

Lubbers geeft geen inzicht in geschil met Van den Broek

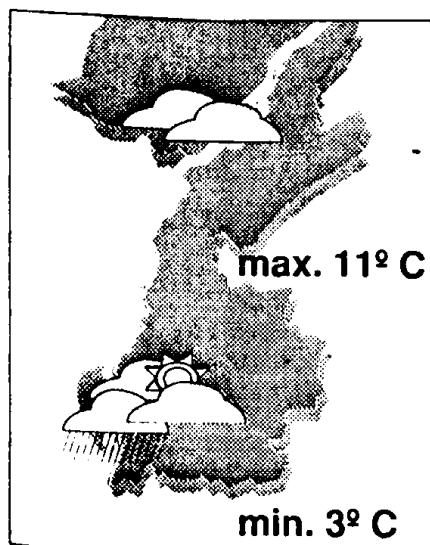
Van onze parlementsredactie
DEN HAAG - Premier Lubbers weigert de Tweede Kamer inzicht te geven in zijn competentiegeschil met minister Van den Broek (Buitenlandse Zaken). Binnen het kabinet discussiëren Lubbers en Van den Broek over de positie van de premier in het buitenland. Lubbers wil meer status en invloed, maar Van den Broek heeft geschreven dat 'niet aanvaardbaar' te vinden.

D66-fractieleider Van Mierlo vroeg het kabinet deze week om duidelijkheid. Van Mierlo wil de discussie ook voeren in de commissie-Deetman, die zich buigt over staatkundige vernieuwing.
In een brief aan de Kamer wijst Lubbers, mede namens Van den Broek, beide verzoeken van de hand. Het gaat om 'een aangelegenheid die nog voorwerp is van intern beraad en waarover in de minister-raad zal worden beraadslaagd', aldus Lubbers.

Zie verder pagina 5
● Het blijft rommelen binnen het kabinet

Geen tekort onderwijzers

Van onze parlementsredactie
DEN HAAG - Er is geen lerarentekort in het basisonderwijs. Evenmin lijken er alarmerende tekorten in het verschoot te liggen. Dat blijkt uit een brief van staatssecretaris Wallage (Onderwijs) aan de Tweede Kamer. De bewindsman ziet dan ook af van de 'onorthodoxe' maatregelen die hij in petto had. Zo is het plan om aankomende leerkrachten automatisch vrij te stellen van dienstplicht van de baan.

ONSTABIEL
Vandaag wordt koele, heldere, maar onstabiele lucht aangevoerd. Het is vandaag wisselend bewolkt en er vallen enkele buien. De wind is matig uit west-zuidwestelijke richting en neemt tegen de avond af. De temperatuur loopt op tot 11 graden en daalt van nacht tot 3 graden; plaatselijk is er vorst aan de grond. In het weekend is het overwegend droog, zijn er zonnige periodes en neemt de kans op vorst aan de grond toe.
Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346
VANDAAG:
zon op: 07.37 onder: 17.09
maan op: 16.23 onder: 07.08
MORGEN:
zon op: 07.38 onder: 17.08
maan op: 16.53 onder: 08.40

Drs J. Smeets:
'Improductiviteit grootste zwakte van Limburgers'

...Daar promoveer ik op...

Stier ramt auto politie

Van onze verslaggever
LANDGRAAF - Een losgebroken stier heeft de politie in Landgraaf handenvol werk opgeleverd. Het beest kon bij slachthuis Benedict ontsnappen omdat men vergeten was de hekken te sluiten. Het personeel zette de achtervolging in maar slaagde er niet in de stier te vangen. Ook de ijlings gealarmeerde politie moest aanvankelijk haar

meerdere in het rund erkennen. Een patrouille lukte het weliswaar om de stier klem te rijden, maar het beest wist te ontkomen door de achterzijde van de politiewagen te rammen. Schade: vijf mille.

Uiteindelijk legde de stier toch het loodje. Letterlijk wel te verstaan, met een geweerschot. De stier vertegenwoordigde een waarde van 4500 gulden. Er moet nog worden onderzocht of het rund nog voor consumptie geschikt is. De politie zal de schade aan de patrouillewagen op Benedict verhalen.

Harrison Ford timmert vooral aan zichzelf
PAGINA 2

Elektrische auto nog niet uit laboratorium
PAGINA 9

Meisjes uit Echt door wurg om leven gekomen
PAGINA 17

● Harrison Ford

Oorlog tussen wielersponsors
PAGINA 23

Barcelona wil Jan Wouters
PAGINA 23

Sittardia extra gemotiveerd
PAGINA 25

VARA-voorzitter bepleit drie superomroepen

HILVERSUM - VARA-voorzitter Marcel van Dam vindt dat de Nederlandse publieke omroep moet worden gereorganiseerd. Daarbij moeten de zendgemachtigden in eerste instantie opnieuw verdeeld worden over de drie televisiezenders, om daarna per zender op te gaan in drie superomroepen. Ledentallen mogen verder geen rol meer spelen in het Nederlandse omroepbestel, vindt Van Dam.

De reorganisatie is nodig, aldus Van Dam gisteren tijdens de openingsplechtigheid van het nieuwe VARA-gebouw. Omdat de Nederlandse publieke omroep te kort schiet. Door een gebrek aan visie en daadkracht in de politiek. Maar zeker ook door traagheid, conservatisme, onwil en onmacht, gebrek aan ambitie en verkeerd begrepen eigen belang van de zendgemachtigden. Het is tijd voor een zuivering.

De VARA-voorzitter wil de drie zenders herindelen naar de drie hoofdstromingen, die in Nederland al 150 jaar naast elkaar leven. Bij die herindeling is Nederland 1 voor de christelijke omroepverenigingen (KRO, NCRV en EO), Nederland 2 voor de liberale omroepen (AVRO, TROS en Veronica) en Nederland 3 voor de sociaal-democratische vertegenwoordiging (VARA, NOS en VPRO).

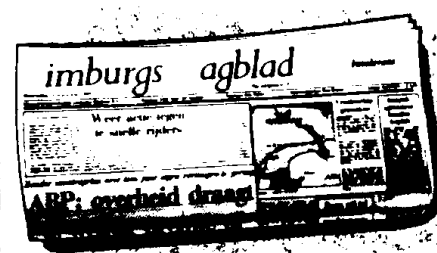
Vice-premier Howe breekt met Thatcher

Van onze correspondent
LONDEN - De Britse vice-premier Geoffrey Howe heeft gisteravond zijn ontslag ingediend bij premier Thatcher uit onvrede over haar EG-beleid. Het ontslag van 'Sir Geoffrey' kwam volstrekt onverwacht en verraste zelfs de premier die in Howe altijd een trouwe volger had gezien.

Sir Geoffrey Howe was de laatste overgebleven minister uit de Conservatieve regering van 1979. Aanvankelijk was hij minister van financiën, daarna van buitenlandse zaken. Vorig jaar werd hij zwaar tegen zijn zin in overgeplaatst en kreeg de inhoudsloze baan van vice-premier. Howe is niet de eerste voorafstaande bewindsman die opstapt. Eerder gaven Michael Heseltine (Defensie) en Nigel Lawson (Financiën) er de brui aan. Zowel Heseltine als Lawson lagen met Thatcher overhoop over 'Europa'. Het vertrek van Howe versterkt het beeld van een verdeelde Conservatieve Partij. Met de verkiezingen, die voor de zomer van 1991 moeten worden gehouden, is dat voor Thatcher een somber vooruitzicht. Al meer dan een jaar ligt haar partij in de opiniepeilingen ver achter bij de oppositionele Labour Partij.

(ADVERTENTIE)

Elke dag...

en u staat weer midden in de wereld.

Ja ik wil die complete krant!

Naam .....

Adres .....

Postcode .....

Plaats .....

Telefoon (i.v.m. controle bezorging) .....

Giro/banknr. ....

Na de twee weken gratis wil ik

☐ een kwartaal-abonnement f 75,55

☐ een maand-abonnement f 25,20

stuur mij

☐ een machting t.b.v. automatische betaling

☐ een acceptgiro-kaart

Deze bon in een open enveloppe (zonder postzegel) zenden aan Limburgs Dagblad, Antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen.

OF BEL GRATIS 06-0229911

8 710404 400017

Ambassade helpt delegatie in Irak

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG - De Nederlandse ambassadeur in Irak zal volgens een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken 'hand- en spandiensten' verlenen aan de missie van imam Hamzah Zeid en de dominees Wouters en Ruiter naar Bagdad. Ambassadeur Van Dam krijgt echter opdracht zich te onthouden van 'politieke steun' aan de missie.

in eventuele pogingen gijzelaars uit Irak te krijgen. De drie Nederlanders zijn echter politiek-ongebonden en vertegenwoordigen alleen de familieleden van de gegijzelden.

Willy Brandt

De regering in Bonn heeft gisteren verklaard achter het privébezoek van oud-bondskanselier Willy Brandt te staan die volgende week Bagdad wil bezoeken. De Britse regering reageerde afwijzend op het plan van Brandt.

Wouters, Ruiter en Hamzah melden zich gisteren bij de Iraakse ambassade in Den Haag om een visum aan te vragen. De autoriteiten in Irak beslissen over de aanvraag. Ambassadeur Al-Faleki zegde de kerkelijke delegatie alle steun toe. Volgens Buitenlandse Zaken is de toezegging 'hand- en spandiensten' te verlenen niet in strijd met de afspraken die afgelopen week in EG-verband werden gemaakt. In Rome spraken de EG-lidstaten af particuliere missies naar Irak te zullen 'ontmoedigen'.

Het ministerie interpreteert die afspraak echter als een verbod om voormalige politici te ondersteunen.

De liberaal-conservatieve coalitieregering in Bonn had zich aanvankelijk verzet tegen Brandts missie. Kohl had woensdag Perez de Cuellar voorgesteld om een humanitaire missie naar Bagdad te sturen bestaande uit Brandt, de Italiaanse christen-democraat Emilio Colombo en de Belgische liberaal Willy de Clerq, allen actieve politici. De voormalige Deense premier Anker Jørgensen zei gisteren dat hij eveneens naar Bagdad zal reizen om te onderhandelen over de vrijlating van 22 Deense gijzelaars.

(ADVERTENTIE)

**STUNT - STUNT - STUNT
DIT KOMT NOOIT MEER
3 DAGEN**

Badhanddoeken,
keukendoeken, badlakens,
gastendoekjes etc.

PER KILOGRAM f 19,75

NERGENS BETER, NERGENS GOEDKOPER

**HENDRIKS
TEXTIEL**

GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88. Tel. 045-721124
Sittard, Brugstraat 1. Tel. 04490-15656

(ADVERTENTIE)

**Nu helemaal in
het teken van
het wildseizoen.**

Royaal 4-gangen

Keuze-menu voor f 55,-?

Ja! En we schenken u er nog gratis een halve fles speciaal geselecteerde Pullman-huiswijn bij.

Onze chef-kok selecteerde voor dit keuze-menu een aantal heerlijke wildgerechten die natuurlijk vers en smakelijk gevarieerd zijn dankzij de verwerking van speciale seizoensproducten.

Wat vast staat: u krijgt voor die ongelooflijk lage prijs een wildmenu bestaande uit een voorgerecht, een heerlijke soep, een wild- of visgerecht en een nagerecht uiteraard.

En u bepaalt een keuze uit de verschillende mogelijkheden. Reserveer meteen even.

**PULLMAN
GRAND HOTEL**

Heerlen

Groene Boord 23, 6411 GE Heerlen,
Telefoon 045-713846.

(ADVERTENTIE)

**Zalige brunch met
schitterend uitzicht!**

Elke zondag van 12.00 tot 14.30 uur een zalige brunch met allerlei heerlijke warme en koude gerechten. Slechts f 32,50 p.p. Kinderen tot 12 jaar betalen f 1,- voor iedere 10 cm van hun lengte. Het schitterende uitzicht is gratis en het gebruik van het binnenzwembad ook! Maak er een feestelijke zondag van en kom naar ons prachtig gelegen hotel in Epen. Graag wel even reserveren!

Golden Tulip Zuid Limburg

Jubelpark 23a, 6280 AH Epen (t) Tel. 04555-1815 fax 04555-2425

bioscopen

• HEERLEN

Royal: Darkman, dag, 19 en 21.30 uur, za zo ook 15 en 17 uur. Rivoli: Presumed innocent, dag, 18.30 en 21 uur, za zo ook 16 uur. Asterix en de knallende ketel, za zo 14.30 uur. Maxima: Robocop 2, dag, 18.30 uur, za zo ook 15 uur. Die Hard 2, dag, 21 uur. H5: Ghost, dag, 14.19 en 21.30 uur, za zo ook 16.30 uur. Coup de Ville, dag, 18.30 en 21 uur, vr ma di do ook 14 uur. Pretty Woman, dag, 18.30 en 21 uur, vr ma di do ook 14 uur. Dick Tracy, dag, 14 en 18.30 uur, za zo ook 16 uur. Goodfellas, dag, 14.30 en 18.30 uur, za zo ook 17.30 uur. Days of thunder, dag, 21

• Whoopi Goldberg in 'Ghost'

uur. Ook honden gaan naar de hemel, za zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. Lady en de Vagebond, za zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. De Spiegel: A world apart, vr tm zo 21 uur.

• SCHAESBERG

Autokino: The hunt for Red October, vr tm zo en wo 20 uur. Bird on a wire, vr tm zo 22.15 uur.

• MAASTRICHT

Mabi: Presumed innocent, vr tm zo 14.30 en 21.15 uur, ma tm do 21 uur, wo ook 14.30 uur. Kracht, vr tm zo 18.30 uur, di do 21 uur. Wild at heart, vr tm zo 21.15 uur, ma wo 21 uur. Asterix en de knallende ketel, vr tm zo en wo 14.30 uur. Die Hard 2, vr tm zo 14.30 en 21.15 uur, ma tm do 21 uur, wo ook 14.30 uur. Darkman, dag, 21 uur, vr tm zo ook 14.30 en 18.30 uur, wo ook 14.30 uur. Cinema-Palace: Ghost, dag, 18.15 en 21.15 uur, za zo ook 14.30 uur. Dick Tracy, dag, 21.30 uur, za zo ook 14.30 uur. Pretty Woman, dag, 18.30 en 21.30 uur. Another 48 hours, dag, 18.30 uur. Lumiere: Ariel, dag, 20 uur. Tsjechische Nouvelle Vague, dag, 21 uur. Speaking Parts, dag, 22 uur.

• GELEEN

Roxy: Pretty Woman, dag, 20.30 uur, zo ook 13 uur. Studio Anders: Robocop 2, dag, 20.30 uur, zo ook 15 uur.

• SITTARD

Forum: Die Hard 2, dag, 20.30 uur, zo ook 14 uur. Days of thunder, dag, 20.30 uur, zo ook 14 uur.

• ECHT

Royal-MicroRoyal: Pretty Woman, dag, beh, wo 20.30 uur, zo ook 18 uur. Robocop 2, dag, beh, wo 20.30 uur, zo ook 18 uur.

• ROERMOND

Royal: Pretty Woman, dag, 20.30 uur, zo ook 14.30 en 16.30 uur, wo ook 14.30 uur. Royaline: Die Hard 2, vr tm zo 19 en 21.30 uur, zo ook 16.30 uur, ma tm do 20.30 uur. Ook honden gaan naar de hemel, zo wo 14.30 uur.

• Darkman

Omdat Tom Selleck weigerde, kreeg hij rol 'Indiana Jones'

Harrison Ford timmert vooral aan zichzelf

HEERLEN - In 'Witness' schaaft en timmert hij samen met een heerschaar Mennonieten een veldschuur overeind. In 'Presumed Innocent' repareert hij met verve een tuinhak.

Beide keren staat Harrison Ford niet te acteren. In werkelijkheid is hij de meest doortimmerde filmster van Hollywood en wijde omgeving.

Timmerman tegen wil en dank, dat wel. Toen hij na zes jaar tevergeefs krabben aan de klatergouden poort van Hollywood nog niet verder was dan 'hold your horses' roepen in tv-series zoals Gunsmoke, en wat snel gespeelde bijrollen in snel te vergeten films, besloot Ford zijn eigen huisje te vertimmeren. Voor dit handwerk bleek hij uit goed hout gesneden. Voor reeds gearriveerde sterren van Hollywood knapte Harrison het ene karwei na het andere op. De geluidsstudio, die Ford gebouwd heeft voor de befaamde musicus Sergio Mendes, is een toonbeeld van vakmanschap.

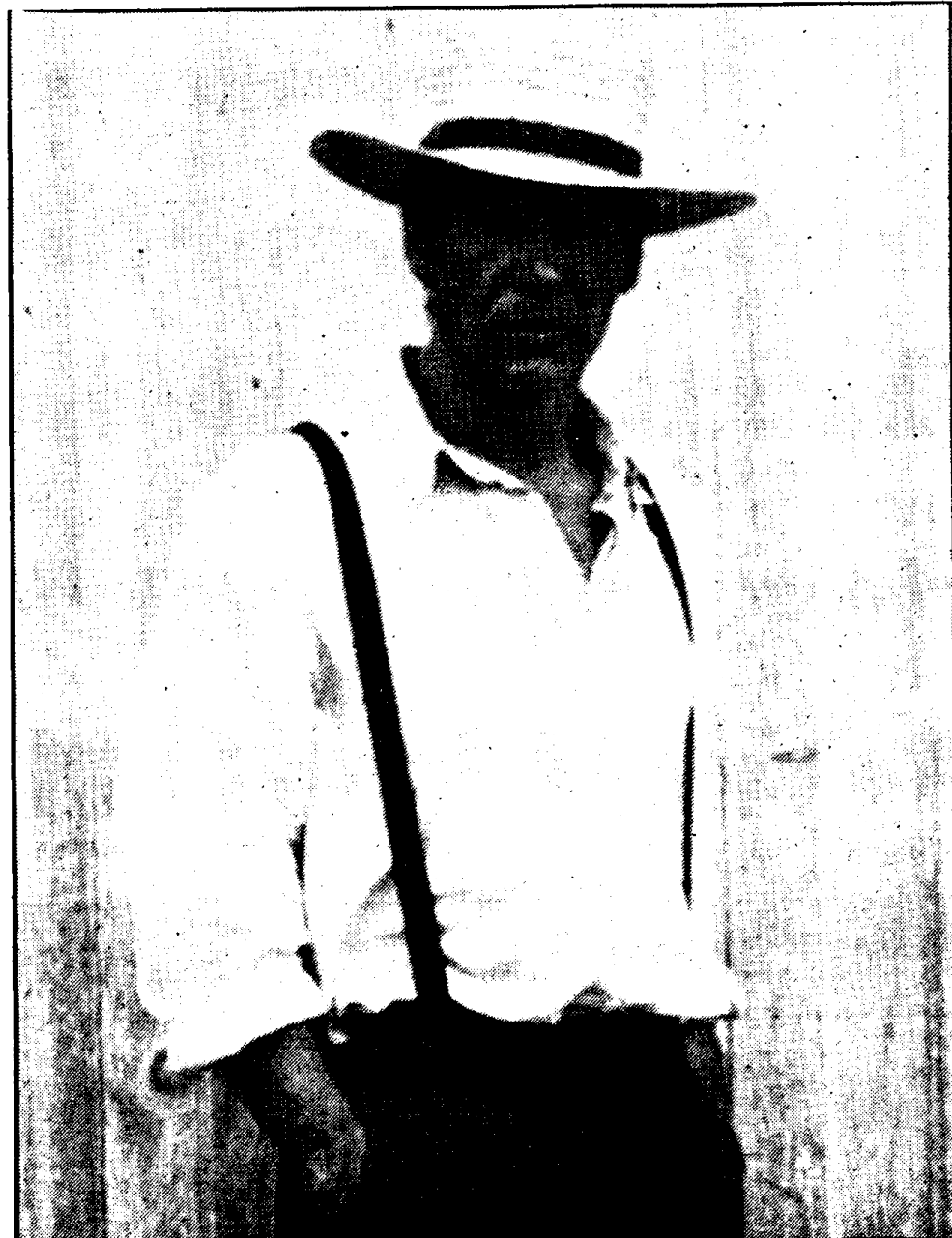
Toch weigerde Harrison Ford te geloven dat zijn eerste liefde - actuur worden - voorgoed versplinterd was. Trouwens, als zoon van Iers-Russische ouders die generatieslang de kost in vaudeville-theaters en later met hoorspelen hadden verdiend, restte hem geen andere keuze dan Hollywood.

Indiana

Als geestes student van het Ripon College in Wisconsin en mislukt contract-acteur bij Columbia Pictures kreeg de op 13 juli 1942 in Chicago geboren Ford een nieuwe kans van regisseur Georg Lucas en Francis Coppola. Zij vroegen hem voor respectievelijk 'American Graffiti' en 'The Conversation'.

Toen hij als Han Solo opviel in 'Star Wars' lag de weg open naar de rol waarmee hij wereldfaam kreeg: Indiana Jones. Tussen haakjes, Tom Selleck van 'Magnum PI' was als eerste voor deze rol benaderd door George Lucas en Steven Spielberg. Maar hij weigerde...

De rest is filmgeschiedenis. Harrison Ford staat er, net als Robert DeNiro, om bekend dat hij de spelen rol eerst in het echt opsnuft. Daarmee timmert hij ook en

• Harrison Ford in een pose uit 'Witness'

vooral aan zichzelf. Voor 'Witness', waarin hij een doorrookte rechercheur speelt, trok hij een maand op met de boevenvangers van Chicago. Voor zijn rol van openbaar aanklager in 'Presumed Innocent' liep hij stage in Detroit. Sprak hij er met advocaten, woonde werkbesprekingen bij van officieren van justitie en volgde hem tot in de spreekkamers van gevangenis.

Perfektie is het watermerk van Ford, wiens achternaam bij autoritair Amerika bovendien appeleert aan betrouwbaarheid. Dit streven naar perfectie heeft hem R&R (roem en rijkdom) opgeleverd. Zijn vermogen wordt geschat op dicht bij de zeventig miljoen dollar.

Hoewel hij er alle reden voor heeft dat het verhaal een aangrijpende film. Niet vanwege de zogeheten casting ofwel rolbezetting. Simon Wiesenthal lijkt namelijk in niets op de Wiesenthal die Martin Landau (inderdaad, van 'Mission Impossible') moet uitbeelden. Toegegeven, ook Sir Lawrence Olivier is in 'The Boys from Brazil' mijlenver verwijderd van de echte Nazi-jager. Maar hij heet in die film dan ook Lieberman, heeft een hard meerkende zans, terwijl de echte Wiesenthal vrijwel alleen de oorlogsmisdadigers opspoorde. Daar het verhaal rond 'Max and Helen' even triest als waar gebeurd is, verstuipt de ergernis. En blijft er een hartverscheurende film over van twee jonge Poolse Joden die elkaar twintig jaar na het overleven van een concentratiekamp toch terugzien.

hans toonen

'Presumed Innocent': spannend maar slot is te snotterig

ken door de ontdekking dat de vermoorde collega met eenieder in het koffer dook om hogerop te komen. Als nota bene zijn sperma wordt aangetroffen in de gesneefde aanklaagster, staat hij zelf voor schut. Hoewel je vanuit je bioscoopstoel op zoek gaat naar aanwijzingen voor de echte moordenaar, is 'Presumed Innocent' verre van een platte 'whodunnit'-film. Trouwens, het zou te- mome de gouden regels van Hollywood zijn om supersterren van het formaat Harrison Ford te laten oppoppen als de 'bad guy'. Als de man met de broek op de knieën. Bovendien draait 'Presumed Innocent' niet om wie-wie-vermoordde. Regisseur Alan J. Pakula is het aan zijn vorige films zoals 'All the Presi-

dent's Men' en 'Sophie's Choice' verplicht ook deze film ongewoon goed en spannend af te leveren. Vergeet verder niet dat deze thriller leunt op de gelijknamige bestseller van Scott Turow, ooit zelf officier van justitie in de 'windy city', Chicago. Alan Pakula, die toch gewerkt met kanjers als Dustin Hoffman, Robert Redford en Kevin Klein, koos vanwege diens gemakkelijke acceptatie

video vers

In Video Vers wordt aandacht besteed aan films die sinds kort te huur zijn in videotheken.

'Sea of Love' is de titel van een singlette dat de gezochte moordenaar (m/v) telkens achterlaat op de draaitafel van zijn slachtoffers. Geen wonder dat detective Frank Keller (Al Pacino) zich lam schrikt als hij dit plaatje aantreft bij zijn nieuwe vriendin Helen (Ellen Barkin).

Omdat de vermoorde mannen stuk voor stuk via lyrische contactadvertenties vrouwen naar hun slaapkamer paaiden, plaatst ook Keller dergelijke papieren lokkertjes. Als Helen reageert, verliest de na een scheiding in drank gedompelde detective zijn beroepsinstinct. En raakt van de kook van Helens ovenhete liefde. Een beproefde 'whodunnit'-film die traag begint, maar die aan spanning wint wanneer langzaam maar zeker duidelijk wordt dat de moordenaar allerminst hooggehaakt is.

'Black Rain' draait ook om een Amerikaanse detective, Nick Conklin (Michael Douglas), wiens eer het te na is dat hij in de luren wordt geleid door een Japanse bende valsemunten. Vooral als zijn collega door gemotoriseerde ninjas wordt ontvoerd, begint Conklin aan zijn eenmansoorlog tegen de mafia in Osaka. Een keiharde politiefilm, te vol van stereotypen. Maar waarvoor Japan, waar Douglas menigeen nog doet herinneren aan 'Fatal Attraction', graag in de rij gaat staan.

'Max and Helen' is vooral vanwege het verhaal een aangrijpende film. Niet vanwege de zogeheten casting ofwel rolbezetting. Simon Wiesenthal lijkt namelijk in niets op de Wiesenthal die Martin Landau (inderdaad, van 'Mission Impossible') moet uitbeelden. Toegegeven, ook Sir Lawrence Olivier is in 'The Boys from Brazil' mijlenver verwijderd van de echte Nazi-jager. Maar hij heet in die film dan ook Lieberman, heeft een hard meerkende zans, terwijl de echte Wiesenthal vrijwel alleen de oorlogsmisdadigers opspoorde. Daar het verhaal rond 'Max and Helen' even triest als waar gebeurd is, verstuipt de ergernis. En blijft er een hartverscheurende film over van twee jonge Poolse Joden die elkaar twintig jaar na het overleven van een concentratiekamp toch terugzien.

h.t.

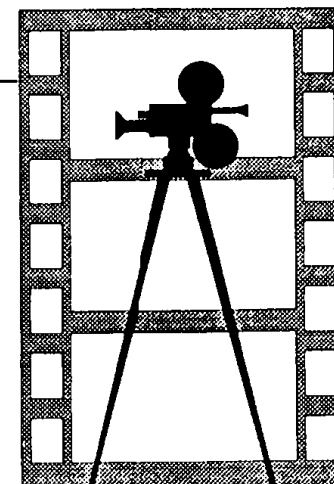
recensie

door het publiek heel bewust Harrison Ford. Hij is de draad in een kleeft kluwen van intriges, verborgen zondes en lust naar macht binnen justitie. De wereld van schuld en boete waarin de aangeklaagde aanklaagster zelf sterk geloofde. Dat zijn nek juist gered wordt door een advocaat die de beerputjes ruikt, maar dicht laat, ervaart Rusty Sabich met gebogen hoofd.

Wat me stoort aan deze film, is het slot. Te snotterig. Te Amerikaans. Verder uitleggen kan niet. Want dan verraad ik meteen wie die even moeie als verdelijfke openbare aanklaagster wel vermoord heeft.

hans toonen

Te zien in Royal, Heerlen en Mabi, Maastricht.

recensie

'Goodfellas' rekent af met mythe mafia

HEERLEN - Door getuigenissen van ex-collega's zijn veel machtige figuren uit de mafiawereld achter slot en grendel beland. Om wraakacties te voorkomen zijn beschermingsmaatregelen wel een vereiste. In Amerika bestaat de mogelijkheid om als getuige a charge van rechtsvervolg ontlasten te worden, waarna een nieuwe identiteit verschafte wordt. Dat is onlangs herhaaldelijk gebeurd, oa. met Henry Hill, die zijn levensverhaal tegen de journalist Nicholas Pileggi heeft verteld.

Op dit boek heeft Martin Scorsese zijn 'Goodfellas' gebaseerd. Het zijn de herinneringen van Henry Hill die de sfeer bepalen van de film. Een leven dat hij van jongsaf geweld had en feitelijk niet zoveel verschilt van de levens van andere eenvoudige Amerikanen. Behalve dat ene grote verschil, zijn werk en werkgever. Het geweld dat daarbij in beeld komt, tikt extra hard aan dank zij die verdere alledaagsheid van Hill's bestaan.

Henry (Ray Liotta) is getrouwd, heeft twee leuke kinderen en twee onafscheidelijke vrienden. Het enige verschil met de rest van de wereld is dat iedereen voor Henry en zijn vrienden in de houding gaat staan. Niet vanwege hun gemakkelijk verdiende geld, maar vanwege hun gemakkelijk uitschietende vuist met daarin een mes of pistool.

Het is deze verschuiving van menselijke waarden die door Scorsese genadeloos ontleed wordt. Henry staat soms met grote ogen naar al dat zinloze geweld te kijken. Op het einde gaat hij zelfs zover om zijn

• Ray Liotta (midden) blijft in 'Goodfellas' goed overeind tegen filmveteraan Robert De Niro (staand)

vroegere vrienden te verraden voor de rechtbank, alleen om zijn eigen hachje te redden en het gezin wat hij jarenlang verwaarloosd heeft. In Goodfellas heeft Ray Liotta zijn eerste hoofdrol en gezegd moet worden dat hij ruimschoots overeind blijft tegenover Scorsese-veteranen als Robert De Niro en Joe Pesci als zijn collega-gangsters James Conway en Tommy DeVito.

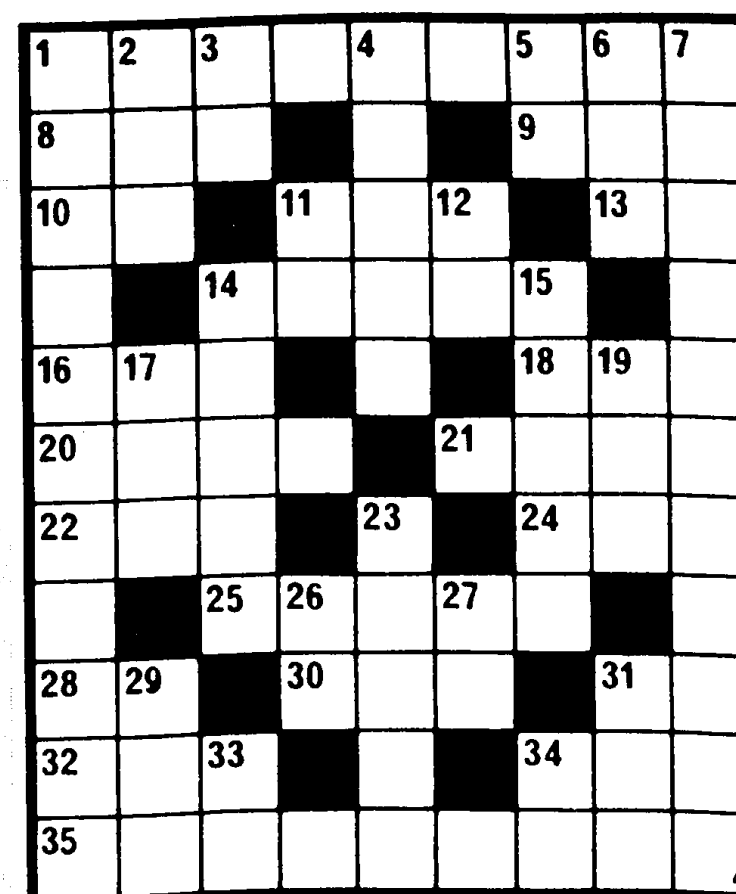
priet van de merwe

Te zien in H5 Heerlen

Oplossing van gisteren

O L M A A L
L E E R P R I L
A R E - M - A B A
M O M B A K K E S
A S - A R A - L T
C R E P E
S S - A T E - S I
P E R K A L I N E
I D O - K - D O T
L A M P M E E S
N E S I E R

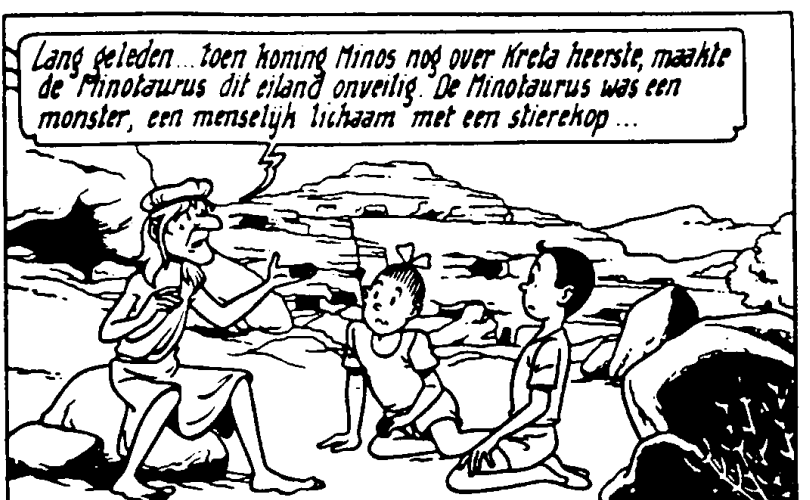
puzzel van de dag

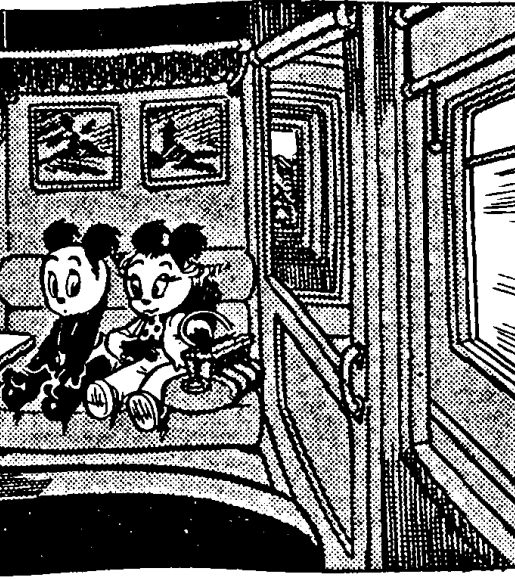
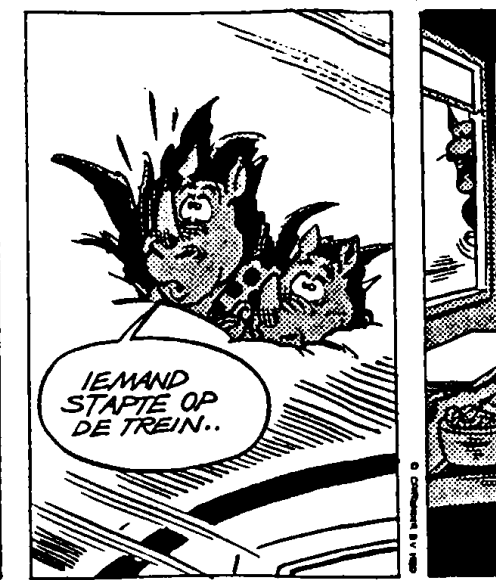
Horizontaal: 1. bezinskel in zekere drank; 8. ringvormig handvat; 9. alvoren; 10. landbouwwerktuig; 11. uitdrukking van ontkenning; 13. wiskundig getal; 14. klein persoon; 16. drinkgelegheid; 18. zeehond; 20. vergoedvorder in tijd; 21. smeekend verzoek; 22. familielid; 24. vogelsnavel; 25. vierwielig rijtuig; 28. de dato (afk.); 30. Engelse biersoort; 31. sportevenement (afk.); 32. elektrisch geladen atoom; 34. vrouwelijk rund; 35. inwoner van zekere Nederlandse provincie.

Verticaal: 1. onverschrokken; 2. gezichtsorgaan; 3. franco (afk.); 4. in elkaar; 5. lid; 6. boom; 7. slechtgheumeurd persoon (fig.); 11. windrichting (afk.); 12. bijwoord; 14. monster; 15. scheidingslijn; 17. vierhandig dier; 19. loldicht; 23. glibberige substantie; 26. onder andere (afk.); 27. voorzetsel; 29. te weinig vocht hebbende; 31. dicht, gesloten; 33. windrichting (afk.); 34. 1000 gram (afk.).

knokken in knossos

panda en de meesterspionne

recept

Wijtingfilets met tomatensaus

Benodigheden voor 4 personen: 4 mooie wijtingfilets, bloem, peper/zout, boter. Voor de saus: 4 vleestomaten, 2 blikjes tomatenpuree, 2 dl droge witte wijn, 4 el Pernod, 2 mespuntjes suiker, 1 tl venkelzaadjes, 50 g boter.

Spoel de visfilets af onder koud

stromend water en dep ze droog met keukenpapier. Bestrooi aan beide zijden met bloem en kruid met peper en zout. Ontvel de tomaten, halveer ze, verwijder harde stukjes en zaadjes en snijd uit elke tomaat 4 mooie rechthoeken van gelijke grootte. Snijd de rest van het vruchtvlees zeer klein. Los tomatenpuree op in de witte wijn en laat dit samen met de kleine stukjes tomaat, de Pernod, de suiker en de

venkelzaadjes ongeveer 10 minuten zachtjes koken. Zeef de saus, wrijf de stukjes tomaat door een zeef en verwarm de saus al roerend onder toevoeging van telkens een flinter van de (ijskoude) boter. Dit noemt men in vakjargon het monteren van de saus. Bak de wijtingfilets snel in hete boter aan beide zijden goudbruin. Schenk de saus op bordjes, leg hierop de filets en garneer met de stukjes tomaat.

Uitgeversmaatschappij

Limburgs Dagblad b.v.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon: abbonementen:
045-739881
advertenties:
045-739886
Piccolo-advertenties:
045-719966

Banken: ABN Bank Heerlen
57 75 35 935
Postbank
10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 045-490-4888
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 04490-15577
Valkenburg 04406-15045

Fax:
redactie 045-739264
advertenties 045-739364

Telex:
redactie 56123

Abonnementen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 75,55
per maand f 25,20
losse nummers f 1,45
Bfr. 28

Iedere bedreigde werknemer krijgt passende functie aangeboden

Doorbraak in conflict Postbank-reorganisatie

Oppositie eist uitleg van Kok

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG - D66 en de VVD wil dat minister Kok (Financiën) zich in de Kamer komt verantwoorden voor zijn uitspraken van woensdagavond over de economische ontwikkeling en de maatregelen die begin 1991 genomen moeten worden. De Kamerleden Ybema (D66) en De Korte (VVD) eisten gisteren in de Kamer een brief van Kok die dan volgende week bij de behandeling van de begroting Financiën 1991 aan de orde kan komen.

Ybema noemde de uitspraken van Kok gisteren 'realistisch'. Hij signaleerde echter een 'opvallende wijziging in inhoud en toonhoogte' waarop nu wordt gesproken 'ten opzichte van de algemene politieke beschouwingen over de begroting 1991 en de reactie van onder meer Kok op uitspraken van de president van de Nederlandsche Bank, Duisenberg.

De Korte noemde de uitspraken van Kok 'verrassend'. Hij wil dat Kok in zijn brief aangeeft wat de omvang is van de maatregelen die in zijn ogen nodig zijn, hoe die verdeeld worden (bezuinigingen, lastenverzwaring), of een loonmaatregel wordt overwogen en welke invloed de nieuwe gegevens hebben op de begroting voor 1991. CDA en PvdA hielden zich gisteren afzijdig.

PvdA: verdubbel eigen bijdrage leerlingwezen

Van onze correspondentie

DEN HAAG - De PvdA-fractie in de Tweede Kamer wil de eigen bijdrage in de vervolgoedingen van het leerlingwezen optrekken naar 500 gulden per jaar. Dat betekent een verdubbeling van 't huidige bedrag. Het voorstel wordt volgende week gelanceerd bij het debat over de onderwijsbegroting.

De verhoging van de eigen bijdrage ziet de PvdA als alternatief voor de geplande bezuinigingen van 60 miljoen op de Landelijke Organen van het leerlingwezen. Daar worden lesprogramma's uitgedokterd en examens geformuleerd.

De PvdA wil daarnaast ook korten op de 'premie' die Sociale Zaken uitlooft aan ieder bedrijf dat een leerling/werknemer in dienst neemt.

WOERDEN - In het conflict over de reorganisatie van de Postbank is gisteren een doorbraak bereikt. De NMB Postbank Groep zal iedere werknemer die door de modernisering van het betalingsverkeer zijn baan verliest, één passende functie aanbieden. De vakbonden zien die toezegging als een garantie dat er bij de reorganisatie geen gedwongen ontslagen zullen vallen, aldus bestuurder D. Hamaker van de Dienstbond FNV na afloop van overleg met de NMB Postbank Groep. De acties gaan vandaag overigens gewoon door.

Komend weekeinde gaan de Postbank en de bonden onderhandelen over de nadere voorwaarden waaraan het sociaal plan moet voldoen. Als dat overleg bevredigend verloopt, zijn verdere acties bij de Postbank van de baan. De bonden hadden gedreigd vanaf half november tot stakingen op te roepen.

Oplossing

Bij de reorganisatie gaan 2.600 van de 11.000 arbeidsplaatsen verloren. L. Wijngaarden, hoofd groepsstaf personeel van de NMB Postbank, ziet voldoende basis om tot een oplossing te komen.

Wijngaarden ontkende dat de NMB Postbank voor de druk van acties is gewicht. „Wij zijn er steeds op uit geweest de zaak in reël overleg op te lossen. De acties hebben daaraan geen bijdrage geleverd”, aldus Wijngaarden.

De bonden zijn blij met de toezegging van de NMB Postbank. Zij stellen wel voorwaarden aan het sociaal plan. De Postbank moet duidelijk maken hoeveel werknemers met overplaatsing te maken krijgen en een zorgvuldige omschrijving geven van het begrip 'passend werk'.

Roermond

De termijn waarop de codecentra, onder meer in Roermond, dicht moeten, staat wat de bonden betreft nog ter discussie. De Postbank moet zorgen voor tijdige en zorgvuldige scholing van de betrokken werknemers en natuurlijk verloop financieel stimuleren.

Volgens Hamaker moet er komend weekeinde wel een akkoord worden bereikt, 'want anders worden de acties onbeheersbaar'.

● Teneergeslagen zit een familie tussen de resten van een Hindoe-tempel in de Bengaalse stad Chittagong. Daar sloegen woedende moslims toe als gevolg van de religieuze strijd in India tussen moslims en Hindoes. Het dodental daar is inmiddels verder opgelopen. Gisteren kwamen ten minste 32 mensen om het leven. Dinsdag en woensdag waren al meer dan zestig doden gevallen. Militante Hindoes willen in Ayodhya de islamitische gebedsplaats afbreken en zijn van plan daarvoor in de plaats een Hindoe-tempel te bouwen. Het geweld verspreidt zich inmiddels over geheel India, een land waar 850 miljoen Hindoes en 100 miljoen moslims wonen.

Kamer: geen Nederlandse geheime politie zoals FBI

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG - De ramen van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) gaan als het even kan, wat vaker en verder open. Minister Dales (Binnenlandse Zaken) liet de Tweede Kamer weten meer te willen spreken over taken en activiteiten van 'de dienst'. „Zaken die niet geheim hoeven te zijn, behoren openlijk besproken te worden”, aldus de bewindsvrouw.

Het was gisteren een unieke dag voor de Kamer; voor het eerst werd er in een publieke vergadering uitvoerig over de BVD gesproken. Normaal is er uitsluitend overleg in een besloten Kamercommissie,

waar alleen de fractievoorzitters lid van zijn. Het ging dan ook niet over concrete staatsondermijnende pogingen van derden, maar over de reorganisatie van de BVD.

De organisatie van de veiligheidsdienst moet veranderd worden volgens de gewijzigde internationale situatie. Niet langer is het communisme staatsvijand nummer één. Daarnaast is de organisatie van BVD zelf een probleem. Gesproken wordt over een 'teveel in een isolement' verkeren van de dienst. De meerderheid van de Kamer was daarom vol lof over de 'moed' om het functioneren van de BVD door een extern bureau ter discussie te laten stellen. Want de BVD moet

'geen Nederlandse FBI worden' (Stoffelen, PvdA) en 'geen geheime politie als de KGB of de Stasi' (Scheltens, D66).

Maar is de politieke sturing en controle met de reorganisatie wel gewaarborgd, zo vroeg Krajenbrink (CDA) zich af. Minister Dales gaf daar een duidelijk antwoord op. Zij en niemand anders is als verantwoordelijk minister degene die besluit waar de BVD zich mee bezighoudt.

De Kamer vroeg zich ook af hoe het zit met de samenwerking tussen de verschillende diensten die zich bezighouden met de veiligheid van de staat. Zo is er ook nog de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), de Politie Informatie Dienst (PID), de Militaire Inlichtingendienst (MID) en de Informatiedienst Buitenland (IDB). Volgens Dales zit het met die afstemming wel goed. De suggestie dat er ruzie zou zijn tussen de BVD en de CRI, wees zij als 'kwaadsprekerij' van de hand. Dijkstal (VVD) ontstak daarop in woede, waarover Dales echter laconiek haar schouders ophaalde.

'Joop Tiel'

Ook was de minister niet onder de indruk van de kritiek van Willems (Groen Links) dat de incidenten over infiltratie de laatste tijd een structureel karakter krijgen. „Er zijn belangrijker zaken dan de ophef over zulke futiliteiten”, zei Dales. Niettemin gaat Willems volgende week de minister over de zaak 'Joop Tiel' (infiltrant in de Nijmeegse vredesbeweging) aan de tand voelen.

Korting WW-uitkering mogelijk onrechtmatig

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG - Strafkortingen op een WW-uitkering zijn mogelijk onrechtmatig. Zij staken hoogstwaarschijnlijk niet met een bepaling in het VN-verdrag voor burgerlijke en politieke rechten (BUPO), waarin staat dat er geen straf opgelegd mag worden voordat betrokkene schuldig is bevonden. Ons land heeft het verdrag ondertekend.

Juristen van het ministerie van sociale zaken zijn tot deze ontdekking gekomen. Zij hebben de commissie-Kortman ingeschakeld om hen van advies te dienen. Deze commissie, ingesteld door minister Hirsch-Ballin (Justitie), moet de Nederlandse

wetgeving aan internationaal recht toetsen.

Sociale Zaken wil van de commissie-Kortman weten waar de grens gelegd moet worden tussen administratieve sancties (hetgeen een strafkorting op een WW-uitkering is) en een strafrechtelijk sanctie, waar het BUPO-verdrag mogelijk op doelt.

De strafkorting op een WW-uitkering wordt nu eenzijdig opgelegd door uitvoerende instanties. Men kan dat doen als betrokkene in hun ogen bepaalde inkomsten niet, of niet helemaal opgeeft. Er wordt in dat geval misbruik gemaakt van de regeling.

DEN HAAG - Werkgevers mogen hun personeel niet langer dan vijf uur per dag met een beeldscherm laten werken en moeten zorgen dat het werk afwisselend is en niet steeds dezelfde handeling vraagt. Dat staat in een gisteren verschenen voorlichtingsblad van het ministerie van sociale zaken over het werken met beeldschermen.

Van de werknemers die veelvuldig met een beeldscherm werken heeft 37 procent last van spieren en gewrichten. Oogklachten komen voor bij eveneens 37 procent van de beeldschermwerkers. Nog eens 20 procent klaagt over hoofdpijn. In de nabije toekomst zal het aantal beeld-

Beeldscherm: niet langer dan vijf uur

schermwerkers het miljoen overschrijden.

Het voorlichtingsblad is een aangescherpte versie van eerdere aanbevelingen van de Arbeidsinspectie. Werkgevers die de aanbevelingen in acht nemen, volgen daarmee aan een EG-richtlijn voor beeldschermwerk (die uiterlijk 31 december 1992 moet zijn ingevoerd) en aan nieuwe

bepalingen in de Arbo-wet, de wet die de arbeidsomstandigheden regelt.

Klachten bij beeldschermwerkers hebben de Europese Commissie ertoe gebracht een EG-richtlijn voor beeldschermwerk tot stand te brengen. Deze stelt naast eisen voor een ergonomisch verantwoorde werkomgeving (afgestemd op een gezonde

Schepje voor hondenpoep in Amsterdam

AMSTERDAM - De gemeente Amsterdam werpt in een poging de binnenstad schonter te

houden volgend jaar het schepje voor hondenpoep in de strijd.

Eigenaren van honden moeten die in de loop van 1991 verplicht bij zich dragen om de uitwerpselen op te ruimen. Er worden vier extra mensen aangesteld bij de reinigingspolitie om op de handhaving toe te zien.

● Winter

Gisteren is in de Oostenrijkse provincie Karinthië de winter begonnen. Het verkeersonderzoek vindt veel hinder van de hevige sneeuwval die voor alle passen boven de duizend meter sneeuwkettingen noodzakelijk heeft gemaakt. Hierdoor zijn de verbindingswegen tussen Oostenrijk en Joegoslavië nog slechts moeilijk begaanbaar. Met name op de Loibpass en de Würzenpass zijn sneeuwkettingen vereist. De Seeburg-Bundstrasse is door een modderlawine voor zelfs alle verkeer gesloten.

● Uitgezet

Iraakse burgers, die betrekkingen onderhouden met een van spionage verdachte Turk, zijn door de Turkse politie het land uitgezet. Dat heeft de Turkse krant 'Hurriyet' gisteren gemeld. Volgens de krant gaat het in totaal om 25 Irakezen: studenten, toeristen en vertegenwoordigers van Iraakse bedrijven die zaken deden in Turkije voordat de door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties afgekondigde handelsboycot tegen Irak van kracht werd.

● Hoteleiland

Het Friese Tjeukemeer krijgt een hoteleiland. Een krappe meerderheid van de raad van de gemeente Skarsterlân heeft dit besloten. Het vijfsterren-hotel komt 600 meter ver in het meer te liggen. De plannen worden uitgevoerd door een Duitse projectontwikkelaar. Realisatie van het project gaat ruim 32 miljoen gulden kosten. Volgens de voorstanders is de komst van het hoteleiland een economische stimulans voor Friesland; het zou minstens 50 nieuwe arbeidsplaatsen opleveren. De tegenstanders, waaronder verschillende natuurbeschermingsorganisaties, vrezen een ernstige bedreiging van de natuurgebieden rondom het Tjeukemeer.

● Mest

Noord-Brabant moet de komende jaren een oplossing zien te vinden voor de extra verwerking afzet van 1,4 miljoen ton mest. Tot die conclusie komt de provinciale stuurgroep Landbouw en Milieu na een berekening van de totale mestproductie in Brabant. In de stuurgroep werken de provincie en het landbouwbedrijfsleven samen.

● Kanker

Artsen hebben het recht om kankerpatiënten niet in te lichten over de aard en ernst van hun ziekte. Die uitspraak heeft een gerechtshof in de Japanse stad Nagoya gedaan. Met die uitspraak heeft het hof een diepgeworteld taboe in de Japanse samenleving bevestigd. De ziekte kanker boezemt de Japanners traditioneel zoveel angst in dat de meeste artsen er de voorkeur aan geven kankerpatiënten in onwetendheid te laten over hun ziekte.

● Blaastest

Klanten van cafés in Singapore kunnen dank zij een ademtestapparaat nagaan of zij er verstandig aan doen nog een alcoholisch drankje te nuttigen voordat zij in de auto stappen. De testapparaten zijn inmiddels in de meeste cafés geïnstalleerd. Tegen betaling van een dollar worden de cafébezoekers geïnformeerd over het alcoholgehalte in hun bloed. Zij moeten gedurende acht seconden in een opening blazen. Een 'computerstem' meldt na het blazen of het alcoholgehalte boven of onder de wettelijke norm zit.

● Wiskunde

Segher Boessenkool uit Den Helder heeft de Wiskunde-Olympiade 1990 gewonnen. Op de tweede plaats eindigde Willem Spruyt uit Zeist. De derde plaats was voor Reinier Toorenbeek uit Delft. Een woordvoerder van de Technische Universiteit Eindhoven heeft dit gisteren meegedeeld. De Wiskunde-Olympiade is een jaarlijks terugkerende wedstrijd voor scholieren uit de derde, vierde en vijfde klassen van het voortgezet onderwijs.

● Reclame

Het College van Beroep van de Stichting Reclame Code Commissie heeft een uitspraak van de Reclame Code Commissie vernietigd. Het college vindt, in tegenstelling tot de Vereniging Milieudefensie die een klacht indiende en de Stichting Reclame Code, de advertentie 'voordelig voor mens en milieu' bij de navulpakken van vloeibare Omo en All niet misleidend. Het college acht de term niet misleidend omdat het duidelijk is waar de advertentie over gaat. „Het attenderen van het publiek op een verpakking die minder milieubelastend is dan flessen.”

(ADVERTENTIE)

Limburgs dagblad
BINGO

92
70
17

Vrijdag 2 november

Dit zijn de nummers voor vandaag:

Hiernaast ziet u de getrokken bingo nummers van vandaag. Kruis ze aan op uw Limburgs Dagblad bingokaart(en).

Wanneer u ALLE nummers op één van de 6 bingostrips kunt aankruisen, heeft u BINGO!
Als dat zo is dient u dit vandaag tussen 9.00 en 12.00 uur telefonisch te melden. Bel 045-739888.

De kaarten voor de volgende spelronde zijn nu te koop bij de winkeliers met het bingovignet.
U heeft 6 kansen voor f 4,00.

Met meer kaarten, nog meer kans.

Limburgs Dagblad
bingo,
postbus 3100,
6401 DP Heerlen.

Vergeving voor Limburgs Dagblad Bingo u verleend door de staatssecretaris van Justitie onder nr. L.O. 660/92/135 90 d.d. 17-7-1990

Tweede Belgisch 'Koningsdrama' in één jaar na uitlekken brief Premier Martens zoekt 'minister Klikspaan'

HEERLEN – „Ik heb een vermoeden wie verantwoordelijk is voor het lek, maar ik heb geen bewijzen.” Dat zei de Belgische premier Wilfried Martens deze week naar aanleiding van de zoveelste 'politieke rel' rond koning Boudewijn. Een uiterst geheime en opzienbarende brief die de vorst aan de premier had geschreven, waarin hij het kabinet aanzette om troepen naar Rwanda te sturen, lekte vorige week uit in de pers. De opschudding die ontstond had wellicht niet die hevigheid van de 'abortus-affaire' in april – toen de koning voor één dag aftrad – maar ebt evenwel minder snel weg. De kwestie blijft sluimeren en Martens heeft er met de uitspraak over zijn vermoedens bepaald geen definitieve punt achter gezet. Integendeel, hij strooide zout in een van de vele 'stinkende wonden van de Belgische politiek'.

Brussel blijft bezig met de 'brief van Boudewijn'. Bestonden er in de eerste week van de affaire nog de nodige speculaties of de uitgelekte brief nu wel of niet bestond, met zijn zoektocht naar 'Minister Klikspaan' bevestigde Martens indirect dat de brief inderdaad geschreven is door Boudewijn. Tijdens het deze week gehouden debat in het parlement kon de minister-president dan ook niet anders dan officieel toegeven dat hij het schrijven van de koning ontvangen had.

Maar wat belangrijker is: de pre-

mier liet weten dat slechts een select groepje ministers, het zogenoemde verruimde kernkabinet, de koninklijke boodschap onder ogen heeft gehad. „Met inachtneming van de nodige voorzorgen, het is te zeggen met het akkoord van de koning.” Dus met andere woorden: de verrader zit in het kabinet. En om alle twijfels daaromtrent helemaal van tafel te vegen, voegde hij eraan toe: „De minister die het lek veroorzaakte zou de moed moeten hebben om mij dat persoonlijk te komen vertellen.” Bovendien zou Martens zijn collega's gewaarschuwd hebben dat er

politieke gevolgen zouden worden verbonden aan het uitlekken. Daarmee is opnieuw een voedingsbodem geschapen voor achterklap en roddel in politiek Brussel. Want Kamerlid Annemans van het extreem-rechtse Vlaams Blok wees onomwonden met de beschuldigende vinger in de richting van de socialistische vice-premier Willy Claes. „De socialisten hebben u dit mes in de rug gestoken”, klonk een opruiende Annemans. Terwijl voorzitter Guy Verhofstadt van de oppositionele PVV (de Vlaamse liberalen) het ontslag van de regering eiste. Kamerlid Mieke Vogels van Agalev (de milieupartij Anders Gaan Leven) deed eveneens een duit in het zakje: „In het kabinet zitten ministers die tot het besef zijn gekomen dat ze niets meer te zeggen hebben en zich opnieuw gaan gedragen als een oppositiedid.”

Kortom, het centrum-linkse kabinet Martens kampt met de zoveelste vertrouwenscrisis. De uitspraken die de afgelopen weken gebezigd zijn zullen de sfeer aan de regeringstafel niet echt verhogen. Hoewel de Belgen tot hun grote blijdschap verlost zijn van hun 'probleem Rwanda' – dezer dagen arriveren de para's namelijk weer thuis – kan de stammenstrijd in de voormalige kolonie in de nabije toekomst leiden tot een Brusselse kabinetcrisis.

Voorrecht

Koning Boudewijn treft evenwel geen blaam. Daar is het kabinet het over eens. Maar het parlement is daarentegen nog niet overtuigd. De PVV wil namelijk dat er eindelijk eens klaarheid komt over het functioneren van de koning en de Vlaamse Unie wil zelfs een debat over de rol van de vorst in de politiek.

Voor de tweede maal dit jaar moest Martens de Brusselse grondwetdeskundigen raadplegen. Volgens de premier kwamen zij tot de conclusie dat 'het schrijven van brieven en het verlenen van audienties aan de regering een koninklijk prerogatief (voorrecht) is'. „De koning is de eerste raadge-

ver van de regering”, aldus Martens. „Het behoort bovendien tot de appreciatiebevoegdheid van de eerste minister om een koninklijke brief aan regeringsleden mee te delen en te beslissen aan wie men mededelingen geeft.” Met de grondwet bij de hand wist koning Boudewijn voor de tweede maal dit jaar, juist het jaar dat hij met grootse festiviteiten zijn 40-jarig ambtsjubileum viert, de nodige commotie omtrent zijn bemoeienis te overleven. Desondanks heeft hij zichzelf en de politiek in verlegenheid gebracht.

math wijnands

KONING BOUDEWIJN

...geen blaam...

WILFRIED MARTENS

...vertrouwenscrisis...

Wiesenthal Centrum: zeker 86 Duitse bedrijven leverden Fors deel wapenarsenaal Irak 'made in Germany'

Van de redactie buitenland

FRANKFURT – Een groot deel van het omvangrijke Iraakse wapenarsenaal, van raketten, raketbrandstof en helikopters tot gifgas, vertoont het opschrift 'made in Germany'. Volgens een onafhankelijk onderzoek, waartoe de Duitse regering opdracht gaf, zijn in Irak met Duitse hulp niet minder dan zes gifgasfabrieken neergezet. Tal van Duitse bedrijven hebben Irak technologie en know-how verstrekt om raketten van Sovjet-makelij te moderniseren, onderdelen te bemachtigen voor het beruchte superkanon of de basis te leggen voor de productie van kernwapens.

De berichten over de betrokkenheid van Duitse bedrijven bij de opbouw van de Iraakse oorlogsmachine hebben met name in de VS en Israël vragen opgeroepen. Het gevaar is nog altijd aanwezig dat de door de Duitsers verschaft

wapens worden ingezet tegen de troepen van de VS en andere westerse bondgenoten in de Saoedische woestijn. Het Iraakse dreigement om Israël met gifgas van Duits fabriekaat te bestoken heeft daar de genocide door de nazi's op 6 miljoen joden weer volop in de herinnering geroepen.

Onderzoek

De Duitse regering begint zich haar ongemakkelijke positie in de kwestie langzaam aan te realiseren. Zij heeft daarvoor te meer reden, daar zij twee jaar eerder al in opspraak kwam door onthullingen dat Libië van Duitse firma's assistentie had gekregen bij het opzetten van een gifgasfabriek. De regering Kohl heeft nu het openbaar ministerie tegen enkele tientallen bedrijven een onderzoek laten instellen. Er zijn al enkele arrestaties verricht en medewerkers van twee verdachte be-

drijven hebben bekend dat zij Irak hebben geholpen bij de productie van gifgaswapens.

Oppositiekringen pleiten ervoor om wapenexportbedrijven onder strenger toezicht te plaatsen en zelfs om een algemeen verbod uit te vaardigen op de export van wapens naar niet-NAVO-landen. Minister Haussmann van Economische Zaken wil echter niet zover gaan. Hij denkt dat er al veel verbeterd kan worden, wanneer elk wapenbedrijf een chef-export aanstelt, die bij schending van exportwetten ter verantwoording kan worden geroepen.

Civil

Volgens een functionaris van de Duitse douane is illegale wapenexport bijzonder moeilijk op te sporen, omdat het overgrote deel daarvan in de kleinste mogelijke onderdelen de grens overgaat en

vaak zelfs door experts niet als wapenonderdelen kan worden herkend. Daarnaast vallen vee wapenonderdelen in de categorie meervoudig gebruik, waardoor de exporteurs bij controle kunnen aanvoeren, dat het door hen geleverde materieel voor civiel gebruik bestemd is. Haussmann voert ter verdediging ook aan dat Irak meestal een beroep deed op kleine tot middelgrote bedrijven in financiële problemen, die zaten te springen om orders en daarom niet bijzonder kieskeurig waren.

'Voetsporen'

In een rapport van het Simon Wiesenthal Centrum in Los Angeles staat dat minstens 86 Duitse bedrijven een bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van het militair-industrieel complex in Irak. De Amerikaanse onderminister van Buitenlandse Zaken Raymond Seitz, betoogde deze maand in het Congres dat de Iraakse wapenindustrie veel 'Duitse voetsporen' vertoont. Maar hij tekende daarbij aan dat landen als Frankrijk, China en de Sovjetunie, die Irak jarenlang langs legale weg wapens verschaften, eveneens boter op hun hoofd hebben.

Vergrijzingsgolf in 2035 op hoogtepunt 'Chronische ziekten zijn overheersend'

RHENEN – De huidige Nederlandse volksgezondheid wordt bijna helemaal bepaald door de aanwezigheid van chronische ziekten. Prof. dr. P. van der Maas (Instituut Maatschappelijke Gezondheidszorg van de Erasmus Universiteit in Rotterdam) noemde dat gisteren in Rhenen postievelen dat het klinkt. Hij was een van de inleiders op een congres van het Instituut voor Sociale Geneeskunde van de Universiteit van Amsterdam en de Vereniging voor Volksgezondheid en Wetenschap over gezondheidszorgonderzoek bij chronische ziekten.

De overheersende rol van chronische ziekten is onder meer het gevolg van een doeltreffende bestrijding van infectieziekten. Ook worden volgens Van der Maas langdurige ziekteprocessen die vaak de oorzaak zijn van acuut overlijden (beroerte, hartstilstand) tegenwoordig eerder onderkend en behandeld. Hetzelfde geldt voor andere ziekteprocessen, wat leidt tot verlenging van het leven van de patiënt. Van der Maas voegde hieraan toe dat een doeltreffende gezondheidsverbetering dan gepaard kan gaan met een veel langduriger gebruik van gezondheidszorg. Verder kunnen 'ongemakken van de oude dag', zoals achteruitgang

van mobiliteit en zintuigen, steeds vaker worden behandeld, 'daarbij vaak de levensvreugde van de betreffende bejaarde aanzienlijk verhogend'.

De vraag of de gemiddelde 70-jarige op het ogenblik gezonder is dan zijn leeftijdgenoot in 1950 kan bij gebrek aan betrouwbare gegevens volgens Van der Maas nog niet worden beantwoord, evenmin als de vraag hoe dat over dertig jaar zal zijn. Of de gestage toename van de levensverwachting vooral ziekte of vooral gezonde jaren aan het leven toevoegt hangt af van de aard van de ziekte.

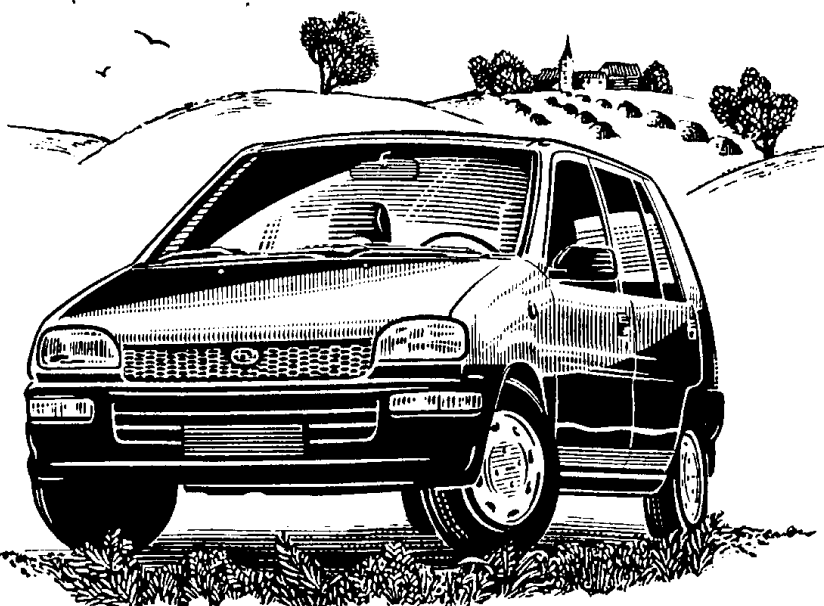
Verwachting

De vergrijzingsgolf bereikt in 2035 zijn hoogtepunt. Ook als het percentage gezonden per leeftijdsgroep toeneemt, betekent dit dat de omvang van de groepen bejaarden zal groeien dat er netto toch een toename van chronische ziekten optreedt, aldus Van der Maas. Dit zal dit leiden tot een veel grotere vraag van bejaarden en hoogbejaarden naar behandeling en verzorging. Daarmee komt ook de vraag naar een rechtvaardige verdeling van gezondheid en gezondheidszorg nog nadrukkelijker aan de orde.

(ADVERTENTIE)

ZUINIGE JONGENS DIE JAPANERS VAN SUBARU.

(LOOYRIJ 1:22,7)*

(Neo Elephantus Minimus, of de nieuwe Mini-Jumbo v.o.f. 13.995,-...)

Nog voor de olieprijsen de pan uitrijzen komt Subaru al met de oplossing. De nieuwe Mini-Jumbo. Zuiniger dan ooit. En toch vier cilinders in plaats van de gebruikelijke drie. Verder rembrekkrachtiging. Een vijfbak. En een ruimte waar zijn klasgenoten bijna in rond kunnen rijden.

* (ECE Norm 4.4 L/100 km bij 90 km/u.). Voor het adres van een van de andere Subaru dealers kunt u bellen met: Subaru Nederland, tel. 02977-40906. ** Prijzen excl. a.l. kosten, incl. BTW. Wijzigingen voorbehouden.

CADIER EN KEER: Garagebedrijf M. Heusschen (tel. 04407-1538 ELSLOO: Auto Meijers (tel. 04490-71088) HEERLEN: Auto Garant BV (tel. 045-725588) KONINGSBOSCH: Automobilbedrijf J. Coenen (tel. 04743-1574) LANDGRAAF: Automobilbedrijf G. J. Kempen BV (tel. 045-312398) NEDERWEERT: Automobilbedrijf Jac. Smeets (tel. 04951-32592) ROERMOND: Subaru Engelen Roermond (tel. 04750-15541) VOEREND: Automobilbedrijf J. Eussen (tel. 04459-1677).

● HEDY D'ANCONA

...brekebeentje...

DEN HAAG – Het blijft rommelen binnen het kabinet. De eensgezindheid binnen het ministers-team is ver te zoeken. De affaire Braks mag dan uit de wereld zijn, dat betekent niet dat daarmee alle interne problemen zijn opgelost. Of dat ooit nog lukt is zelfs zeer de vraag. Trouwens, Ook tussen sommige socialistische bewindsliden en de eigen achterban loopt het verre van goed, terwijl enkele CDA-bewindsliden eveneens met elkaar slaags zijn geraakt.

In de coalitie bestaat bepaald onduidelijkheid over de houding ten opzichte van de vierdaagse werkweek. Minister Andriessen van Economische Zaken (CDA) is een verklaard tegenstander van de vierdaagse. Hij vindt dat je bij te verwachten economisch zwaar weer niet tot een dergelijke vorm van arbeidsduurverkortening moet overgaan. Zeker als het buitenland helemaal niet van plan is om de vierdaagse werkweek in te voeren. Door solistisch met de 'vierdaagse' te starten verslechtert de concurrentiepositie ten opzichte van het buitenland, zo redeneert de minister en zijn verklaring klinkt plausibel.

Minister van Financiën Kok (PvdA) nam deze week afstand van de uitspraken van Andriessen. Hij vindt invoering van de 'vierdaagse' in voorkomende gevallen bespreekbaar als vorm van arbeidsduurverkortening. Volgens Kok zijn de sociale partners heel wel in staat te bezien of een 'vierdaagse' past binnen de arbeidsmarkt en binnen het scholings- en inkomensbeleid.

Standpunt over vierdaagse werkweek onduidelijk Het blijft rommelen binnen het kabinet

De discussie over invoering van een vierdaagse werkweek wordt volgens de minister zinniger als die in voorkomende gevallen kan bijdragen tot het plaatsen van meer mensen. Dan wordt er wat druk van de loonontwikkeling afgehaald en wordt ook wat extra's gedaan aan werkgelegenheidsmogelijkheden van mensen die vandaag nog onvoldoende de kansen krijgen. „Maar schieten we daar langs, dan krijgen we oplopende loonkosten, nieuwe spanningen op de arbeidsmarkt en hebben we niemand een dienst bewezen”, aldus Kok.

Minister De Vries van Sociale Zaken (CDA) zei vorige week dat de vierdaagse werkweek, mits zorgvuldig ingepast in het arbeidsmarkt- en inkomensbeleid, een vorm van arbeidsduurverkortening kan zijn die in voorkomende gevallen zeker bespreekbaar moet kunnen zijn. Hij staat – ondanks zijn niet bepaald helder taalgebruik – op een lijn met Kok en zet zich af tegen de gedachten van partijgenoot Andriessen, althans zo laat het zich aanzien, want in de politiek weet je maar nooit.

Ook minister Hanja Maij-Wegen van Verkeer en Waterstaat is voor het invoeren van de vierdaagse werkweek maar weer om heel andere motieven. Zij denkt dat daarmee het autoverkeer drastisch wordt teruggedrongen. Bijna aandoenlijk naïef, ware het niet dat uit haar ideeën en het daaruit voortvloeiende beleid haar ongeloflijke gebrek aan deskundigheid blijkt.

Standpunt

Het is derhalve geen wonder dat de Tweede Kamer wel eens wil weten hoe het nu eigenlijk zit met het kabinetsstandpunt ten aanzien van de vierdaagse, tot op heden nog een van de 'strijdpunten' waarmee de vakbeweging de komende CAO-onderhandelin-

gen wil ingaan. Groen Links stelt de woensdag niet geheel ten onrechte – om een understatement te gebruiken – vast dat het kabinet 'hopeloos verdeeld' is over deze kwestie, getuige de uiteenlopende opvattingen die een aantal ministers de afgelopen dagen heeft geventileerd. D66 steunt het verzoek van Groen Links. Het Kamerlid Rosenmöller wil dat de ministers De Vries (Sociale Zaken) en Dales (Binnenlandse Zaken) in een brief een eensluidend kabinetsstandpunt vastleggen over de vierdaagse werkweek. De Kamer zou daarover dan over twee weken kunnen debatteren bij de behandeling van de begroting van Sociale Zaken. Rosenmöller vindt dat het kabinet moet aangeven wat de inzet van de regering als werkgever is bij het overleg over de arbeidsvoorwaarden van ambtenaren en trendvolgers. De Kamer heeft er uiteraard langzamerhand recht op te weten wat nu het officiële regeringsstandpunt is. Daar moet eindelijk eens duidelijkheid in worden geschapen.

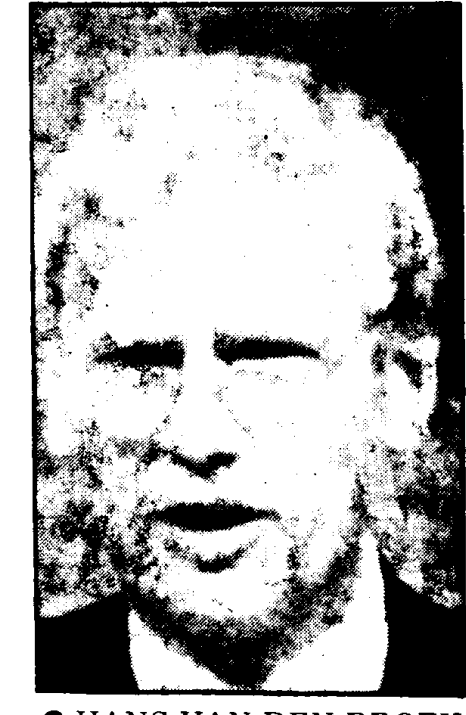
Onenigheid

Maar er is nog veel meer onenigheid binnen het kabinet. Tussen premier Lubbers en minister Van den Broek is een competentiestrijd uitgebroken over de zeggenschap op het terrein van buitenlands beleid. In normaal Nederlands betekent dat dat Van den Broek kwaad is op zijn partijgenoot Lubbers, omdat de premier hem in het buitenland regelmatig voor de voeten loopt, om niet te zeggen de loef afsteekt. Van den Broek meent dat zijn taak daardoor wordt uitgehouden en hij min of meer de loopjongen van Lubbers wordt. PvdA-minister Dales van Sociale Zaken steunt Lubbers. Zij stelt dat Lubbers meer moet gaan optreden als regeringsleider, een soort bovenbaas dus, die besluiten moet kunnen nemen, die bindend zijn voor zijn collega's. Een

gevaarlijke suggestie, die kan leiden tot Thatcheriaanse toestanden, zeker bij een figuur als Lubbers, die bepaald niet vies is van macht.

Brekebeentje

En of er nog niet voldoende problemen binnen de regering zijn, begint (PvdA)-minister d'Ancona van WVC – een van de brekebeentjes binnen het kabinet – deze week weer eens een blunder van jewelste, die nog net op tijd door de achterban kon worden rechtgebreid. Na haar ongelukkige rol in de asielzoekersaffaire, waar één van haar topambtenaren er wel een heel navrant bijverdiensde op naaheld, was dat al de tweede keer in korte tijd. Nu dreigde ze het CDA – en eigenlijk ook haar eigen PVD – met een kabinetcrisis. Dinsdag hield d'Ancona haar partijgenoten op een bijeenkomst in Enschede voor dat de sociaal-democratische bewindsliden uit het kabinet zullen stappen als de overige ministers eisen dat de koppeling wordt losgelaten. Voor d'Ancona en haar collega-ministers is de koppeling meer dan een financiële kwestie, zo stelde ze. „Koppeling betekent ook het uitdrukking geven aan een rechtvaardiger verdeling van inkomens en kansen. Dat weegt voor ons zwaar. Als er aan de koppeling wordt getornd, houden de PvdA-ministers er mee op”, aldus de minister, daarmee driftig voor haar beurt sprekend. Een PvdA-woordvoerder wist niet hoe snel hij de minister tot de orde moest roepen. „Er bestaat binnen de PvdA geen afspraak dat de eigen bewindsliden uit het kabinet zullen stappen als er aan de koppeling tussen lonen en uitkeringen wordt getornd”, zo reageerde hij op de

● HANS VAN DEN BROEK

...ruzie met Lubbers...

uitspraken van d'Ancona. „De bewindsvrouw heeft dan ook geheel voor eigen rekening gesproken”. De PvdA-woordvoerder wees erop dat in het regeerakkoord een formule staat voor het in stand houden van de koppeling. Een gematigde loonontwikkeling en een niet verslechterende verhouding tussen werkenden en niet-werkenden zijn daarvan de onderdelen. Indien het kabinet op basis van die twee voorwaarden tot de conclusie zou komen dat de koppeling niet te handhaven is, is dat geen reden voor de PvdA om uit het kabinet te stappen. Het regeerakkoord wordt immers alleen uitgevoerd. „Ik begrijp het dan ook niet”, aldus de reactie op d'Ancona. „Wat is tornen aan de koppeling? Als er zonder goede reden aan getornd wordt, ontstaan er grote politieke problemen. Maar dat is algemeen bekend. Er is geen interne richtlijn of afspraak dat wij bij een bepaald tornen uit het kabinet zullen stappen. De uitspraken van d'Ancona zijn geen PvdA-standpunt”. Vervolgens moest een zegsman van WVC melden dat de minister het allemaal niet zo hard had gesteld als naar buiten was gekomen. Volgens hem moesten haar uitspraken in hun context gezien worden en was het niet de bedoeling om met een kabinetcrisis te dreigen. Gered door de gong, heet zo iets in bokstermen. En bokstermen zijn op dit vechtkabinet wel van toepassing.

peter stiekema

Auto's

Ford FIESTA b.w. laat '80, APK 10-91, v.r.p. f 2.350,-. Asterstr. 26. Heerleirheide.

Ford ESCORT 1.1 b.w. mei '83, zeer mooi, met APK, f 4.750,-. 045-463671.

Ford MUSTANG b.w. '80, 6-cylind., Wolframvlg., APK 6-91, Tel. 045-229394.

HONDA Accord 1.8 EX met stuurbekrachtiging, automaat en metallic lak, '85, 1e eig., nw.st. 04490-32085

MAZDA 323 HB 1.3, b.w. '84, i.z.g.st. Autobedrijf P. Smits, Hoofdstr. 214 Hoensbroek.

Te k. MERCEDES 200 D, b.w. mei '87, km.st. 175.000, blauw, f 32.500,-. Steenkoolstr. 1, Hoensbroek.

Te koop van part. MERCEDES 190, op LPG, b.w. '87, pr. f 34.500,-. 04490-26078

Te k. van part. MERCEDES 230E, '86, met lichte flank schade, zeer interessante prijs! Tel. 04492-3824.

Mitsubishi LANCER 1.4 GLX aut. b.w. '77, 12 mnd. APK, zeer betrouwb. pr. f 950,-. 045-418163 410500

Mooie Mitsubishi COLT GL, type '80, APK 10-91, f 2.450,-. Tel. 045-720951.

MINI Morris 1100 Special, kl. zwart, APK 4-91, pr. f 850,-. Tel. 045-321093, na 17.00 uur.

Te k. weg, omst. Nissan MICRA S6, 2-drs., kl. rood, b.w. '89, met fabr.gar., km.st. 27.000, f 16.900,-. Groenendaal 71, Ubach o. Worms-Landgraaf.

Te k. Opel MANTA, b.w. '78, i.z.g.st. APK 1-91, Telefoon 04540-1077.

Omega 2 Li, 1987, Audi '80, 1989, Kadett, 5-drs., 1.3 N, 1988, Kadett, 5-drs., 1.3 Sprint, 1986, Kadett, 5-drs., 13 N, 1985, Kadett, 5-drs., 13 S, 1989, Inr. fin. mog. 1 jaar garantie, Autohandel J. BUISMAN, Stenenbrug 6, Landgraaf-Schaesberg. Tel. 045-323800

Opel KADETT 12 S b.w. '80, pr. f 2.450,-. Tel. 045-751438.

Opel KADETT 1.3 m. '80, APK, f 2.250,-. Verl. Lindenlaan 19, Oirsbeek.

Te k. Opel KADETT b.w. '81, APK 6-91, met schuifl., sportwielen, i.g.st. Tel. 045-419749.

Te koop Opel REKORD 2.0 automatic, '79, 100% in orde pr. f 1.500,-. 045-326745.

Te k. Opel ASCONA 19 S, op LPG, zeer mooi, b.w. '78, kl. rood, APK gek. v.r.p. f 1.750,-. Inr. mog. Bln. na 16.00 uur 045-461475.

Opel KADETT 1.6 LS met LPG, 3-drs. b.w. '10-86, pr. f 10.950,-. 045-458126.

PEUGEOT 205 Accent XE b.w. '87, kl. zwart, div. extra's, boekjes, in nw.st. V.r.p. f 13.250,-. 04499-4070.

RENAULT 5 GTL 1985, zeer mooi, APK, zilvermet., inr. mog. Tel. 045-460734.

Te koop RENAULT 5 TR, 5-drs., b.w. '8-87, pr.o.t.k. Na 17.00 uur 045-244305.

Te k. RENAULT 18TL, b.w. '81, zeer mooi, tel. 045-320145.

HONDA

• ROTOR •

Audi

90 2.3 E '88
80 1.8 S '89
80 1.6 '86
BMW 316 '87
Citroen CX 25 RD Turbo Diesel '88
Citroen Visa GT '85
Renault 25 V6 injectie '85
Fiat Uno SXI dec. '88
Heerleibaan 229, Heerlen. 045-416900.

Te k. Toyota CELICA 1.6 ST nieuw model '86, APK aug. '91. Pr.o.t.k. tel. 04490-35695.

Toyota COROLLA 1.3 hatchback, speciale uitvoering "Chic" groenmetallic, juli 1989, 19.750 km. in nieuwstaat. Volvo A. Klijn, de Kouten 7, Hoensbroek, 045-220055.

Te k. voor liefhebber TRABANT 601 met DDR-kenteken i.s.v.n.w. voor een aann. bod. Tel. 04490-28524.

VW GOLF diesel b.w. '87, griskent, met ruiten en event. banken. Steenkoolstr. 1, Hoensbroek.

Weg, omst. te k. VW POLO Pointer, wit, b.w. '6-86, km. st. 61.000, v.r.p. f 8.500,-. Na 15.00 uur 04405-2488.

GOLF GTi, USA-uitv., spec. kleur, alle extra's, alles n.w. liefhebbersauto! Inr. goedk. auto mog., pr. f 25.000,-. Tel. 045-728229.

Te k. v. part. VW JETTA 16 CL, blauwmet., b.w. '88, sunroof, nieuw staat, ieder willekeurige onderz. toegest., pr. f 18.500,-. gespreide betaling mog. 045-456619.

VW GOLF 1100, b.w. '78, APK okt. '91, f 1.650,-. Tel. 045-720951.

Zeer ZUINIGE VW Passat, b.w. '80, APK '91, 1e lak en eig., 93.000 km., v.r.p. f 1.750,-. 045-323576.

Zeer goed onderh. VOLVO 340 GL 1.7 L. 1986, v.r.p. f 11.500,-. Tel. 045-710270.

AUTO'S te koop gevraagd. Elk bouwjaar! 045-422217.

GOLF Diesel 1.6, b.w. '84, 5-bak, APK '91, Mercedes 190 E, b.w. '85, verlaagd, sp.velgen, kl. diamantzwart, veel aks. Tel. 04490-52354.

KOOPJES! Talbot Horizon 1.3 LS '84 f 3.000,-. Peugeot 505 Turbo diesel b.w. '87 f 14.500,-. Renault 4 GTL '78 f 700,-. Hyundai Pony '83, f 2.800,-. 04740-4478.

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610, ook 's avonds. GOLF diesel '80 f 2.950,-. Citroen GSA '83 f 2.750,-. Golf '78 f 950,-. Ford 1.6 f 950,-. APK. 04499-5204.

kl. B. BMW 316, b.w. '87, 2-drs., diamantzwart, getint glas, 5-versn., f 19.950,-. 04405-2104 na 20.00 uur.

HONDA

• ROTOR •

Honda Civic

1.4 GL 3-drs. 16 V '88
1.3 L 3-drs. '87
1.3 L 3-drs. '86
1.5 S 3-drs. '85
1.3 L 3-drs. '85
Heerleibaan 229, Heerlen. 045-416900.

Te k. Toyota COROLLA 3-drs. m. 83, nw. banden, uitlaet, radio-cass., f 4.750,-. Tel. 045-218925.

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-254049.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-228398.

RAPIE Stiba lid vraagt loop-sloop- en schadeauto's, met vrijwaringbewijs. Licht 70, Kerkrade. 045-423423.

De HOOGSTE prijs voor uw loop-, sloop- en schade-auto's. Tel. 045-254081.

Te k. gevr. sloop- en SCHADE-AUTO'S, de hoogste prijs van Limburg. Tel. 04490-19637/04490-12924.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Korfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, in- en verkoop gebr. auto-onderdelen Tel. 045-411480.

Bedrijfswagens

Te koop grote gesloten CONTAINER (oplegger op wielen) voor opslag allerhande goederen, lang 12,50mx2,50mx2,40m, vaste prijs koopje f 2.000,-. Tel. 045-212854.

Ford TRANSIT Kiper dubbel lucht, b.w. '83, laadverm. 1550kg prijs f 7.900,-. Tel. 045-458126.

Te koop Spijkstaal WIN-KELWAGEN, 9 mtr. b.w. '76, t.e. a.b. Tel. 045-723750.

Onderdelen/acc.

Gebruikte en nieuwe ONDERDELEN van jonge schade-auto's, tevens gevraagd auto's met schade. Deumens, Haefland 20 Brunssum, 045-254482.

MATRA-BAGAEERA onderdelen te koop, plus ombouwset. Tel. 045-314122.

Gebruikte AUTOBANDEN te koop, met monteren en balanceren. Tel. Kerkrade 045-452483.

Aanhangwagens

KOOPJES! Nieuwe fabrieks-aanhangwagens, alm. 250 x 1.34. Broekstraat 62, Schinveld.

Te k. TORSI-aanhangwagen 2.20 x 1.15 m f 650,-. Tel. 04492-3150.

Motoren

Te koop YAMAHA XT 600 b.w. '89, 4.750 km, niet mee gecrossit, kl. zwart/rood. Tel. 045-456006.

Te k. HONDA CB 750 KZ '82, met kuip en koffers. Tel. 04490-54415.

Te k. HONDA CB 250 geh. gerev. i.s.v.n.w., v.r.p. f 2.300,-. Grotestr. 19, Nieuwenhagen 045-319160.

(Brom)fietsen

T. k. Vespa CIAO met sterwielen. Dr. M. L. Kinglaan 149, H'broek. 045-213429.

Te koop HONDA MT5, b.w. '88, i.z.g.st., wit/rood, met verz. Tel. 045-217565.

Te k. YAMAHA RD plm. b.w. '87, waterkoeling, f 1.150,-. Tel. 045-211071.

Te koop VESPA Ciao, b.w. '88 met sterwielen, f 750,-. Tel. 045-724564.

Nu een SNORBROMMER v.a. f 1.099,-. Financiering mog. v.a. f 40,- p.mnd. Rens Janssen, Heerleirheide. Tel. 045-211486.

Leuke CADEAUTIPS voor de feestdagen: 'n nieuwe mountainbike, computers, wielplaten enz. Financ. mog. v.a. f 40,- p.mnd. Rens Janssen Heerleirheide, tel. 045-211486.

Te k. HONDA MT 5 kl. wit, b.w. '87, tev. M.B. sterwielen met nw. banden. Tel. 04492-2630. Putstr. 1, Bingeleirde.

Te koop Vespa CIAO, i.z.g.st. Tel. 04490-79713.

Te k. Puch MAXI, matcho rijder met sterw. tijr, oud met helm en verz. f 1.000. Tel. 04490-28524.

Diverse overjarige race- en ATB-FIETSEN, o.a. Giant, Koga, Nieuwste Koga, Raleigh en Giant-fietsen zijn binnen. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Plm. 100 MERKFIETSEN, nergens goedkoop, ook voor onderdelen, banden en reparatie's. Tweewielerspecialzaak Simon Olthoff, Fa. Typhon, Manisstr. 14, Geleen-Zuid. 04490-49237.

Te k. gebruikte FIETSEN, tevens kinderfietsen van 8-12 jr., als nieuw. Anjerstr. 8, Schinveld. Tel. 045-312709.

GEVELREINIGING, uitkappen en voegen. Tel. 045-427336.

Trap BEKLEDEN! Nu trap gelegd (13 treden) incl. tapit voor f 425,-. Bel voor een afspraak tel. 045-351307.

Watersport

Te koop 2 persoons polyes-ter KANO merk Oppel, pr.n. o.t.k. Tel. 045-726184.

Vakantie

St. Maartenszee bung., ZWEMPARADIJS weekend v.a. f 240,-. Kerst v.a. f 595,-. Tel. 02246-3109.

LUXEMBURG prachtig gek. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Huish. artikelen

Kom nu profiteren van onze massale magazijn verkoop

Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleuren-tv-video's etc.

Witte Hal Sittard

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% korting

Elke dag nieuwe aanvoer elke dag superlage aanbiedingen

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Diepvrieskist
Zanussi ZA 231, energie zuinig, 230 liter geen f 1.029,- of f 698,- maar f 398,-.

MAAR OOK: Wasautomaat, 4,5 kg inhoud, eenknopbediening, volautomatische instelling, geen f 798,- of f 598,- maar f 498,-.

MAAR OOK: Rulon koel-diepvriescombinatie ARC 320, automatische ontdooiing, geen f 1.048,- of f 698,- maar f 499,-.

MAAR OOK: Zanussi droogautomaat, elektronische instelling, links en rechts draaiend, 5 kg inhoud, geen f 1.219,- of f 899,- maar f 599,- en nog veel meer!

Witte Hal Bergerweg 51-53 Sittard

(Industrieterrein Bergerweg) Tel.: 04490-18162

Te k. MIELE wasmachine, M. Trompstraat 24, Landgraaf. 045-410754.

Opleidingen

ANWB en Bovag erk. auto- en motorrijschool WISCHMANN & Zn, Europaweg-Zuid 340, Ubach over Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen en alle chauffeursopleidingen, vrachtautolessen in DAF 95 of DAF 2800 SpaceCap.

Medio nov. a.s. ASSERTIVITEITSTRaining (leren voor jezelf op te komen). Inl. drs. M. Everduin, klinisch psychologe, tel. 045-245461.

Huw./Kennism.

ELDORADO Spaubeek, elke zondag gezellig dansen v.a. 20.00 uur met muziek van bekende orkesten en diskjockey. Voor info: 04493 4848 24 uur per dag.

Cafe danc. WINDROSE Akerstr. 150, Hoensbroek. Woensd. zal v. alfeinst. Doond. en bond Goed idee? idee v. twee. Vrijd. en zat, gezellig dansen. Muziek voor elk wat wils.

Baby en Kleuter

Te k. KINDERWAGEN 3 in 1 en toebeh., v.r.p. f 250,- en kinderklleding tot mt. 86. Sloterstr. 58 Waubach.

Kachels/Verwarming

KACHELS, keuze uit 200 st. Jac. Köhler, Rijksweg N. 104, Sittard. 04490-13228.

Te k. droog eiken OPENHAARDHOUD op maat gezaagd, thuisbezorgd f 70,- per m3. Houtzagerij Windels Industrieterrein Bouwberg Brunssum 045-270585.

Kachels, inzeitharden, gas-kolen-hout. Gratis geplaatst. Goedkoop en goed. De KACHELSMID, Walem 21, Klimmen, 04459-1638.

Uw VERENIGINGSNIEUWS op LD-TV. Bel voor info 045-7393000.

Bel de Vakman

Afvoerproblemen?
Babit bv rioleringswerken
Tel. 045-463892

NEW LOOK BV Schaes-berg, Gevelreining, uitkappen, voegen, steigerverhuur, Tel. 045-312154 of 045-312709.

GEVELREINIGING, uitkappen en voegen. Tel. 045-427336.

Trap BEKLEDEN! Nu trap gelegd (13 treden) incl. tapit voor f 425,-. Bel voor een afspraak tel. 045-351307.

Wonen Totaal

Rotan Rentenaar

Ten Esschen 26, Heerlen, bij tennishal. Maandag gesloten. Uw adviseur van Exclusiv kastenwanden met ruimte-besparende schuifdeuren, exact op maat gemaakt.

"Exclusiv"

Nieuw tapijt of gordijnen

Elk tapijt bij Hatema gekocht, wordt GRATIS gelegd. Elk bij ons gekocht gordijn, wordt GRATIS gemaakt.

Kwaliteitskeukens.
topkwaliteit voor een normale prijs. R.J. Handelsonder-neming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

Te k. KAMERKAST h. 1.75 x b. 1.95 x d. 0.50. T.v. kast, salontafel alles massief eiken. Tel. 045-315403.

Te k. 3-zits BANK, Bieder-meier, f 500,-. Kaalheider-steenweg 11, Kerkrade.

Te k. massief eiken TV KAST, 160x150x65 en salontafel, doorsn. 120 cm. Zien is kopen, samen f 2.500,-. Tel. 045-715372 of 04493-1800.

Te koop massief eiken BANKSTEL 3-2-1 zits, van f 7.095,- voor f 1.750,-. ant. eiken commode f 250,-. ant. reguleur en Westm. pendule. 045-444171.

DAKDEKKERSBEDRIJF De Nok, alle dakwerkzaamheden, 10 jr. gar. Nu met winterkorting. Bel voor vrijbl. offerte. Tel. 045-224459.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies-offerte. Bel. 045-453818.

Colonne DAKDEKKERS kunnen nog werk aannemen. Tel. 045-461432 351626.

Te k. aangeb. TAFELTEN-NISTAFEL, merk Kettler wedstrijdmodel: Eettafel met 4 stoelen plus dressoir, mahonie incl. 2 2-zitsbanken, bruin leder. 045-752287.

IJSKAST f 95,-; gasfornuis f 95,-; diepv. f 175,-; wasaut. f 250,-. 045-725595.

Te koop ovale noten SALONTAFEL, f 125,-. Tel. 045-226396.

Te koop eiken BANKSTEL met lederen kussens. Tel. 045-752156 na 18.00 uur.

Te k. goed onderh. KEUKEN, licht eiken. Hoekop-stelling 290x160. V.r.p. f 1.750,-. Tel. 045-317803.

Zoekt u antiek BAROK eik modern-oma meubels enz. Kouvenderstr. 208 H'broek.

Zonnebanken/Zonnehemels

Superbruiner!

10 lamps, 4 x gebogen zonnehemel met ventilator en snelbruinlampen. Alleen bij van Erp nu f 999,-. Volledige garantie en service. Van Erp, Lumbrechtstr. 18 Sittard, tel. 04490-13531. Hoofdstr. 12 Kerkrade, tel. 045-456999.

Muziek

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL. 045124253 HOENSBRÖEK

(Bij de Markt) Donderdag koopavond. Goede verkoop begint bij de inkoop. B.v. Kimaxe stratocaster, electr. gitaar f 298,-. Kawai keyboard FS 610 4 oct gr. t. f 495,-. Altijd leuke aanbiedingen en occasions.

Koop bij de man die het ook bedienen kan!!!

Startende Top 40-band zkt. GITARIST met ervaring. Tel. 045-223519, na 19.00 uur.

PIANO of vleugel? Kopen of huren? De grootste keuze bij Van Urk. Vraag offerte. Bel. 010-4363500. Van Urk, Westersingel 42, R. dam.

Te k. YAMAHA dig. piano met standaard, PS2000, 88 toetsen, ingeb. DX7 synthetizer midi, als nieuw, 4 jr. gar., nw pr. f 5.400,-. pr. f 2.700,-. 045-711658.

Action in DC zoekt gemoti-veerde GITARIST. Telefoon 045-221820.

Te koop ORGEL, dr. Bohm Star Sound Grefkenstr. 10, Brunssum.

T.g.st. PIANO, merk Rippen, i.z.g.st., vaste pr. f 2.000,-. Telefoon 04405-2041.

Te k. plm. 2000 SINGELS en plm. 600 lp's t.e.a.b. t.v. Rechtstr. 1, Hoensbroek. Tel. 045-211877.

Kunst en Antiek

Kunst & Antiekbeurs
(Lid Ned. Antiquairs Gilde)
"Alte Bahnhofs-gaststätte"
Gangell (D)
Do 1 nov.
12.00-20.00 uur
vrij 2 nov.
12.00-20.00 uur
zat. 3 nov.
11.00-20.00 uur
zo 4 nov.
10.00-18.00 uur
Mieden, tel. 0949-24542693

Te k. antieke TOILETTAFEL 3-drs., eik, keerkast 2drs, vitrinekast (kuifkast) antieke haard mooi bewerkt en kleingood. Tel. 04405-1424.

Uit part. bezit: Karel Appel litho 1974, 2 gezichten te aldruk, f 10.000,-. Tel. 045-425450, na 18.00 uur.

Te k. Fresse STOELTJES-KLOK ong. 100 jaar. Na 17.00 uur, tel. 04490-54415.

Direct resultaat, als uw pic-colo op LD-TV staat. Bel. 045-739300 voor meer info.

Braderieën/Markten

Morgen 3 november
ruil- verzamelbeurs
in Makado Beek (toegang gratis)

Draf en renbaan Limburg

standplaatsen te huur voor snuffelmarkt zondag 9 dec. '90, sluitingsdatum inschrijving: 26-11-1990. Info. tel. 045-319191.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 's snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Te koop gevraagd

Café vraagt

alle BIER-ARTIKELEN van Brand's bier. Tel. 030-437118.

Oude singles en/of LP's, 50-er en 60-er jaren. Tel. 045-219704, s avonds.

Te koop gevraagd BOU-QUETREEKS, Intiem, Love Affaire enz. Hoge nummers f 0,50; tevens gevr. Lekturama-boeken. 045-228082.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer en metalen. Gebr. SWINKELS, in de Cramer 100, Heerlen. Tel. 045-751994.

GOUD, zilver, munt., postz. etc. Cont. bet., vrijbl. tax. Groenstr. 109, Geleen.

Hoogste prijs voor POST-ZEGELS, munten en goud. Stamps and Coins, Kasteel-in. 102, Heerlen (Meezenbroek). 045-726789.

INTERGASKETEL te koop, gevr. Dhr. Ruyters, Lingestr. 6, Heerlen-Beersdal.

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

HEERLEN INTRODUCEERT KERRES.

KERRES INTRODUCEERT DE RENAULT CLIO.

Kerres is vanaf heden de Renault-dealer voor Heerlen en omgeving. En dat moet natuurlijk gevierd worden. Met een feestelijk Open Huis van 3 tot en met 10 november a.s.

Tijdens ons Open Huis hebben wij een aantal verrassingen voor u in petto: **DE NIEUWE RENAULT CLIO.**

Een mooiere start kun je niet wensen: de introductie van een nieuwe telg in de Renault-familie: de Renault Clio. Royaal, spontaan, energiek, pittig, comfortabel, stijlvol en levendig. Hij staat bij ons in de showroom.

Kom langs en maak een proefrit in deze auto van de toekomst.

Behalve de Clio staat het hele Renault-gamma voor u klaar: van de compacte Renault 5, en de succesvolle Renault 19 tot en met de ruime Renault 21 en de luxe Renault 25.

En als u tot aanschaf van een nieuwe Renault overgaat in de Open Huis periode, verrassen wij u met een geheel verzorgd weekend in Sauerland (2 pers.).

Daar kunt u dan comfortabel in uw nieuwe Renault naar toe rijden.

Kortom, wij maken een goede start en daar kunt u natuurlijk van profiteren.

Tot ziens in onze showroom van 3 tot en met 10 november a.s.

RENAULT
GEELTE
LEVEN
KLEUR

KERRES HEERLEN B.V.

Beersdalweg 97, 6412 PE Heerlen. Telefoon (045) 72 42 00.

Auto-Info

WINTER-REIFEN GÜNSTIG KAUFEN!

Power-Preise und Profi-Service von Ihrem Partner-Fachbetrieb:
IMMER FÜR SIE DA - IHR REIFEN-FACHBETRIEB MIT FAHRWERK-SERVICE

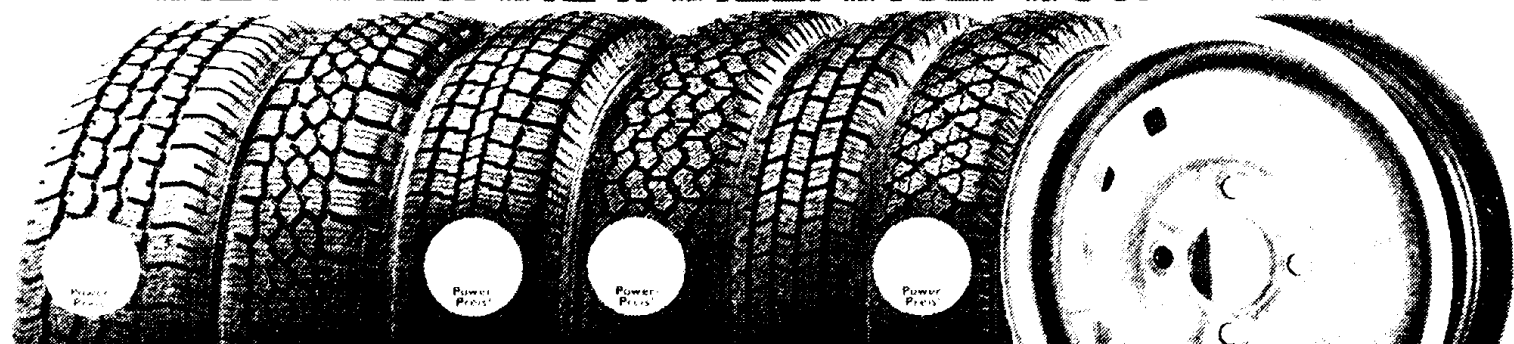
Jungschlaeger Reifen

Borchersstraße 10 • 5100 Aachen

Telefon (02 41) 8 40 11

Nähe Bendplatz/Abfahrt Laurensberg

120,- nur 129,- nur 124,- nur 122,- nur 102,- nur 80,- ab 54,-

331,- nur 270,- nur 209,- nur 333,- nur 159,- nur 201,- nur 178,-

Heiße Partner-Reifen-Preise!

Dimension	Garantierter Reifendruck	M+S	M+S
Q-Reifen der 60er Serie bis 160 km/h			
Citroën Fiat Ford Lancia Peugeot Renault Seat VW	135 R 13 Q	66,-	54,-
Audi Citroën Daihatsu Fiat Ford Lancia Peugeot Renault Seat VW	145 R 13 Q	73,-	58,-
Audi Audi Daihatsu Nissan Fiat Ford Lancia Peugeot Renault Seat VW	155 R 13 Q	98,-	80,-
Audi Audi Daihatsu Nissan Fiat Ford Lancia Peugeot Renault Seat VW	165 R 13 Q	110,-	92,-
Audi Audi Daihatsu Nissan Fiat Ford Lancia Peugeot Renault Seat VW	175 R 14 Q	134,-	108,-
Q-Reifen der 70er Serie bis 180 km/h			
Citroën Fiat Ford Lancia Opel Peugeot Renault VW	155/70 R 13 Q	96,-	89,-
Audi Audi Citroën Daihatsu Fiat Ford Lancia Peugeot Renault VW	175/70 R 13 Q	117,-	114,-
Audi Audi Citroën Daihatsu Fiat Ford Lancia Peugeot Renault VW	185/70 R 13 Q	124,-	121,-
Audi Audi Citroën Daihatsu Fiat Ford Lancia Peugeot Renault VW	175/70 R 14 Q	128,-	120,-
Audi Audi Citroën Daihatsu Fiat Ford Lancia Peugeot Renault VW	185/70 R 14 Q	141,-	138,-
T-Reifen der 65er Serie bis 160 km/h			
Audi Fiat Ford Lancia Mitsubishi Opel Peugeot Renault VW	185/65 R 14 T	136,-	90,-
Audi Audi Daihatsu Benz Mazda Nissan Opel Porsche Renault Seat VW	185/65 R 15 T	141,-	91,-
BMW Daihatsu Benz Opel Porsche	195/65 R 15 T	167,-	102,-
BMW Daihatsu Benz Opel Porsche	205/65 R 15 T	187,-	

Viel Winterprofil für wenig Geld!

Grandioze eindejaars-show Autobedrijf JASPER B.V.

biedt te koop aan, enige jonge inruilauto's en demonstratie-auto's

Peugeot 605 SV 3.0
paarlemoerblauw met 10.000 km, schuifdak, stereo, alle denkbare acc. 5-1990.
Nieuw prijs f 85.000,- Nu f 75.000,-

Ford Sierra 2.3 diesel
grijsmet., 4-drs., 36.000 km, stuurbekr., centr. vergrendeling, get. glas, etc. type 1990.
Nieuw prijs f 39.500,- Nu f 29.500,-

Peugeot 405 SR diesel turbo
stat. car., blauwmet., 48.000 km, aluminium velgen, autoalarm, zeer luxeus, 1989.
Nieuw prijs f 56.000,- Nu f 39.950,-

Citroën BX 1.6 TRI
blauwmet., 50.000 km, schuifdak, getint glas, stuurbekr., centr. vergrendeling etc., 1989.
Nieuw prijs f 37.000,- Nu f 23.850,-

Peugeot 205 GTI 1.6, 115 pk
grijsmet., 22.000 km, l.m.v., getint glas, centr. vergrendeling etc., 1989.
Nieuw prijs f 36.000,- Nu f 27.950,-

Daihatsu Charade TS
grijsmet., 64.000 km, radio-cass., achterwischer, GT-glas, type 1989.
Nieuw prijs f 18.950,- Nu f 12.950,-

Peugeot 309 GLi Profil
grijsmet., 52.000 km, 1400 cc, inj. motor, geregelde kat, 5-drs. 06-1989.
Nieuw prijs f 28.000,- Nu f 20.750,-

Zastava Yugo 45 L
wit, 33.000 km, kleine-enige auto, 3-drs. 06-1989.
Nieuw prijs f 14.000,- Nu f 7.950,-

Peugeot 505 Familiale, diesel
7-persoons, blauwmet., dakstangen, autoalarm, stereo, zeer luxe uitv. 1989.
Nieuw prijs f 60.000,- Nu f 35.000,-

Opel Kadett 1.3 Club
grijsmet., 4-drs., 59.000 km, stereo, r. spiegel etc. 1988.
Nieuw prijs f 28.500,- Nu f 19.850,-

Peugeot 205 XS 1.4
rood, 23.000 km, schuifdak, stereo, getint glas etc. 1989.
Nieuw prijs f 28.900,- Nu f 21.950,-

Ford Orion 1.6 diesel CL Bravo
grijsmet. 54.000 km, 5 versn. GT-glas, r. spiegel 06-1988.
Nieuw prijs f 30.000,- Nu f 19.950,-

Op alle bovenstaande auto's 6 mnd. garantie.
Inruil en fin. mogelijk.
Verder nog ± 60 inruilauto's, alle merken en uitvoeringen, o.a.: stationcars, automaten, diesels.
Prijsen van f 3000,- tot f 20.000,-.

Dit alleen bij
**Autobedrijf
JASPER B.V.**
Windraad 29 gem. Sittard. Tel. 04490-21944

Bankers bedrijfswagens
Het juiste adres voor een gebruikte bedrijfsauto (met rijbewijs BE)
Rijksweg Noord 19, Echt
tel. 04754-82453
50 tot 70 stuks voorradig
GEOPEND:
ma. t/m vrijd. 8.00-19.00 u.
zat. 9.00-16.00 u. (event. tel. afspr.)
Niet de ENIGE, wel de BETERE

Auto Vencken b.v.

„Occasioncentrum“
Prins Mauritslaan 171
6191 EE Beek
tel. 04490-72882

„Occasionkelder“
Leyenbroekerweg 27
6132 CN Sittard
tel. 04490-15777

Vencken Beek

Vencken Sittard

VW Jetta CL 1.8i, groenmet.	1987	Volvo 340 DL, wit	1983
VW Golf Sport 1.6, 5-bak, rood	1988	Fiat Uno 60 S, blauw	1987
VW Golf Memphis 1.3, grijsmet.	1988	Opel Kadett 1.2 S, groenmet.	1983
VW Polo Comfort, blauw	1988	Opel Kadett 1.2 S, zilvermet.	1985
VW Golf GT4 1.8i, blauwmet.	1988	Opel Kadett 1.3 GL, grijs	1986
Volvo 1.7 Sedan, grijs	1987	Opel Kadett 1.2 S, wit	1986
Volvo 345 autom., zilver	1981	Opel Kadett 1.3 S, LPG, wit	1987
Volvo 340 Winner LPG, rood	1984	Peugeot 205 XE, rood	1987
Opel Kadett 1.3, blauwmet.	1989	Skoda 1.2 DL, 28.000 km, wit	1987
Kadett 1.3, LPG, blauwmet.	1987	VW Jetta 1300, wit	1985
Audi 80 1600 cc, zilvermet.	1986	VW Jetta 1300, 4-drs., wit	1986
blauwmet.	1986	VW Jetta CL 1600, groenmet.	1986
Audi 100 CC Turbo, diesel, grijsmet.	1987	VW Jetta CL 1600, 4-drs. groenmet.	1987
Ford Escort 1400 Bravo, grijsmet.	1987	VW Jetta CL 1800 sch.d., groenmet.	1987
Seat Fura, rood	1984	VW Passat, 1600, zilvermet.	1984
Volvo 340 GLS Sedan 2000 cc, groenmet.	1984	VW Golf 1300, blauw	1985
Volvo 440 DL grijs	1989	VW Golf 1300, wit	1986
Renault 5 TL, blauw	1987	VW Golf 1300, rood	1987
Toyota Starlet 1300 75 pk, wit	1987	VW Golf 1300, groenmet.	1987
Audi 80 1.8 S, grijsmet.	1988	VW Golf 1600, blauwmet.	1986
BMW 316, 4-drs., wit	1986	VW Golf D, wit, 5-bak	1987
Audi 100 2.1, blauw	1984	VW Golf 1300i Memphis, grijsmet.	1988
VW Golf 1.3 blauw	1984	VW Golf CL 1600, wit	1987
VW Golf GTiS wit	1985	VW Golf Manhattan 1300 cc, rood	1989
VW Passat Rimini diesel 5-drs. zilvermet.	1985	VW Golf GL 1800 cc, 4-drs., grijsmet.	1987
VW Polo Chopper 1050 cc wit	1985	VW Golf GTD Memphis 70 pk	1988
VW Jetta diesel beige met.	1986	VW Golf 5-drs.	1989
Opel Kadett 1.2 blauwmet.	1984	VW Golf Manhattan 1.6 zwart	1989
Ford Sierra 1.8 CL 3-drs. grijsmet.	1987	VW Golf Manhattan GTD	1989
Ford Fiesta 1.1 wit	1989	VW Golf Millionaire 1.6 blauwmet.	1989
		VW Passat CL 1.8i groenmet. 4-drs.	1989

POLO, GOLF, JETTA, PASSAT
alle uitvoeringen, alle motoren, diverse kleuren, van 1981 t/m 1989

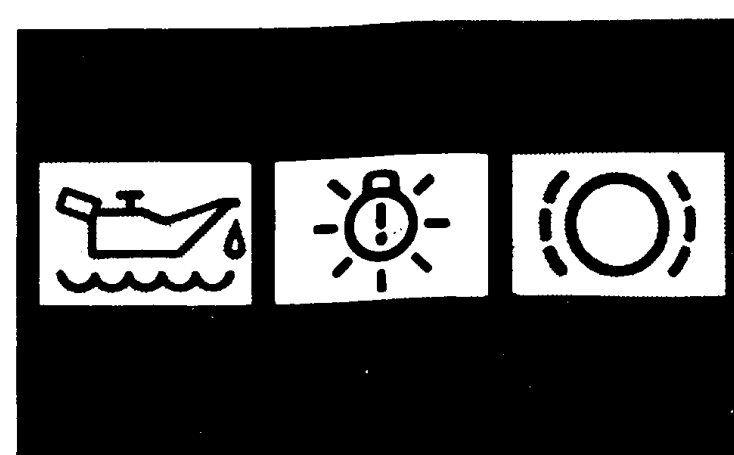
Wie een vertrouwd adres zoekt voor de APK weet de weg

Bel uw
ANWB-
techno-
centrum
voor een
afpraak

Heerlen, In de Cramer 58, 045 - 71 71 72

ANWB

Onze direct-service snel en accuraat

In dringende gevallen helpen wij u snel en zonder afspraak. Komt u maar gewoon langs. Terwijl u rondkijkt in onze showroom of in de accessoireshop, zorgen wij voor eventueel olieverversen of noodzakelijke reparaties aan bijv. koelsysteem, remmen, schokbrekers en verlichting. Ook monteren wij snel nieuwe banden. En ook al gaat het snel:
de accuratesse komt daarbij niet in het gedrang.

MERCEDES-BENZ-dealer
Theo Bähr GmbH

Heinsberger Straße 76, D-5130 Geilenkirchen
tel. 09-4924517045

HIJ LUISTERT NOOIT NAAR 'T KNMI

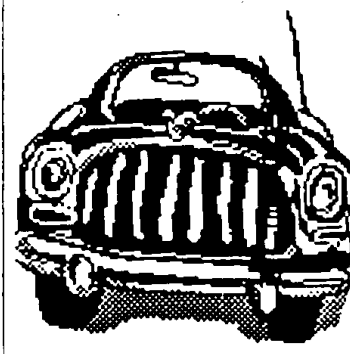
De Dunlop SP All Season trekt zich niets aan van het weer. Lente, zomer, herfst of winter, de SP All Season is op elk moment en onder elk weertype een betrouwbare band en bovendien zeer geruisarm.
Rij eens bij ons binnen. Wij helpen u graag verder.

DUNLOP. BANDEN VOOR PURE PRESTATIES!

Bandenspecialist
KICKEN b.v.

VOERENDAAL MAASTRICHT TEGELEN SITTARD
Valkenburgerweg 41 Bemelerweg 90 Kaldenkerkerweg 96 Bergerweg 59
Tel. 045-751700 Tel. 043-621515 Tel. 077-733433 Tel. 04490-10707

JURGEN AUTOCENTRUM

STEEDS ± 100 AUTO'S IN VOORRAAD VAN:

**4X4 EN
BEDRIJFSW.**

**NISSAN DEMO'S
EN OCCASIONS**

**ANDERE
MERKEN**

KERKRADE
045-452570
Langheckweg 36-40
Industrieterrein
Dentgenbach

HEERLEN
045-723500
Huisbergerstraat
hoek Schelsberg

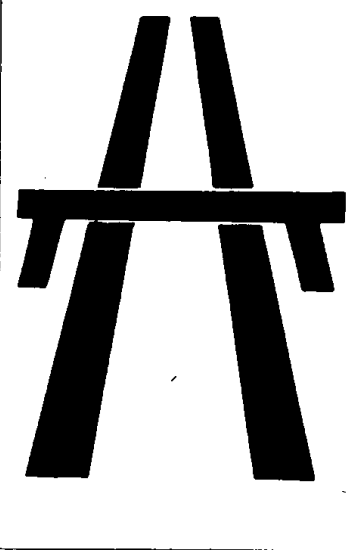
Audi 100-serie in nieuw jasje

● Binnenkort volgt de uitgebreide presentatie van de nieuwe Audi 100. Het model, dat al sinds '68 op de markt is, heeft furore gemaakt in de stroomlijn-race. Met een behoorlijke lengte van 492 cm en een forse kofferbak wist Audi toch een laag cW-getal te bereiken. Bovendien gladde afwerking en een speciale manier om de ruiten vlak tegen het koetswerk te geleiden. Dat waren oplossingen die als voorlopers golden voor de rest van de auto-industrie begin jaren '80.

De tijd is nu rijp om de gehele 'Audi-familie' in een stroomlijn te krijgen. De 80-90-Coupé en V8 zijn gewilde 'gladde jongens'.

Ranke koetswerken en een wat bedaagd aandoende regelmatigheid kenmerken de serie. Zowel privé, zakelijk of in de sport weet Audi aardig te scoren.

De nieuwe 100-serie heeft een veel meer op de achterruit geplaatste kofferbak dan voorheen. En de gladde ronde stierling zorgt voor een cW-waarde van 0,29. De 5-cilinder krachtbronnen kennen we al van de huidige Audi 100-modellen, nieuw is een 4-cilinder motor in deze serie en geheel nieuw voor Audi is de introductie van een V6-motor.

Katalysator is zeer milieuvriendelijk

De geregelde drieweg-katalysator waarmee de meeste nieuwe auto's zijn uitgerust, voldoen aan de Amerikaanse eisen voor uitlaatgas die in de Europese Gemeenschap begin 1993 van kracht worden. Dat blijkt uit het verslag over 1989-1990 van het zogeheten steekproef-programma luchtverontreiniging auto's van het ministerie van milieubeheer. De overheid geeft bij de aanschaf van een auto met katalysator een belastingvoordeel. Dit jaar blijkt meer dan 70 procent van de nieuw verkochte wagens te zijn uitgerust met een geregelde drieweg-katalysator. Ongeveer een kwart van de auto's met een dergelijke uitrusting bleek het afgelopen jaar tussentijdse afstelling nodig te hebben. Vergeleken met de huidige Europese richtlijn ligt bij de drieweg-katalysator de uitstoot van stikstofoxiden (NOx) 90 procent lager. De emissie van koolmonoxyde (CO) is ruim 80 procent lager vergeleken met de bestaande EG-richtlijn, de uitstoot van koolwaterstoffen 85 tot 90 procent. De goede resultaten van de katalysator komen vooral doordat de afstelling van het apparaat vrijwel altijd elektronisch geregeld en bewaakt wordt. Daardoor treedt minder spreiding op in de resultaten. Het katalysator-systeem blijkt betrouwbaar gedurende de geldende gegarandeerde levensduur van een nieuw aangeschafte auto (80.000 kilometer of vijf jaar).

Elektrische auto is nog niet op toeren

Zacht zoemende auto's die hun stroom halen uit het stopcontact. Dat is al jaren de droom van milieubeschermers en de auto-industrie. Iedere autofabrikant ontwikkelt met de regelmaat van de klok in zijn laboratorium een prototype van een elektrische auto. Veel verder dan het lab komen de modellen echter vaak niet. Weliswaar biedt een elektrische auto op zich veel voordelen boven een auto met een verbrandingsmotor – ze is schoon, geruisloos en springt in principe veel effectiever met de energie om – maar in de praktijk kunnen de voordelen lang niet altijd worden uitgebuut.

De auto-industrie is niet meer zeker van haar zaak. Jarenlang was de verbrandingsmotor voor de auto de voortstuwingsbron bij uitstek, maar onder druk van de milieuproblematiek is dat niet meer zo vanzelfsprekend. Uit het gezichtspunt van het milieu is de verbrandingsmotor een uitermate onpraktisch apparaat. Ze springt niet zuinig om met de ingevoerde energie, ze stoot vervelende stoffen uit en tot overmaat van ramp verbruikt de verbrandingsmotor olie, de kwetsbare en schaarse brandstof.

Voor de auto-industrie zijn de pogingen om een bruikbare elektrische auto te bouwen dan ook bittere noodzaak. De industrie weet dat de kans op strengere milieueisen levensgroot aanwezig is en dat de druk om zuiniger met energie om te springen zal toenemen. Misschien is de elektrische auto voor de industrie de reddingsboei worden, als de auto met verbrandingsmotor het onderspit moet delven.

Tot nu toe is het elektrisch vervoer echter nog altijd niet verder gevorderd dan een aantal kleinschalige toepassingen, zoals voor winkelwagens en vorkheftrucks. Het grote probleem van de elektrische auto is de brandstofvoorziening. Terwijl een trein of tram via de bovenleiding stroom af kan tappen, moeten elektrische auto's de energie aan boord meenemen.

De energie-inhoud van een accu, de 'benzinetank' van een elektrische auto, is in verhouding met benzine echter minimaal. Zelfs bij een verbetering van het rendement van de accu met honderd procent – wat een revolutionaire ontwikkeling zou zijn – blijft het verschil met de energie-inhoud van benzine enorm groot.

Per kilogram levert een loodaccu (de meest toegepaste batterij voor elektrische voertuigen) gemiddeld zo'n 140 kilojoule energie. Een vergelijkbare hoeveelheid benzine heeft een energie-inhoud van 42.000 kilojoule. Een goede elektromotor heeft weliswaar een drie- tot viermaal zo hoog rendement als een benzine-motor, maar dat betekent toch nog altijd dat één kilo accu honderd maal minder energie bevat dan een vergelijkbare hoeveelheid benzine. De accu-industrie probeert het rendement en de nu nog veel te korte levensduur van de accu's te vergroten door andere metalen dan lood te gebruiken; zo wordt er bijvoorbeeld geëxperimenteerd met nikkel/ijzer, nikkel/zink en aluminium/zuurstof-accu's. De levensduur wordt negatief beïnvloed doordat tijdens het opladen van de cellen en de elektroden na verloop van tijd van vorm veranderen en onbruikbaar worden. Men probeert dit tegen te gaan door vloeibare elektroden te gebruiken, maar daardoor wordt het weer moeilijker om een hoge energiedichtheid te realiseren, dus het rendement daalt.

De meest veelbelovende ontwikkeling is de natrium/zwavelbatterij. Deze batterij is dertig pro-

cent lichter en kan tot vier maal zoveel energie opslaan als een conventionele batterij. De ontwikkeling van de accu's is technisch dermate moeilijk, dat de productie en invoering lang op zich laat wachten. Het accu-probleem zal daarom niet binnen afzienbare tijd het batterij-probleem de wereld uit zijn.

Door de 'slechte' accu's moet een bezitter van een elektrisch voertuig genoegen nemen met een geringe actieradius – maximaal ongeveer honderd tot honderdvijftig kilometer – en bovendien een lage topsnelheid, tot 80 à 90 kilometer per uur. Zelfs om zo'n op zich matige en weinig opzienbarende prestatie te halen moet de auto een accu-pakket van ongeveer 450 kilogram meenemen. Afgezien van de ruimte die een dergelijke hoeveelheid accu's inneemt – minimaal een kofferbak vol – heeft het meetersen van die extra kilo's ook tot gevolg dat veel van het oorspronkelijke energievoordeel weer verloren gaat.

De nieuwste ontwerpen waarmee de auto-industrie de elektrische auto een impuls probeert te geven, kampen nog altijd met dit euvel. Zo ontwikkelde General Motors de Impact, een elektrische auto die niet zo snel accelereert als een benzine-auto. De actieradius van de auto is beperkt tot zo'n tweehonderd kilometer.

De volledig op de brandstofvoorziening afgestemde Impact – zo laag mogelijk gewicht, een goede stroomlijn en een minimale weerstand – haalt een hoge maximumsnelheid van honderdveertig kilometer per uur, maar door een ingebouwde begrenzer komt de auto niet boven de 120 kilometer per uur. De exploitatiekosten van de auto zijn echter tweemaal zo hoog als van een benzine-auto. Samen met de relatief geringe actieradius lijkt de Impact daarmee nog niet rijp voor een commerciële doorbraak.

Als het daar wel van komt, liggen de voornaamste kansen in het stadsverkeer. Meer dan de helft van de autoritten is korter dan vijftig kilometer. Omdat bovendien in de stad toch niet hard kan worden gereden, kan een elektrische auto daar wel degelijk een goede oplossing zijn. Op dit moment wegen de baten echter nog niet tegen de hogere kosten op. Om de geringe capaciteit van de batterijen op te vangen, zou een uitgebreid net van laad- en wisselstations kunnen worden opgezet. Men onderzoekt bijvoorbeeld of het mogelijk is parkeerpalen te combineren met laadpalen, wat voor het woon-werkverkeer over korte afstanden een oplossing zou kunnen zijn. Misschien afgezien van dit forensenverkeer is de – puur – elektrisch voortgedreven auto voorlopig geen alternatief voor de benzine-auto.

Misschien bieden zogenaamde hybride en bimode voertuigen meer perspectief. Een hybride voertuig put zijn energie niet uit één bron, zoals bijvoorbeeld de benzine- of de elektrische auto, maar uit twee of meer geïntegreerde energieleveranciers, terwijl een bimode voertuig zijn energie van twee onafhankelijke bronnen betreft. Een voorbeeld van een hybride voertuig is een bus met accu's en een vliegwielt. Energie die vroeger bij het afremmen in nutteloze wrijvingswarmte verloren ging, wordt in het vliegwielt opgeslagen en kan bij het optrekken weer aan het wiel worden onttrokken.

Ook in combinatie met een dieselmotor zou een vliegwielt veel energie kunnen besparen; het Energieonderzoek Centrum in Petten, dat in opdracht van DAF-

trucks de vliegwielttechniek heeft onderzocht, verwacht dat dieselmotoren op deze manier ongeveer een kwart minder brandstof nodig zullen hebben. In een bimode voertuig wordt bijvoorbeeld zowel een elektro- als een verbrandingsmotor ingebouwd. Zodra het voertuig haar kruissnelheid heeft bereikt, zorgt de verbrandingsmotor voor de voortstuwing en laadt tegelijk de batterijen van de elektromotor bij. De elektromotor wordt gebruikt om piekbelastingen op te vangen tijdens het versnellen. Een bimode systeem springt zuiniger met de energie om en de luchtverontreiniging blijft binnen de perken.

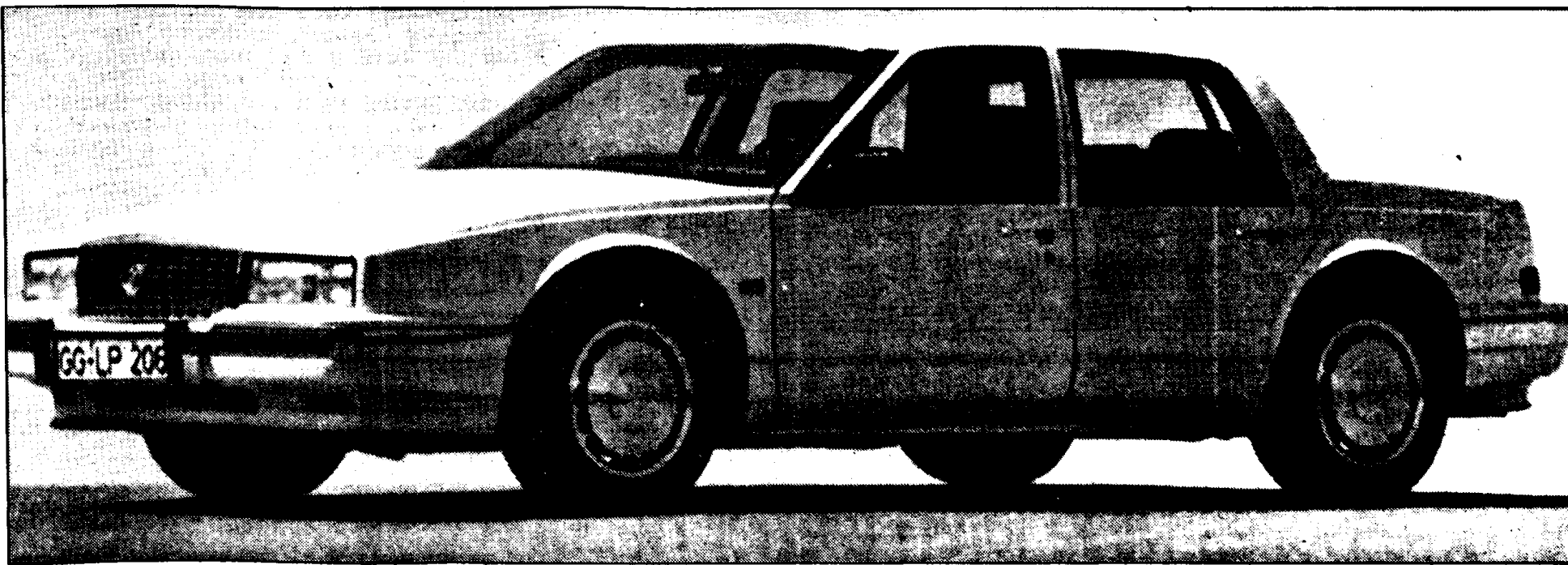
Verscheidene autofabrikanten hebben zich inmiddels op de ontwikkeling van bimode en/of hybride voertuigen gestort. Volkswagen/Audi heeft bijvoorbeeld twee experimentele auto's ontwikkeld, waarvan de tot 'Audi-duo' omgedoopte Audi-100 klaar is voor serieproductie. De 'Audi-duo' heeft voorin een conventionele verbrandingsmotor. Daarnaast werd voor de aandrijving van de achterwielen een elektromotor in de auto geplaatst. De bestuurder van de auto kan door zijn contactsleutel om te draaien beslissen of hij van de verbrandings- of elektro-motor gebruik wil maken.

De prestaties van de twee motoren liggen ver uiteen. De verbrandingsmotor haalt een snelheid van 200 kilometer per uur, terwijl met de 60 kilo zware elektromotor de snelheid niet hoger komt dan 50 kilometer per uur. De actieradius van de elektromotor is bewust beperkt tot ongeveer dertig kilometer, waardoor de hoeveelheid accu's binnen de perken bleef. De bedoeling is dat de elektro-motor wordt ingeschakeld in de stad of in woonkernen, waar een lage snelheid geen probleem is en het meeste voordeel uit de motor kan worden gehaald. Op 'gewone' wegen wordt de verbrandingsmotor ingeschakeld. Voor de milieuvriendelijke voordelen van de Audi-duo moet de groene rijder wel fors betalen. De auto is 25.000 gulden duurder dan de gewone Audi-100.

Daarnaast ontwikkelde Volkswagen/Audi de Golf-hybride. In tegenstelling tot de Audi-100, die eigenlijk een bimode auto is, is de Golf een echt 'hybride'-voertuig. Een ingebouwde automatische regeling zorgt voor de aansturing van de verbrandings- en elektromotor. Als de bestuurder via het gaspedaal te kennen geeft dat hij een groot vermogen wil, dan werkt de aandrijving van de verbrandingsmotor. Als hij minder vermogen wenst, wordt automatische de elektromotor bij- of ingeschakeld. Door de combinatie van de voordelen van de twee motoren loopt het verbruik van de gebruikte dieselmotor terug van 6,3 naar 2,4 liter per honderd kilometer. Bovendien daalt de uitstoot van uitlaatgassen fors. De Golf-hybride zal vanaf begin 1991 in een meerjarig onderzoek bij grote afnemers in Zürich worden getest.

Ook de introductie van de hybride-auto zal daarom nog minimaal vijf tot tien jaar duren. Of het inderdaad zover zal komen, hangt overigens meer af van de eisen die de overheden aan het auto-verkeer gaan stellen dan van de technische prestaties of prijs van de auto's. Op die punten zal de elektrische of hybride auto waarschijnlijk nooit echt kunnen concurreren met de benzine-auto. Een verbod of drastische inperking van de vervuilen- de verbrandingsmotor is en blijft daarom de belangrijkste voorwaarde voor het succes van de elektrische auto.

geert dekker
wim knol

● De Cadillac Seville Touring Sedan.

De gevestigde merken van General Motors zijn het vijftal dat al sinds de jaren '30 actief is. Het zijn Chevrolet, Pontiac, Oldsmobile, Buick en Cadillac. Recent zijn aan dit kwintet een paar nieuwe modellen toegevoegd die ook in Europa te koop zijn. De vraag naar de Amerikanen van GM is niet groot; in '89 slechts 807, dit jaar ongeveer 1600 en in '91 moeten dat er 2500 worden. Intussen is dan het dealer/service-net uitgebreid tot zestig vestigingen.

Als eerste het goedkoopste model van de nieuwelingen, de Chevrolet Caprice, die voor f 59.500 genoteerd staat. Een 6-persoons sedan met traditionele Amerikaanse stijl, een tamelijk vloeien- de carrosserie en voorzien van een 5 liter V8 motor die 170 pk levert. Een korte proefrit leert dat hij met Amerikaanse vering nogal deint. Er is echter een steviger FE2-eringspakket dat Europeanen meer zal aanspreken.

De stuurschakeling voor de auto- maat is van het hakerige type, een vlot werkend vloerpoekje is dus wenselijk. Voor het overige een bak van een auto met een zee

Vijf nieuwe Amerikanen

aan ruimte en overdadig comfort, met standaard onder meer airbag, ABS en airco. Probeer dat eens bij de concurrentie te vinden voor die prijs. De Caprice is echt een heerlijke reisauto, zeker als je de optie cruise-control neemt.

Vlaggeschip

Van geheel ander kaliber is de Buick Park Avenue van bijna 1 ton. Voor dat forse bedrag staat er het vlaggeschip van dit merk te pronken. Dit nieuwe voorwielangedreven model heeft ook ABS, airco (voorin links/rechts individueel te regelen) en airbag en verder afstandsbediening op de centrale deursluiting, elektrisch te stellen spiegels, glas met automatische aanpassende zonwerende intensiteit en elek-

tronische hoogteregeling van de wielophanging. Deze voornaam Buick heeft een 170 pk/3,8 liter motor met 4-traps automaat en cruise-control.

'Top of the bill' is Cadillac STS en die imponeert. Deze Seville Touring Sedan moet alleen al door zijn prijs van bijna 150 mille uitblinken in al het denkbare. Het merk is het ook wel verplicht aan de naamgever Antoine de la Mothe Cadillac. De Franse militair die in 1701 de huidige autostad Detroit stichtte. Aan die naam verbond fabrikant Henry M. Leland het allerbeste wat de auto-industrie kan maken en GM zet die traditie voort.

Schicht

Voor '91 is deze dure Cadillac –

alleen de Fleetwood Sixty overtreft hem in prijs – voorzien van een krachtiger motor. De 4,9 liter motor levert 203 pk en dat is ruimschoots voldoende om de zware lobbes als een schicht over de Autobahn te jagen. De nieuwe elektronische 4-traps automaat brengt het enorme koppel van 373 Nm zonder schokken op de weg.

Een nieuw systeem van elektronische schokdempercontrole reageert op wegdek en rijstijl. Het resultaat: een strak sturende Amerikaan. Voor menigeen mag de dollarkoers nog een tijdje op dit peil blijven.

Andere 'nieuwjes' zijn de Pontiac TransSport en de Chevrolet Blazer. De eerste hebben we al in een eerder stadium vergeleken met zijn broertje de Chevrolet Lumina. De luxe automatisch schakelende terreinbaas met de naam Blazer heeft nu vier deuren en 17 cm extra wielbasis. Een korte 'track' in het terrein liet zien dat deze V6 mastodont wel raad weet met 160 pk vermogen. En dat alles in een uiterst luxueus met leder bekled interieur en zonder een hand uit te hoeven steken naar een schakelpook.

Rover 114 Gta iets voor slimme kopers

Rover heeft mijn hart een beetje gestolen. Het gevoel van de aloude Mini-Cooper, die overigens weer in produktie komt(!), overkwam me gedurende de testperiode. Heerlijk ronkend motor- tje, soms gemengd met een vleugje Alfa-klanken. Stevig gevoel aan het sportstuur- tje, rug strak op zijn plaats in de stoel. Een behoorlijke dosis pit uit het motor- tje van 1396 cm3 en een solide vlote schakeling.

Gespotten in een helderrode kleur met zwarte markeringen en een zwart-grijs interieur, ziet de Rover 114 Gta die we te leen hadden er vrolijk uit. Het montere baasje is onder de ruitewissers voorzien van twee luchthappers, zodat je zou denken dat er heel wat indrukwekkends bij de ademhaling plaatsvindt. Schijn bedriegt; een van de zwarte kunststof openingen werkt, de andere zit er gewoon voor het evenwicht in aanzien. Van mij mogen ze iets fraaiers bedenken voor de luchttoevoer.

Op zijn geboortegrond Engeland wordt de 352 cm lange auto al genoemd om zijn gebruiksgemak en zuinigheid. Om bij het eerste te beginnen: dat klopt voor het overgrote deel. Er zijn een paar punten van detailkritiek, waarover later meer, maar het blijft een makkelijk ding dat prompt reageert op wat je wil.

Weinig schakelen

Zuinig is dit model dat f 21.995,- kost zonder meer te noemen. Met redelijk wat trajecten in de stad en niet al te lange ritten op de snelwegen, komt het cijfer uit op 1:14. De 75 pk die het blok weet los te branden, leiden in hun geluidsniveau en besloten leven. Zelden overtreft dat geruis het

● Rover 100 een betrouwbare en vlote auto.

aanvaardbare, alleen als je het rood op de toerenteller bereikt is een gesprek zinloos.

Onze Engelse Viking weet van opschieten en kan tevens in een lage versnelling stadswerk verrichten. Dus veel schakelen heeft deze auto met compacte buitenmaten niet nodig, die combinatie maakt de Rover zo geschikt voor de kleine klussen. Altijd wel een gaaitje om te parkeren en geen hevig roeren in de 5-bak als je in druk verkeer veelvuldig moet afremmen en weer optrekken.

Daarbij is de auto voorzien van een handig interieur, alles goed onder handbereik. Stevige rubber matten op de vloer en ook een los klein rubber kleedje op het dashboard. Makkelijk schoon te houden en niets van de 'afleg' vliegt heen en weer tijdens

het rijden. Een mooi glimmend stuk bekleding van walnoot glimt vooral de bijrijder tegemoet. De afwerking is prima, zelfs het dichtslaan van de deur klinkt solide.

Kritiek

Merkwaardige details en/of punten van kritiek zijn het ontbreken van een intervalstand op de ruitewisser en het niet aantreffen van de claxonknop op de daarvoor juist zo geëigende plaats onder het Rover-logo midden op het stuur. Verder is het curieus dat de richtingschuiw van de verwarming/ventilatie niet logisch de volgende boven-midden-on- der heeft.

Achterin is het tamelijk lastig om de deelbare achterbank te ont-

koppelen. De hendels zitten aan weerszijden verborgen onder de hoedenplank. Die heeft overigens wel een slim knopje in het midden, waarmee hij omgeklapt, is vast te zetten aan de achterzijde van de rugleuning. Geen sta-in-de-weg als je eens iets hoogs hebt te vervoeren. Is alles geheel op- en omgeklapt dan wordt de babaruimte meer dan vervuurovuldig. Normaliter is die 230 liter; met het hele zaakje plat wordt dat 930 liter.

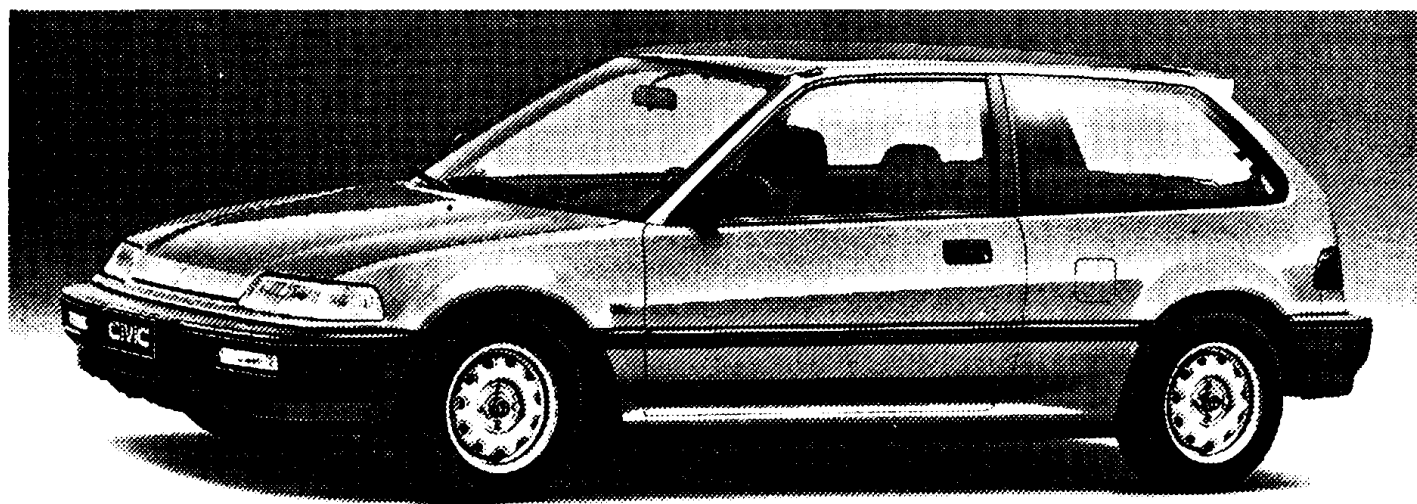
Pluspunten

Het rijdgedrag is bijzonder plezierig. De 3 mille extra die je betaalt ten opzichte van het standaardmodel komen ook hier tot hun recht. Niet alleen de soepel draaiende motor maar ook het goed reagerende onderstel voorzien van een extra stabilisator en de 'Hydras' vering etaleren de kwaliteiten van de voorwielangedreven auto. De vijfversnellingsbak is van het type 'close-ratio', dat leidt zoals opgemerkt tot een meerwaarde in het schakel- genot.

Al met al resteert een aantal duidelijke pluspunten. Niet voor niets zegt de importeur dat 'de Rover-badje synoniem voor kwaliteit moet zijn'. Die badge staat centraal in het stuur en midden voor op de motorkap. Het markante beeldmerk van het Vikingschip is ontstaan uit het beeldje dat in 1922 als mascotte voor Rover-eigenaars voor het bedrag van een Engels Pond te koop was. Uiteindelijk werd deze staande 'Viking' dan wel 'Rover of Scandinavia' – een avontuurlijke vagebond – omgevormd tot het huidige logo. Een logo waar slimme kopers (weer) in vertrouwen op af kunnen gaan.

Auto-Info

De Honda Civic kiest graag de weg van de minste weerstand.

Dat de Honda Civic een eigenzinnig uiterlijk heeft hoeven wij u niet te vertellen. Dat ziet u. Met z'n lage neuslijn en z'n uitgekende koetswerk is de Civic een sportieve verschijning.

Diezelfde vormgeving levert ook nog eens 'n geringe luchtweerstand op. Want een Cw-waarde van 0,33 is, in alle bescheidenheid, een knappe prestatie in zijn klasse. Hetgeen de Civic, mede dankzij z'n ingenieuze motor, tot een opvallend zuinige auto maakt.

Het geheim van die neuslijn is Honda's eigen double wishbone-wielophanging. In al z'n compactheid zorgt deze voor een ideale motorkap-lijn. En tegelijkertijd voor een heerlijke wegligging.

Maar dat kunt u niet zien, dat moet u ervaren. Neemt u dus gerust even contact op met uw Honda-dealer voor een proefrit.

'n Honda gaat z'n eigen weg.

H HONDA CIVIC

Born. Garage Knops B.V., Sittarderweg 10, 04498-53434.

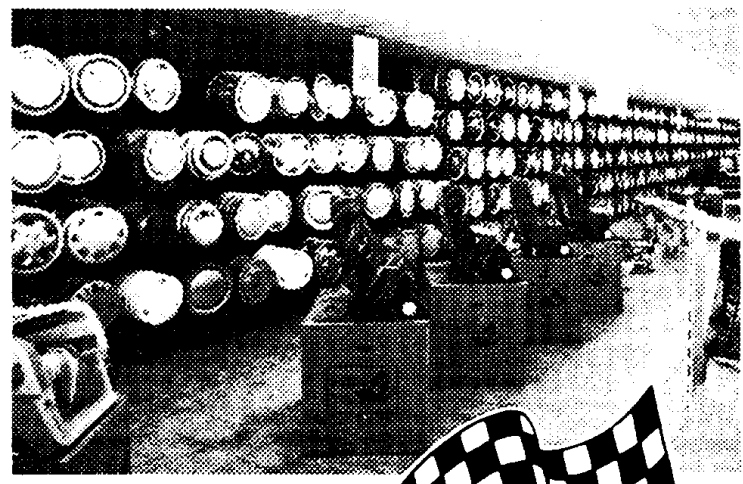
Heerlen. Autobedrijf Rotor B.V., Heerlerbaan 229, 045-416900.

Geleen. Crombag Auto's BV, Rijksweg Z 236, 04490-46260.

Van accessoires wil je jaren plezier hebben.

Het is makkelijk gezegd, even een sierdopje erop of, zo'n goedkoop kinderzitje is ook wel goed. Met accessoires op en aan uw auto mag u geen risico's lopen. Veiligheid voor alles, ook bij zaken die eigenlijk alleen ter verfraaiing dienen. Bovendien wilt u toch graag van uw accessoires genieten zolang u met de wagen rijdt? Nou dan!

En voor al die berijders van raspaardjes is Heuts natuurlijk een paradijs. Accessoires, om bij wijze van spreken, uw eigen Batmobil samen te stellen vindt u bij de specialist bij uitstek. Bij Heuts dus.

Als je auto je lief is.

CH heuts
automaterialen, gereedschappen, accessoires

de Koumen 38-40, 6433 KD Hoensbroek, tel. (045) 222525
Molensingel 15, 6229 BG Maastricht, tel. (043) 618887
Openingsuren: ma t/m vr van 9.00 - 18.00 uur
za van 9.00 - 17.00 uur

Geevers Auto Carrosserie-delen: origineel, imitatie en overzet.

NUTH VELDHOVEN VIANEN ALMELO
045-244242 040-531900 03473-76474 05490-72125

Een gebruikte BMW koopt u zeker bij uw BMW-dealer!

BMW 316i Baur cabrio, diamantzwart	9-1988 (K)
BMW 324 diesel, wit, 30.000 km	9-1989 (G)
BMW 320i touring, zilvergrijs	8-1988 (K)
BMW 316i, d.blauw, 39.000 km	3-1989 (K)
BMW 316 aut., 4-drs., diamantzwart	1-1987 (G)
BMW 316, bronsmet.	2-1984 (G)
BMW 318i, 4-drs., zwart	5-1987 (G)
BMW 316, d.blauwmet., sport. uitv.	7-1987 (K)
BMW 318i, 4-drs., rood	1-1988 (K)
BMW 320i, 4-drs., zilvergrijsmet.	1-1988 (G)

BMW 5-serie nieuw model:

BMW 520i, bronsmet., schuifdak	3-1989 (K)
BMW 520i, alpinewit, 20.000 km	3-1988 (G)
BMW 525i, diamantzwart	4-1988 (G)
BMW 525i aut., zilvergrijsmet., div. extra's	4-1988 (K)

BMW 7-serie:

BMW 735i aut., diamantzwart, airco	4-1989 (K)
------------------------------------	------------

(K) = Kera Kerkrade (G) = Gelca Geleen

KERA KERKRADE

Kerkraadersteenweg 5
Tel. 045-452121

GELCA GELEEN

Daalstraat 38
Tel. 04490-47676

EEN SERIE MET DE VLAG IN TOP.

Iveco biedt in het segment van 11 tot 17,5 ton GVW een serie middenklassers die speciaal is ontwikkeld voor het veelzijdige transportwerk op korte en middellange afstand.

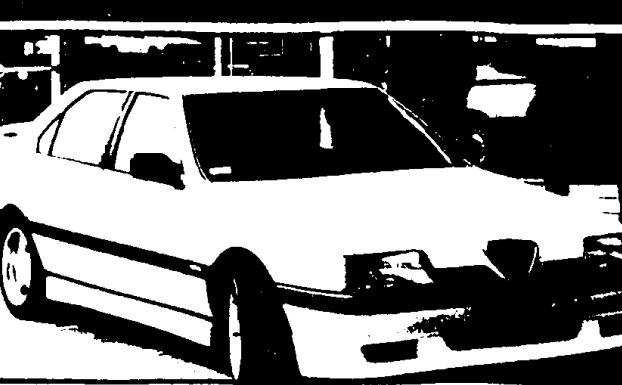
Leverbaar met diverse wielbases en motoren van 177 tot 240 pk, als bakwagen en als trekker.

Kortom, kwaliteit en veelzijdigheid.

GARAGE A.P.K. KEURINGSTATION TACHOGRAAFSERVICE V.D.O. SEBREGTS & CO

Lindelauffer Gewande 8, 6367 AZ Voerendaal
Telefoon: 045-752888 / Fax: 045-751120

COUMANS GELEEN Bruidsautoverhuur

"De mooiste dag van je leven" in een opvallende, exclusieve witte Alfa Romeo 164 3.0 V6 in de meest luxueuze uitvoering.

Rijksweg Zuid 310, tel. 04490-56222

Alfa maakt de weg gewondend

COUMANS GELEEN

Rijksweg Zuid 310
Tel. 04490-56222

Met de beste service

ALFA

164 3.0 Zender-uitv.	'90
33QV VAN-uitv.	'86
75 1.6 L div. extra's	'88
164 3.0 airco, autom.	'90
164 Tw.Sp. 2x voorr. (nieuw)	'88
van 1e eigenaar	'88
75 1.8 lpg	'88
33 1.3 S	'88

BMW

528i autom.	'85
524 TD autom.	'86
520 i	'84
524 TD	'85

MERCEDES

240 D	'81
250 TD veel extra's	'87

VW

Golf 1.6	'87
Golf C 1.3	'84
Golf 1.8 zeer mooi	'87

DIVERSEN

Mini 1000 e	'88
Mazda 626 HB 2.0	'86
Toyota Corolla 1.3 DX spec. uitv.	'86
Ford Sierra 2.0 i S	'87
Ford Escort	'84
Opel Omega CD 2.0 aut.	'87
Renault 11 GTX	'86
Renault 25 GTS	'86

auto caubo VAG Audi VW

Uw partner voor al uw autozaken.

Wij bieden u aan:

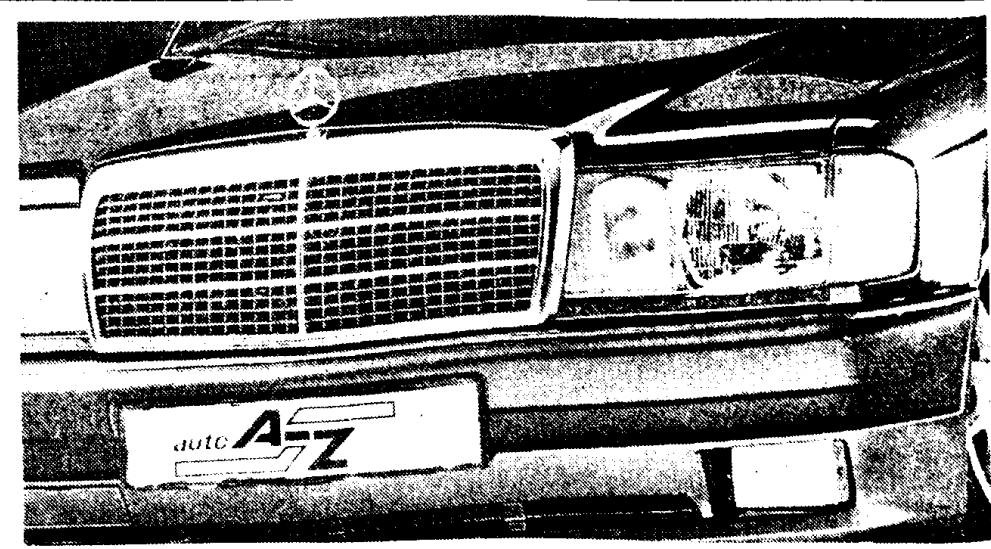
BMW 320i automaat, metallic, 5-drs	1986
Ford Escort CL 1.6 iTR automaat	1986
Ford Escort 1.3 iTR laser	1986
Ford Escort 1.6 iTR 5-drs	1986
Ford Fiesta 1.4 CLX 5-drs. div. extra's	1989
VW Polo coupe 1.3 iTR blauw	1986
VW Polo shopper 1.3 iTR	1987
VW Polo CL luxe uitv. 3-drs. rood, zonnedak	1988
Opel Corsa 1.5 GT 5-drs. rond	1986
Opel Corsa 1.3 NB 3-drs	1988
Opel Kadett 1.6 iTR 4-drs	1988
Citroen BX TRS 1.6 iTR met lpg	1985
Citroen BX TR 1.6 iTR metallic	1987
Citroen Axel TRS blauw-metallic	1989
VW Jetta 1.3 iTR met lpg	1985
VW Jetta 2-drs 1.3 iTR blauw	1985
VW Jetta C diesel 2-drs	1985
VW Passat diesel 5-drs	1982/84
VW Passat Variant 1.6 iTR metallic	1986
Nissan Barchid 1.8 iTR stationwagen	1983
Mitsubishi Lancer 1500 GLX	1985
Mitsubishi Colt 1.5 GLX	1987
Subaru Justy lpg	1987
VW Golf C diesel 3-drs. blauw	1983
VW Golf LX 3-drs. goud-metallic, heel mooi	1984
VW Golf C3-drs 1.6 iTR	1984
VW Golf C5-drs 1.6 iTR div. extra's	1985
VW Golf CL 1.3 iTR metallic	1986
VW Golf GTI V16, zwart-metallic	1989
VW Golf CL 5-drs. 1.8 90 pk. atlasgrijs	1987
VW Golf GTI 107 pk. Delftiger uitv.	1988
VW Golf GTI oakgreen, schuifdak	1989
Fiat Panda 1000 S rood	1987
Seat Ibiza 2-ovr-metallic	1986
Seat Ibiza GL 1500 3-drs	1988
Skoda 120 L. Avance uitv. 4-drs	1986
Lada 2105 5-drs. wit	1988
Audi 80 1.8 8-sp-metallic	1988
Audi 80 1.8 S rood	1989
Audi 80 1.8 S, stuurbekrachtiging, metallic	1990

6 maanden 100% garantie

Van particulier te koop aangeboden:

Opel Vectra 1.8 iTR GLS	1989
VW Golf GTI V16 blauw-metallic	1986
VW Golf Caddy diesel	1989
Mercedes 240 D. stuurbekr. centr. vergr. w.w. glas	1982

Valkenburg 04406-15041 Mechelen 04455-1592/2271

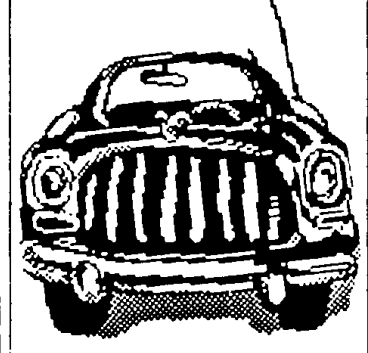

- IN OPTIMA FORMA, STARTKLAAR -
GROOT ASSORTIMENT **EXCELLENT OCCASIONS**

Mercedes 190E, blauw zwart	1988	Mercedes 190D, blauw zwart	1988
Mercedes 250D, blauw	1987	Mercedes 190E, automaat, rooksilver	1987
Mercedes 300E, automaat, blauw zwart	1988	Mercedes 230E, wit	1985
Mercedes 190E, automaat, rook silver	1985	Mercedes 190D, speciale uitbouw	1984
Volvo 440 GLT inj., blauwmetallic	1989	VW Golf 1.8 inj., blauwmetallic	1989
Opel Omega 2.4 inj., zeer luxe uitv.	1989	BMW 520i, airco, nw. model	1988
Ford Scorpio 2.4 CL, blauwmetallic	1988	Volvo 360 inj., 5-drs., rood	1988
Ford Escort, diverse types	1987	Opel Kadett, diverse types	1987
Honda Prelude 2.0i 16V-4WS	12-1987	Honda Integra de Luxe	1988
Mazda 626 GLX 5-drs., blauwmetallic	1987	Audi 80S, diverse kleuren	1987
Mazda 121 cabrio top	1989	Fiat Panda 750 CL	1989
Renault 5 TR, blauw	1989	Peugeot 205 Junior	1987
Suzuki Alto GL, 5-drs., metallic	1987	Honda Jazz, 5-bak, kleur rood	1984
Volvo 340 GL, automaat	1987	Lancia Thema ie, zwartmetallic	1987
Seat Ibiza 1.5 GL, 3-drs	1987	Hyundai Pony 1.5 GL XP, 5-drs., metallic	1988
Mitsubishi Lancer GL, metallic	11-1988	Daihatsu Charade GTI turbo	12-1988

60 Inruilauto's van diverse merken, waarbij wij goede garantie en nazorg een vanzelfsprekende zaak vinden. Financiering op maat, afgestemd op uw budget.

auto A-Z PERSONENAUTO'S
Heerlenseweg 200, Landgraaf, tel. 045-728484 (Leenhof)
Auto A-Z is een onderdeel van Kera/Gelca, uw BMW-dealers voor Limburg

OPEL BERG-LEYN
BERG EN TERBLIJT

Opel Manta CC	'81
Opel Omega Diesel	'87
Opel Rekord 20S autom.	'86
Opel Rekord 20S (2x)	'85
Opel Rekord 22 inj.	'85
Opel Ascona 16S 4-drs.	'83, '85
Opel Ascona 16S 2-drs.	'85
Opel Kadett 3-drs.	'85, '86, '87
Opel Kadett sedan (3x)	'86
Opel Corsa 3-drs.	'85, '86
Opel Corsa 4-drs.	'86
Peugeot 309 XS 16 inj. (105 pk)	'88
VW Golf	'88
VW Golf diesel	'85
Mazda 323 3-drs.	'86
Peugeot 205 3-drs.	'87

Rijksweg 61, Berg en Terblijt, tel. 04406-41700

Het kost meer moeite de betere occasions te vinden.

AUTO VONKEN is tijdelijk moeilijk bereikbaar. Exclusieve occasions:

Scorpio	2.9 L	Ghia Inj. alle extra's	1987
Audi	1.8 L	80 S donkerblauw	1989
Omega	1.8 L	Combi Inj. LS antrac	1987
Vectra	1.6 L	GL Inj. 4-drs. blauw	1989
Volvo	1.7 L	480 ES smokesilver	1987
Alfa	1.6 L	75 + extra's	1988
Sierra	2.0 L	Combi CL 5-drs. wit	1989
Sierra	2.3 L	Diesel CL 5-drs.	1988
Honda	1.5 L	Integra automaat luxe	1989
Sierra	2.0 L	CL 4-drs. wit	1987
Toyota	2.4 L	Landcruiser Turbo D	1986

En verder keuze uit meer dan 30 geselecteerde occasions

Wijngaardsweg 8 Heerlen-Hoensbroek

Tel. 045-212459

"Kon ik mijn kind maar zien..."

Leprapatienten kunnen al met weinig geld worden geholpen. Met 25 gulden voor een ooglooperatie kan het gezichtsvermogen van een leprapatient voor jaren gereed worden!

Start op giro 50500

NEDERLANDSE STICHTING VOOR LEPRABESTRIJJDING

Wibautstraat 135,

1097 DN AMSTERDAM,

tel. 020-938973.

Leprapatienten zeker een zorg zijn!

Geef... Actie SYMPATIA

GIRO: 17797

BANK: 69.99.10.498

Actie Sympatia - Biltweg 1-3

3735 ME Bosch en Duin

Tel. 030-281822

STER GARANT

GELEEN			
Merk	Type Bwj.	Nieuwpr.	Onze pr.
Mercedes Benz	190 D 2.5	'86 f 72.500,-	f 35.000,-
Mercedes Benz	190 D 2.5 aut.	'86 f 75.000,-	f 36.500,-
Mercedes Benz	190 E aut.	'87 f 78.000,-	f 45.000,-
Mercedes Benz	190 D	'87 f 64.000,-	f 39.500,-
Mercedes Benz	190 D	'89 f 66.000,-	f 53.500,-
Mercedes Benz	200 D	'87 f 72.000,-	f 43.500,-
Mercedes Benz	300 D	'86 f 95.000,-	f 47.500,-
Mercedes Benz	300 SE	'87 f 125.000,-	f 62.500,-
Mercedes Benz	300 D aut.	'83 f 65.000,-	f 18.500,-
VW Golf	1.3 CL	'87 f 27.500,-	f 17.000,-
Volvo	360 GLT	'87 f 39.500,-	f 17.950,-
VW Passat	1.8 GT	'88 f 53.000,-	f 33.500,-

SMEETS

De nieuwe klasse voor de nieuwe eigenaar

HEERLEN

Merk	Type Bwj.	Nieuwpr.	Onze pr.
Mercedes Benz	190	'83 f 57.000,-	f 19.750,-
Mercedes Benz	190 E 2.3	'87 f 73.000,-	f 44.750,-
Mercedes Benz	200	'88 f 72.000,-	f 50.750,-
Mercedes Benz	200	'88 f 75.000,-	f 52.750,-
Mercedes Benz	260 E	'87 f 97.000,-	f 55.000,-
Mercedes Benz	200 TD Van	'87 f 66.000,-	f 37.500,-
Opel Kadett	1.6 i Top	'88 f 30.500,-	f 21.750,-
Volvo	440 GLTI	'89 f 43.000,-	f 33.750,-
Audi	80 1.8 S	'87 f 45.000,-	f 28.750,-
Ford Sierra	1.6 GL	'87 f 31.500,-	f 17.500,-
Volvo	740 GL	'88 f 65.000,-	f 32.500,-
Honda Accord	2.0 i aut.	'86 f 49.000,-	f 19.750,-

MAASTRICHT

Merk	Type Bwj.	Nieuwpr.	Onze pr.
Mercedes Benz	300 D	'86 f 105.000,-	f 53.000,-
Mercedes Benz	190 D 2.5	'88 f 75.000,-	f 51.500,-
Mercedes Benz	190 D	'86 f 61.500,-	f 28.750,-
Mercedes Benz	300 GD 4-WD	'86 f 99.500,-	f 38.500,-
Audi	100	'87 f 62.000,-	f 27.500,-
Mitsubishi Galant	2.0 GLS	'87 f 41.000,-	f 17.500,-
Volvo	740 GL	'87 f 57.000,-	f 28.500,-
BMW	525 E	'85 f 60.000,-	f 14.000,-
Opel Senator	2.5 E	'84 f 62.000,-	f 9.500,-
Audi	80	'88 f 41.000,-	f 27.500,-

De enige officiële MERCEDES BENZ-dealer in Zuid-Limburg, met vestigingen in:

GELEEN - Rijksweg-Nrd. 125 - tel. 04490-46333

HEERLEN HOENSBROEK - Wijngaardsweg

limburgs dagblad

televisie en radio vrijdag

● Harrison Ford in 'Indiana Jones and the Temple of Doom'. (Nederland 1 - 20.19 uur)

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Duitsland 1

06.00 **Frühinformationsprogramm** ARD/ZDF. Ontbijttelevisie.
09.00 **Heute**.
09.03 **Dallas**. Amerikaanse serie. Afl.: Mit dem Rücken zur Wand.
09.45 **T'ai chi chuan**. Chinees schakelboek.
10.00 **Heute**.
10.03 **Die Banalität des Bösen**.
10.45 **ARD-Ratgeber**. Urteil des Monats.
11.00 **Heute**.
11.03 **oöChefarzt Dr. Welby**. Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Alexander Singer.
12.35 **Umschau**.
12.55 **Persoverzicht**.
13.00 **ZDF-Mittagsmagazine**. Met Heute-nachrichten.
13.45 **Wirtschafts-Telegramm**. Economisch nieuws.
14.00-18.00 **ARD-Sport-extra**. Tennis: ATP toernooi, kwartfinale vanuit Parijs. Commentaar: Herbert Fassbender.
19.05 **WWF-Autoclub**.
19.25 **Auch das noch**. Rien ne va plus.
19.58 **Programma-overzicht**.
20.00 **oöTagesschau**. Aansl.: Die Parteien zur Wahl.
20.15 **oöDie Freitagspremiere**. Wie der Vater, so der Sohn, Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Rod Daniel. De eminente chirurg Jack Hammond bouwt ijverig aan zijn carrière en probeert zoon Chris op het rechte pad te houden. Bij vergissing nemen ze een Indiaans serum in, en ineens zit de zoon in zijn vaders lichaam en andersom. Dit is het begin van een hoop verwikkelingen.
21.54 **Tagesthemen-Telegramm**. Aansl.: Die Parteien zur Wahl.

TV-KANALEN, GOLFLENGTE

Kabel- en CAI-abonnees voor kanalen zie schema exploitant
■ = zwart wit programma
●● = stereo geluidsweggevoerd
== = tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26, 29, 46, 51, 53 en 57
Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60
Nederland 3: 23, 32, 34, 43, 48, 52 en 59

VARA

14.15 **Het circus van Moskou**. Circusprogramma vanuit Parijs.
15.13 **Holland village**. Een reis door de tijd, documentaire over een Japans Madurodam van Nederland bij Nagasaki.
15.54 **Een zaak van gewicht**. Natuur-special uit de serie 'Dieren op stap'.
16.35 **De geest speelt mee**. Australische jeugdfilm van Steve Jodrell.
17.30 **oöJournal**.
17.40 **VARA**. (Hiep, hiep, hoera) Kindermenu. Met Clownje Charlie, animatiefilm.
17.58 **Verhalen van moeder de Gans**. Poppentilm van Jim Henson.
18.06 **Vervolg VARA kindermenu**. Met Bobobos, tekenfilmserie. Afl.: Picnic op een tropisch planeetje.
18.31 **Bibi en Genevieve**. Animatiefilm.
19.00 **oöJournal**.
19.20 **The Nutthouse**. Amerikaanse comedyserie. Afl.: De overname.
20.19 **Indiana Jones and the temple of doom**. Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Steven Spielberg. Indiana Jones komt de bewoners van een Indiaas dorpje te hulp. Zij worden getoriseerd door een wrede sekte.
22.21 **Argelose ijdelheid**. Korte Engelse thriller van Gilles Foster uit de serie 'Verrassende Vertellingen'. Een vrouw van middelbare leeftijd ontdekt dat haar man een jonge minnares heeft.
23.00 **oöJournal**.
23.15 **De komische ster**. Selectie door Jasper Carrott van komische commercials.
00.04 **Crocodile Dundee**. Australische speelfilm uit 1986 van Peter Fairman.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 **oöJournal**. TROS

22.00 **Plusminus**. Economisch magazine.
22.30 **Tagesthemen**. Actualiteiten met Bericht aus Bonn.
23.00 **Golden Girls**. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Teufliches Duo. Om haar moeder met haar verjaardag te verrassen laat Dorothy haar tante Angela uit Sicilië overkomen.
23.25 **Sportschau**.
23.50 **oöDas Film-Festival**. Süden, Argentijnse speelfilm uit 1988 van Fernando Ezequiel Solanas. Als er een einde komt aan de dictatuur in Argentinië komt ook de politieke gevangene Floreal Echegoyen vrij. Na vijf jaar keert hij terug naar Buenos Aires en zijn vrouw, vol vrees wat er allemaal veranderd zal zijn.
01.45 **Tagesschau**.
01.50-01.55 **Nachtgedanken**. Beschuouwing door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

06.00 **Gezamenlijk programma** ARD/ZDF.
13.45 **EURO**. Magazine over Europese ontwikkelingen.
14.25 **Trapper, Wolf und Fahrten**. Amerikaanse speelfilm uit 1974 van Tay Garnett. Een man heeft zich als pelsjager in de eenzame wildernis van Alaska teruggetrokken. Hier leeft hij in harmonie met de natuur. Als hij echter op een dag een eenzame, oude wolf uit een klem bevrijdt, maakt hij vele vijanden en moet vluchten.
15.50 **Suchthilfe '90**. Wer, was, wie, wo? Overzicht van hulpinstanties voor verslaafden, gegeven door Brigitte Muthel. (herh.).
16.00 **Heute**.
16.05 **Die schnellste Maus von Mexiko**. Tekenfilmserie.

RTL-4: satelliet
Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37
Duitsland 3 (WDF): 39, 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40, 55 en 56
Belgie/TV 1: 10 en 44
Belgie/RTBF 1: 3 en 8
Belgie/TV 2: 28 en 42
RTL Plus: 7, 26, 36, 46 en satelliet
Sat 1: satelliet
MTV Europe: satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: satelliet
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet
LD-TV: Heerlen 59, Kerkrade 64

17.40 **Te land, ter zee en in de lucht**. Spel- en amusementsprogramma. Vandaag: Met glans van de schans.
18.30 **Art Kids**. 8-delige serie waarin kinderen artistieke avonturen beleven. Afl. 3.
18.58 (TT) **Jackpot**. Spelprogramma.
19.28 T. en T. Amerikaanse misdaad-serie. Afl. 18: Het pleegkind.
19.52 **De TV Dokter**. Medische tips met Ferdinand Zwaan. (herh.).
20.00 (TT+oö) **Journal**.
20.27 (TT) **Medisch Centrum West**. Serie. Afl.: De val. Jan van der Wouden komt 's avond laat de EHBO binnen met een bewusteloze vrouw.
21.29 **De TV Dokter**. Medische tips van Ferdinand Zwaan.
21.30 **De perfecte misdaad**. 3-delige Australische mini-serie. Afl. 3. Mike Powers en zijn bende worden steeds meer het doelwit van de Gebroeders Temple.
23.00 **TROS Hollywood boulevard**. Filmmagazine.
23.35 **Waar het verleden heden wordt**. 13-delige serie over Nederlandse musea. Afl. 5: Het Haags Gemeentemuseum.
23.55-00.00 **oöJournal**.

Nederland 3

NOS
08.55 **Nieuws voor doven en slechthorenden**.
09.00-09.30 **Huisje boompje beestje**. Afl. 5.
10.00-10.30 (TT) **Nieuws uit de natuur**. Afl. 5.
11.00 (TT) **Schooltv-weekjournaal**. Afl. 7.
11.30-12.00 **Zoom**. Your English magazine. afl. 3.
13.00-13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden**.
17.50 **Nieuws voor doven en slechthorenden**.
18.00 **Verzwegen minderheden**. Magazine voor minderheden. Afl. 2: De koersen.

16.30 **Wartesaal zum kleinen Glück**. Duitse serie. Afl.: Glückspiel verboten.
16.55 **Programma-overzicht**. Met de gelukstelefoon.
17.00 **Heute**. Aansl.: Aus den Ländern.
17.15 **oöTele-illustrierte**. Gevarieerd magazine.
17.45 **Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert**. Serie. Afl.: Die Schlacht von Maxia. Aansl.: Hol Dir die Sonne auf den Tisch, culinaire serie.
18.30 **Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert**. Vervolg.
18.58 **Programma-overzicht**.
19.00 **Heute**. Aansl.: Parteien zur Wahl.
19.30 **Auslandjournal**. Reportages van buitenlandcorrespondenten.
20.15 **Aktenzeichen**. XY ... ungelöst, de politie roept de hulp in van kijkers bij het oplossen van misdrijven.
21.15 **Die Rote Couch**. Magazine over mens en samenleving.
21.45 **Heute-Journal**.
22.10 **Aspekte**. Cultureel magazine.
22.55 **Die Sport-Reportage**.
23.20 **Aktenzeichen**. XY ... ungelöst, reacties van kijkers.
23.25 **Die Marx Brothers im Kaufhaus**. Amerikaanse speelfilm uit 1941 Charles Riesner.
00.45 **Heute**.

Duitsland 3 West

08.55 **Gymnastik im Alltag**. Afl. 7.
09.10 **Schooltelevisie**.
09.40 **Telekolleg II**. I. Cursus maatschappijleer. Les 6. (herh.).
10.10-11.55 **Schooltelevisie**.
16.05 **Teletekst-overzicht**.
16.30 **Schooltelevisie**.
17.30 **Telekolleg II**. Cursus psycholo-

RADIO

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz. 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 21:00-7:00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 100,8 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95,3 en 100,3 mHz
BRT 2: 55,5 m (540 kHz). FM 22,36 en 39 (93,7-97,5 en 97,9 mHz)
Belg. Rundfunk: FM 5,26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5:30-19:00) - FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49,26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93,9 en 91,9 mHz

België/RTBF 1

14.35 **Vacaturebank**. 14.50 **Donnez-moi ma chance**. Franse speelfilm uit 1957 van Leonide Moguy. 16.35 **Clip à la Une**. 16.40 **Nouba nouba**, gevarieerd kinderprogramma met Animal secret, Anne aux pignons verts en Manu. 17.25 **Jeu des étoiles**, spelprogramma. 17.35 **Rick Hunter**, inspecteur Choc, Amerikaanse serie. Afl.: Porno blues. 18.25 **Weerbericht**. 18.30 **Le dix-huit trente**. 18.40 **Marmots**, spelprogramma. 19.00 **Co soir**, actualiteiten. 19.20 **Jeu des étoiles**, spelprogramma. 19.30 **Journal** en weerbericht. 20.05 **Jeunes solistes**, solisten op het gebied van klassieke en moderne muziek en dans. Gasten: La Compagnie Créole. 21.20 **Gérard Oury-cyclus**. Le cerveau, Franse speelfilm uit 1969 van Gérard Oury. 23.10 **Paardenkoersen**, weerbericht en

● Jack Lemmon in 'Vermist'. (Belgie/TV 1 - 23.00 uur)

22.30 **Vandaag**.
22.50 **Tijd is geld**. Programma over mensen en geld.
23.00 **Vrijdagnachtfilm**. Vermist, Amerikaanse speelfilm uit 1982 van Constantine Costa-Gavras.
01.00-01.05 **Coda**. Brent bridge, van P.N. van Eyck.

België/TV 2

18.30 **Nieuwskrant**.
18.35 **Mooi en meedogenloos**. Amerikaanse serie. Afl. 45.
19.00 **Programma**. Van de Nationalis-

18.30 **Sesamstraat**.
18.45 (TT) **Jeugdjournaal**.
18.55 (TT) **Het klokhuus**.
19.10 **Ebba** en **Didrik**. 9-delige Zweedse jeugdserie. Afl. 6.
19.39 **Het gezicht van Nederland**. Wekelijks portret van een Nederlandse gemeente. Vandaag: Dongera-deel.
19.54 **PP**. Uitzending van de PvdA.
20.00 **oöJournal**.
20.20 **Sport Studio**.
20.55 **Geen C te hoog**. Programma over de relatie tussen mens en muziek.
21.35 **Cinema 3**. Filmmagazine.
22.00 **NOS-Laat**. Achtergrondinformatie. Met om 22.35 Het wekelijks gesprek met de minister-president.
22.45 **Uniformen maakt de man**. Programma van De Vrije Gedachte.
22.55-23.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden**.

RTL 4

05.45 **Ochtenprogramma**. Met o.a. Autokado, Classique.
07.00 **Ontbijtnieuws**. Presentatie: Jan de Hoop en Marc Jacobs.
09.00 **Channel E**. Rete Mia en Classique.
14.20 **The edge of night**.
14.50 **As the world turns**.
15.35 **The bold and the beautiful**. Amerikaanse serie.
16.00 **Telekids**. Kinderprogramma.
17.00 **5 uur show**.
18.00 **Journal**. Presentatie: Jeroen Pauw.
18.15 **Prijzenslag**. Spelprogramma.
18.45 **Scrabble**. Telefoonspel.
18.55 **Goede tijden slechte tijden**. Nederlandse serie.
19.30 **Journal**. Presentatie: Jeroen Pauw en Loretta Schrijver.
19.50 **Weer**. Presentatie: John Bernard.
19.55 **Rad van fortuin**. Quiz.
20.30 **Mastermovie**. Speelfilm van de week: Dirty Harry, Amerikaanse

● Lisa Fitz, de presentatrice van 'Die rote Couch'. (Duitsland 2 - 21.15 uur)

gie. Les 6.
16.00 **Hallo Spencer**. Jeugdserie. Afl.: Egi en Nepi.
18.29 **Der Abend in West 3**. Programma-overzicht.
18.33 **Sinha Moça**. Die Tochter des Sklavenhalters, Braziliaanse serie. Afl. 19.
19.00 **Aktuelle Stunde**. Regionaal magazine met nieuws en Blickpunkt Düsseldorf.
20.00 **Auslandsbericht**. Santiago de Chile van unten en oben, documentaire.
20.15 **Grenzen**. Leben und Sterben im Schloss, documentaire.
21.00 **Plus 3 extra**. Vorwärts nach Osten, Duitse ondernemers als opbouwhelpers.
21.30 **WEST 3 Aktuell**.
21.45 **Zak**. Weekoverzicht.
22.30 **WEST 3 extra-Spiel**. Herbst 90: Die Fremde, das Fremde in uns und der fremde Blick, cyclus van zes verspreiden van debutanten. Vandaag: 1. Sommertage.
23.15 **Rosse**. Tv-spel van Jo Baier. De paardeknecht Franz komt in conflict met een jonge boerin als deze ten koste van hem en zijn paarden de tractor in wil voeren.
00.05 **Schach-WM '90**.
00.35 **Laatste nieuws**.

Duitsland 3 SWF

08.15 **Schooltelevisie**.
08.30-09.00 **Telekolleg II**.

laatste nieuws. 23.35-23.40 **Bourse**, beursberichten.

België/Télé 21

17.30 **Musiques**. Requiem Polonais, documentaire over het ontstaan van dit klassieke werk van de Poolse componist Penderick. (herh.). 18.30 **Terre et soleil**, landbouwmagazine. 19.00 **Radio 21**. 19.30 **Nieuws** met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. 20.00 **Documents**: l'enfant de Varsovie, reportage over dokter Tsvi Nussbaum; het Joods-Poolse jongetje dat gefotografeerd werd door de Nazis. 21.00 **Laatste nieuws**, weerbericht en beursberichten. 21.30-23.45 **Théâtre club**: Les estivants, toneelstuk naar het stuk van Maxime Gorki.

TV5

16.05 **TV5 infos**. 16.15 **Carnets de route**. 17.15 **Regards de femmes**. 17.45 **Quand c'est bon**. 18.00 **30 Millions d'amis**. 18.30 **Des chiffres et des lettres**. 18.50 **Bons baisers des francophiles**. 19.00 **Flash infos TV5**. 19.10 **Clin d'Oeil**. 19.30 **Le 19/20**. 20.00 **Strip tease**. 21.30 **Etoile-Palace**. 23.00 **Flash infos TV5**. 23.10 **Chefs d'oeuvres en péril**. 00.15-00.45 **Actualités culturelles à Paris**.

LDTV
LIMBURGS DAGBLAD

GOED
BEKEKEN

HEERLEN
HOENSBROEK

Kerkrade 59

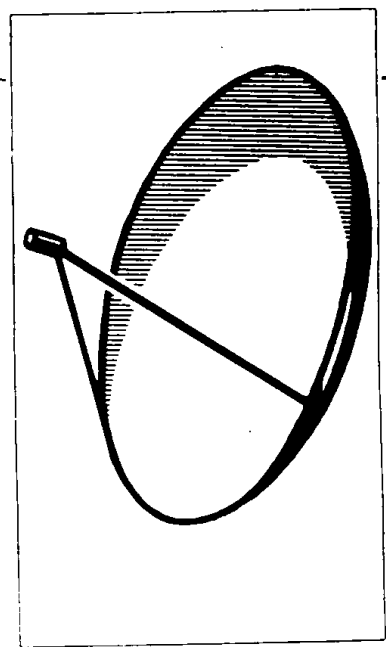
Kerkrade 64

Met muziek van
SKY RADIO

Voor meer informatie

045-739300

speelfilm uit 1971 van Don Siegel. Een sluipschutter, Scorpio, schiet een meisje dood en eist f100.000 van de politie onder bedreiging dat hij meer mensen zal doodschieten als aan zijn eis niet wordt voldaan.
22.20 **The Simpsons**. Amerikaanse tekenfilmserie.
22.50 **Journal**. Presentatie: Loretta Schrijver.
23.00 **Aphrodite**. Amerikaanse speelfilm. Het is juni 1914. Het jacht van Harry Laird vaart op de Aegeïsche Zee. Aan boord bevinden zich Valerie, zijn mistress, en drie gasten. Hun reisdoel is het kleine eiland van Baron Orloff. Alleen Harry en Valerie weten wat ze daar gaan doen.
00.40 **Nachtprogramma**. Met o.a. Rete Mia en Classique.

RTL Plus

06.00 **Hallo Europa**. Guten Morgen Deutschland, gevarieerd magazine met elk half uur RTL aktuell.
06.05 **Reich und schön**. (Herh.).
08.35 **Tele-Boutique**. (Herh.).
09.20 **Die Springfield Story**. (Herh.).
10.00 **Die Zwei mit dem Dreh**. Afl.: Erbschaft mit Tücken. (herh.).
11.00 **Sternalter**. (Herh.).
11.10 **Tele-Boutique**.
11.35 **Riskant!**. (Herh.).
12.05 **Der Preis ist heiss**. (Herh.).
12.35 **Polizeibericht**. Afl.: Spürhund Ginger.
13.00 **Reich und Schön**.
13.25 **California Clan**.
14.10 **Die Springfield Story**.
14.55 **Gut schmeckt's**.
15.20 **Einfach tierisch**. Dierenshow.
15.40 **RTL aktuell**.
15.43 **Netto**. Wirtschaft heute.
15.55 **Vater Murphy**. Afl.: Die Kuppler.
16.45 **Riskant!**. Spelprogramma.
17.15 **Der Preis ist heiss**. Spelshow.
17.45 **Sternalter**. Spelshow.
17.58 **RTL aktuell**.
18.00 **California Clan**. (Herh.).
18.45 **RTL aktuell**.
19.15 **Die Himmelhunde von Borogora**. Afl.: Der Geheimtransport.
20.15 **Kampf gegen die Mafia**. Afl.: Putschversuch.
21.05 **Nordwestdeutsche Klassenlotterie**.
21.15 **Der unsichtbare Dritte**. Amerikaanse misdaadfilm uit 1959 van Alfred Hitchcock.
23.35 **RTL aktuell**.
23.50 **The Gatling Gun - Das Maschinengewehr**. Amerikaanse western uit 1972 van Robert Gordon.
01.20 **Das Todessyndrom**. Duits Italiaans Joegoslavische horrorfilm uit 1971 van Aldo Lado.
02.45 **Unser Admiral ist eine Lady**. Amerikaanse speelfilm uit 1950 van Albert S. Rogell.
04.05 **Tod oder Lebendig**. Hongaarse speelfilm uit 1979 van Tamas Rony.
05.20 **Captain Power**.
05.45 **Aerobics**.
05.50-06.00 **Tekenfilm**.

SAT 1

06.00 **Guten Morgen** met Sat.1. 08.30 **Sat. 1 Blick**. 08.35 **Nachbarn**. 09.00 **Sat. 1 Blick**. 09.05 **Love boat**. 09.50 **Teletip Kochen**. Aansl. Horoskoop. 10.00 **Sat. 1 Blick**. 10.05 **Sat.1 Teleshop**. 10.30 **Ein Duke kommt selten allein**. 11.20 **Rauchende Colts**. Aansl. Tekenfilm. 12.15 **Glücksrad**. 13.00 **Teleshop**. 14.00 **Programma-overzicht**. 14.05 **The Real Ghostbusters**. 14.30 **Teletip Reise**. Aansl. Horoskoop. 14.40 **Love Boat**. 15.30 **Der Nächste bitte**. 15.55 **Sat.1 - Teleshop**. 16.05 **Hoch Chaparral**. 17.00 **Sat.1 Blick**. 17.10 **Nachbarn**. 17.35 **Teletip Test**. 17.45 **Programma-overzicht**. 17.50 **oöAddams Family**. 18.15 **Mini-Max** - oder die unglaublichen Abenteuer des Maxwell Smart. 18.45 **Sat.1 Blick**. Aansl. Sat.1 Wetter. 19.05 **Glücksrad**. 19.50 **Sat.1 Wetter**. aansl. Sat.1 Blick. 20.00 **Drei Engel für Charlie**. 20.55 **Sat.1 Blick**. 21.00 **Venedig** - sehen - und erben. Amerikaanse filmkomedie uit 1966 van Joseph L. Mankiewicz. 23.15 **Sat.1 Blick**. 23.25 **Die Handlanger**. Franse krimifilm uit 1982 van Serge Leroy. 00.55-01.05 **Programma-overzicht**.

SSVC

13.00 **Rosie and Jim**. 13.15 **Playdays**. 13.35 **Neighbours**. 14.00 **News and Weather**. 14.30 **Take the high road**. 14.55 **Food and Drink Special**. 15.20 **Countdown**. 15.45 **Children's SSVC**. 16.00 **The Quack Chat Show**. 16.15 **How 2**. 16.30 **Nightmare**. 17.00 **Blue Peter**. 17.25 **Everybody's Equal**. 17.50 **Home and away**. 18.15 **Beagle's About**. 18.40 **News and Weather**. 18.55 **Scene**.

Here. 19.15 **Top of the Pops**. 19.45 **Coronation Street**. 20.10 **Bruce Forsyth's Generation Game**. 21.05 **Stay Lucky**. 22.00 **News and Weather**. 22.30 **That's Love**. 22.55-00.40 **The Friday Late Film**: The Omen.

BBC Europe

07.25 **Today's Viewing**. 07.30 **BC Breakfast News**. 09.50 **Daytime UK**. 10.00 **News and Weather**. 10.05 **Dish of the Day**. 10.10 **Brainwave**. 10.30 **People Today**. 11.00 **News and Weather**. 11.05 **Playdays**. 11.35 **People Today**. 12.00 **News and Weather**. 12.05 **Kilroy**. 13.00 **News and Weather**. 13.05 **Afternoon**. 13.20 **Scene Today**. 13.55 **News and Weather**. 14.00 **News and Weather**. 14.30 **Top Gear**. 15.00 **News**. 15.15 **Sport on Friday**. 16.00 **News and Weather**. 16.50 **News and Weather**. 17.00 **Let's See 'Halloween'**. 17.15 **Geography Casebook**. 17.35 **Record Breakers**. 18.00 **Newsround**. 18.10 **Byrkers Grove**. 18.35 **Fighting Talk**. 19.00 **Six o'clock News**. 19.30 **Newsroom South East**. 20.00 **Wogan**. 20.30 **Only Fools and Horses**. 21.05 **The Generation Game**. 22.00 **Nine O'clock News**. 22.30 **Casualty**. 23.20 **Save a life**. 23.30 **Nightnight**. 00.15 **Public Eye**. 00.45-00.50 **Saturday's viewing**.

Eurosport

06.00 **World Review**. nieuwsprogramma. 06.30 **International Business Report**. zakenprogramma. 07.00 **The DJ Kat Show**. kinderprogramma. 09.00 **Eurobics**. 10.00 **Handbal**. International cup vanuit Ystad. Zweden. 11.00 **Wielrennen**. ronde van Lunel. 12.00 **Tennis**. Open indoor kampioenschappen van Parijs voor heren. live. 19.30 **Euro-sportnieuws**. 20.00 **Tennis**. Open-door kampioenschappen van Parijs voor heren. live. 23.00 **Autosport**. Grand Prix van Australië voor F1-wagens, trainingsronden en blik achter de schermen vanuit Adelaide. 23.30 **TRAX**. Sportmix. 01.30 **Autosport**. Grand Prix van Japan voor F1-wagens. 02.30-03.00 **Eurosportnieuws**.

Super Channel

07.00 **Daybreak**. 08.30 **TBA**. 09.00 **World News**. 09.10 **The Mix**. 16.00 **Hot-line**. 17.00 **On the air**. 18.30 **Blue Night**. 19.30 **Worldnews**. 19.45 **Time warp**. 20.00 **Coca-Cola Eurochart**. 20.30 **To Date**. 21.15 **Face on**. 22.00 **Worldnews**. 22.15 **Spin**. 23.15 **Late night concert special**. 00.15 **World News** followed by Goodyear Weather Report. 00.30 **Blue Night**. 01.30 **Time Warp**. 01.45 **Late Night Mix**.

MTV Europe

07.00 **Awake on the wildside**. 10.00 **The big picture**. 10.30 **VJ Paul King**. 14.00 **VJ Maiken Wexo**. 16.00 **Yo! MTV raps**. 16.30 **Club MTV**. 17.00 **MTV's Coca Cola Report**. 17.15 **MTV's News at Nite**. 17.30 **MTV Prime**. 18.30 **MTV Greatest hits**. 19.30 **The big picture**. 20.00 **VJ Ray Cokes**. 21.00 **All Request Top 20 Countdown**. 23.00 **Saturday Night Live**. 23.30 **MTV's Coca Cola Report**. 23.45 **MTV's News at Nite**. 00.00 **MTV's Greatest Hits**. 01.00 **The MTV Spotlight**. 01.30 **VJ Maiken Wexo**. 03.00 **Night Videos**.

CNN

07.00 **Headline News Update**. 07.30 **Moneyline**. 08.30 **Headline News Update**. 09.00 **Headline News Update**. 10.00 **Headline News Update**. 11.00 **Headline News Update**. 12.00 **Headline News Update**. 12.30 **Business Morning**. 13.00 **Headline News Update**. 13.30 **Business Day**. 14.00 **Headline News Update**. 15.00 **Larry King**. 15.45 **News Update**

AKEN

AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

MORGEN LANGER SAMSTAG
van 9.00 uur tot 18.00 uur

baby 2000

Aachen - Brussel - Antwerpen. Demnachst auch in Hasselt

Fachmarkt für Babyausstattung - Kinderbedarf
bietet auf mehr als 1.300 qm

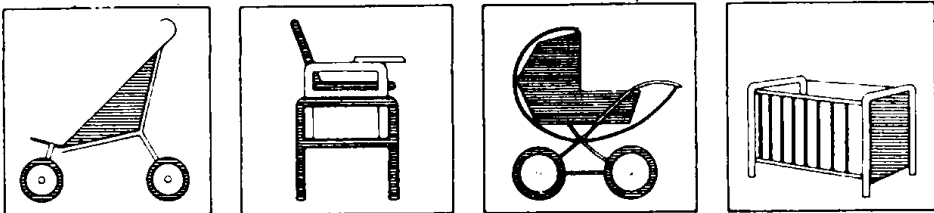
- Kindermöbel
- Kinderwagen
- Sportwagen
- Stubenwagen
- Wiegen
- Buggys
- Autositze
- Reisebetten
- Hochstühle
- Spielzeug
- Erstlingsausstattung
- Zubehör

und und und...

TRIERER STRASSE/DROSSELWEG 87 - 5100 AACHEN
TEL. 0241/574333

11.10.1990 10.00 Uhr Neueröffnung:
Hasselt (B), Genkersteenweg 215

Aachen - Brussel - Antwerpen

- über 200 Parkplätze -

Sie erreichen uns am schnellsten über die Autobahn Heerlen-Aachen. Ab Aachener Kreuz Richtung Lüttich, Abfahrt Aachen-Brand, links, 4. Ampel rechts.
- Dienstage geschlossen -

Mandelartz

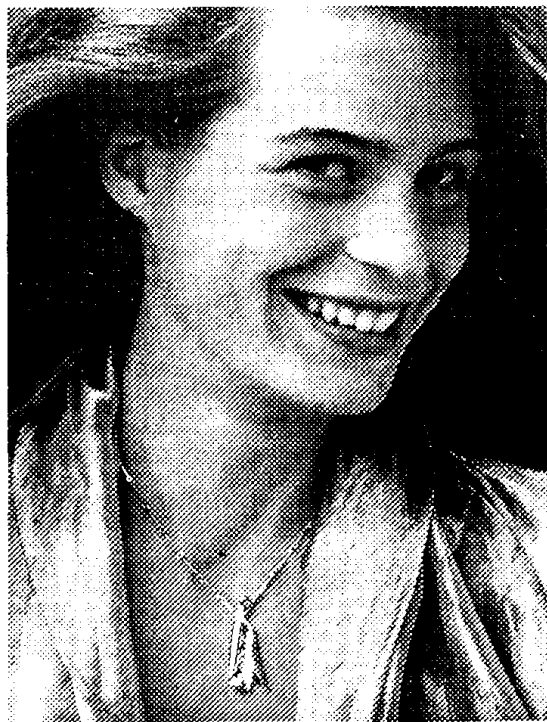
gegr. 1881

Alles voor paard en ruiter

- geschikt sortiment
- persoonlijk advies, ook buitenshuis
- lever- en verzendservice
- reparaties en maatwerk in onze traditionele zadelmakerij

Parkeerplaats op eigen binnen terrein, telefoon 0949.241/33217
nur Wichsbergstr.43

LAPPONIA. THE ART.

DESIGN BJÖRN WECKSTRÖM

LAPPONIA JEWELRY

Juwelier & Goldschmied
grobusch

Gold - Silber - Platin
Münsterplatz 10 - 5100 Aachen
Telefon 09-4924137665

Mantel-Mode
von Welt

Aktuelle
Preis-Angebote

Damen-Blaser

Gemusterte Woll-Qualitäten in verschiedenen Formen jetzt nur

DM 129,-

Popeline-Mäntel

Modische, sportive und damenhafte Formen mit Warmfutter jetzt nur

DM 159,-

Kostüme

Hochwertige Schur-Wollqualitäten, einfarbig und gemustert, verschiedene Formen. Jetzt nur

DM 249,-

Morgen, langer Samstag, bis 18.00 Uhr geöffnet.

FISTER

Damenmoden
Aachen - Adalbertstraße

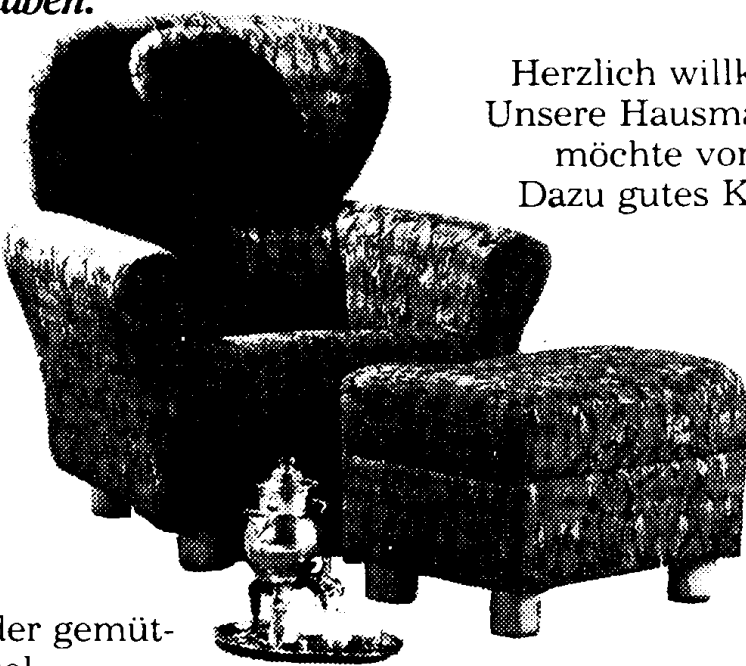
Design-Handwerk aus Aachen

Möbel zum Liebhaben.

„Maren“ - eine aus unserer Kommoden-Serie

Natur-Holz
... durch und durch

„Solo“ - der gemütliche Sessel

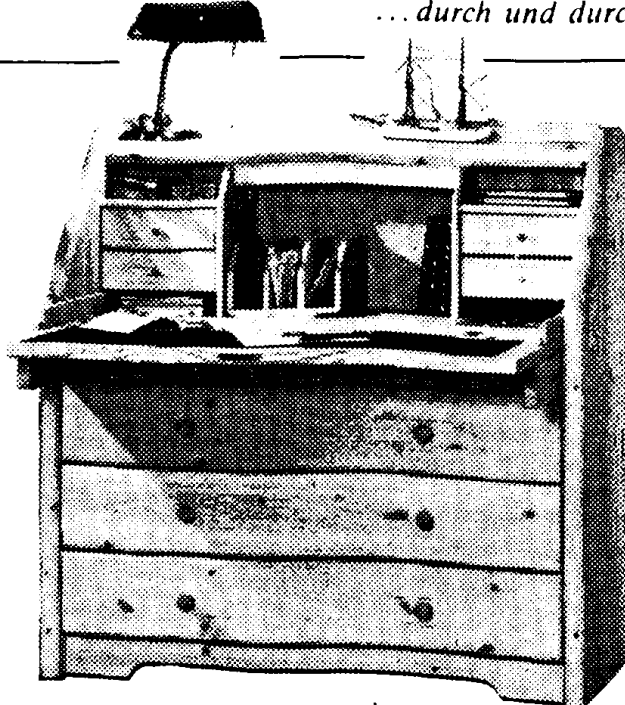
Herzlich willkommen in Aachens City!
Unsere Hausmarke „Design+Handwerk“ möchte von Ihnen entdeckt werden.
Dazu gutes Kunsthandwerk in unserer Boutique für Geschenke.

Möbel,
Mode,
Kunsthandwerk
aus Skandinavien
auf 3 Etagen

dansk møbelhus
Aachen

Peterstraße 44-46
Tel. (02 41) 4 90 77

Natur-Holz
... durch und durch

„Oscar“ - Ihr massiver Schreibplatz mit Geheimfach

Eine der 1. Adressen in Aachen

Wir planen mit Ihnen aus den Programmen der führenden deutschen Hersteller eine für Sie maßgeschneiderte

Wir sind die **Spezialisten** für Planung - Einbau - Service!

Wir verkaufen Ihnen nicht einfach eine Küche.

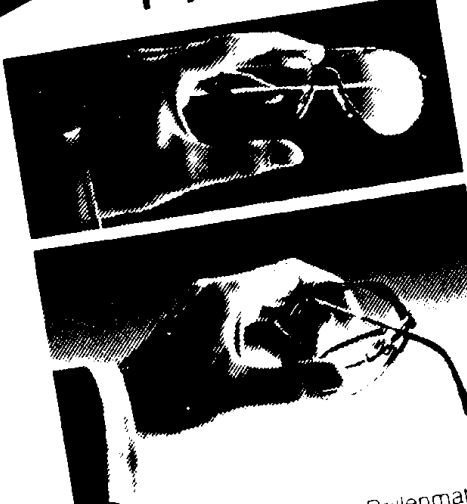
Die gute Küche
Ihr Küchenspezialist

Telefon (0241) 16086
Telefax (0241) 165118

Inh.: E. Fischer
Dennwartstr. 1 - 5100 Aachen

heiliger
sehen - aussehen - hören

Wettrenheit!
TITANflex*

Die Fassung, die nichts krumm nimmt.

* Das Brillenmaterial, das aus der Zukunft kommt.
TITANflex - unglaublich biegsam, strapazierfähig und mit eingebautem Formgedächtnis.

ADALBERTSTR. 38 5100 AACHEN
TEL. 09-4924123643
AM ELISENBÜNNEN 5100 AACHEN
TEL. 09-4924138982
ELSASSTR. 19 5100 AACHEN
TEL. 09-49241512065

einfach opti(k)mal

AKEN

MORGEN LANGER SAMSTAG IN AKEN!

DE WINKELS ZIJN OPEN TOT 18 UUR

3.11. „Langer Samstag“ in Aachen. Geschäfte bis 18 h geöffnet.

11.11. Flohmarkt in der Innenstadt täglich ab 15 h geöffnet: Internationales Spielcasino Aachen

Vor meer informatie kunt u terecht bij het: 'Presse-Werbe-Amt' van de stad Aken.
Telefoon: 09-49-241-43 21315.

Morgen kunt u weer heerlijk profiteren van Aken's 'langer samstag'. rustig en gezellig grassduinen en winkelen tot maar liefst 18.00 uur. Nodig uzelf en uw familie uit voor een dagje in de mooie oude 'Kaiserstadt'. Of u nu naar het centrum gaat of naar de steervolle wijken er omheen, overal wachten mooie plekken erop ontdekt te worden. Aken is rijk aan kunst, musea en historische gebouwen, zoals het raadhuis en de Dom.

Aken biedt u een levendig en veelzijdig winkelcentrum: 200 specialiteitenzaken, boutiques en warenhuizen bieden een onuitputtelijke keuze. Flanerend door de bont versierde winkelstraten, over pleinen en markten, raakt u in de ban van de unieke Flair van Aken.

En als tussendoortje of als afsluiting van een gezellige dag bezorgt de Akense gastronomie u een kostelijke streling van de tong. Zet daarom de kleine stap over de grens: Aken is blij met uw komst.

aken
sprankelende veelvoud

koopstad

aken

AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

MORGEN LANGER SAMSTAG

van 9.00 uur tot 18.00 uur

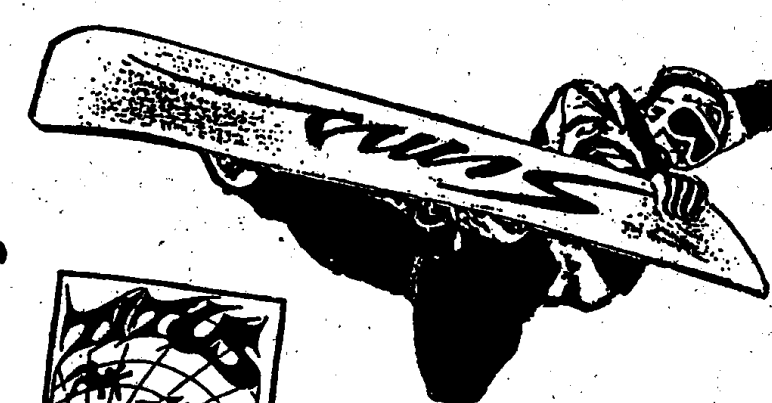
ROSSIGNOL

De ijskoude, nieuwe kollektie is binnen

Shop by Skiers for Skiers!

Lange zaterdag
Lange donderdag

GORE-TEX®
So onbegrijpelijk als uw huid

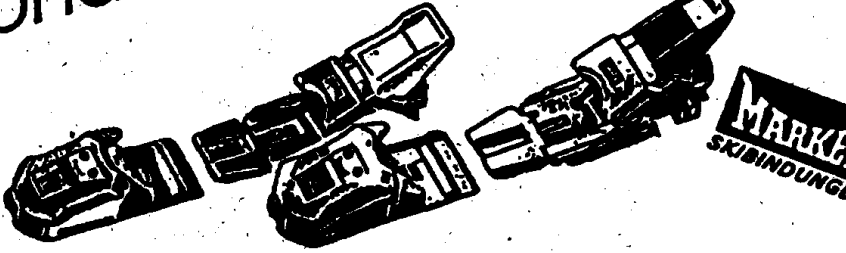

Skiservice
Ski- en snowboard verhuur

SPORT SPEZIAL
VOIGT & WINKENHOFF OHG
VENN 5 · 5100 AACHEN
TEL. 02 41 / 2 22 43

Laufen
Sie neuen Zeiten entgegen...

adidas Jogging u. Freizeitanzug
Mod. „Perus“ marine
70% BW, 30% Polyester
DM 89.90

adidas Jogging u. Freizeitanzug
Mod. „Ranella“ versch. Farben
70% BW, 30% Polyester
ab DM 99.90

adidas Jogging u. Freizeitanzug
Mod. „Connecticut“
Ballonseide, Farbe marine, 100% Polyamid
DM 99.00*

PUMA Joggingsschuh
„Natural Running“
DM 79.90*

adidas Joggingsschuh
„CRT“
Gr. 38-48 (mit Noppenlaufsohle)
DM 79.90*

adidas Damenlaufschuh
Torsion ZX 5000*
für Normalfuß
DM 129.00*

Sporthaus Drucks
Aachen - Alexanderstr. 29
Tel. 09-49-241-21654

Brot kauft man beim Bäcker,
Fleisch beim Metzger
und Hosen kauft man bei

Goetzenich

Aachen
Blondelstr. 10

NIKON

Nikon G1 Manual 646,-

Nikon G1 AF 848,-

Nikon G1 AF 1.081,-

Nikon F4 AF 3.141,-

Nikon F4S AF 3.343,-

Nikon F3 HP 1.998,-

Nikon FM 2 848,-

Nikon 301 545,-

Nikon SD 24 525,-

Nikon 88-280/2.8 AF 1.595,-

Nikon Micro 60/2.8 AF 696,-

Nikon Micro 105/2.8 AF 1.191,-

SUCHER NIKON

TWAF ZOOM 292,-

AF-3 343,-

RF-2 242,-

TW-2 444,-

TW-ZOOM 494,-

FERNGLÄSER NIKON

7x30 CF Action 383,-

8x20 F Compact 393,-

10x25 CF 11 Compact
Die Nr. 1 bei
Sichtung Warehaus 292,-

10x50 CF Sporting 444,-

6-12x24 ZOOM 888,-

Der aktive Fotoladen!

Audiophil Foto
Annuntiatenbach 30 · Tel. 02 41 / 3 00 02

Die Dicken zu uns

Außergewöhnliche
Modervielfalt in
Übergrößen

Herbst-Mode 90
farbig sportlich elegant

Carl Kaufmann
AACHEN
HARTMANNSTRASSE 28-30
AM ELISENBRUNNEN · Tel. 0241/34571

Wolle statt mehr
In unserem Sortiment finden Sie in reichhaltiger Auswahl: Damaste, Bayre, Tischdecken, Gobelins, Stickgarne, Stramine, Teppichwolle, Knäpftuchstoffe, Bildrahmen und vieles mehr fürs Handarbeiten.

Achtung!
Am Freitag und Samstag
ist unser Geschäft von
9.00-19.00
durchgehend geöffnet

Preisreduzierter Mohair 200
Weiches Langhaarmohair, 70% Mohair, 22% Viscose, Lauflänge 50 g 80 m, in mehr als 20 modischen Farben vorrätig.
80-g-Knäuel nur DM 5,95

Supergünstig Angola
70% Angola, 20% Schurwolle, 10% Polyamid, Lauflänge 20 g ca. 90 m, in mehr als 20 Farben vorrätig, z.B. Messing, Schwarz, Lilä, Weiß, Kivi, Regenholz, Flieder.
20 g nur DM 5,95

Stark reduziert Handarbeits-Damaste und -Stoffe in vielen Dessins und Breiten

Das große Handarbeitscenter in Würselen bei Aachen
Schumannstr. · Gewerbegebiet Kaninsberg
Kurs mit 10% Rabatt! Tel. 0241/353744 oder 0241/353745

WOHNKLASSIKER

WARRINGS INTERIEUR
Büchel 51 - 53
D-5100 Aachen
Tel. 02 41 / 3 55 42
Karlstraße 304
4000 Düsseldorf
Tel. 02 11 / 3 55 4461

ROYAL RIVOLI MAXIM
DE ECHTE HEERLENSE THEATERS

DARKMAN
PREMIERE NEDERLAND
dagelijks om 7.00 en 9.00 uur
zaterdag en zondag
ook om 3.00 en 5.00 uur

RIVOLI
PRESUMED INNOCENT
Verleiding. Verlangen. Bedrog. Moord.
Iedereen heeft wel iets op z'n geweten.
2e WEEK

RIVOLI
Asterix
en de knallende ketel
EEN KEI VAN EEN FILM!
NEDERLANDSE EROP
3e WEEK

MAXIM
ROBOCOP 2
4e WEEK

MAXIM
BRUCE WILLIS DIE HARD 2
DIE HARDER
5e WEEK

CENTRALE KASSA 045 - 714200
ROBOCOP 2, DIE HARD 2, ACHTER DE BOMMEN, DE VRIJHEID VAN DE PRESIDENT, DE VRIJHEID VAN DE PRESIDENT, DE VRIJHEID VAN DE PRESIDENT

Toyota Starlet	3-d.	1.0XL*	1988	14.500
Toyota Tercel	3-d.	1.30X	1983	6.950
Toyota Corolla	5-d.	1.30L	1984	9.500
Toyota Corolla	5-d.	1.30X	1984	9.500
Toyota Corolla	3-d.	1.30X	1986	10.750
Toyota Corolla	3-d.	1.30X	1987	14.750
Toyota Corolla	3-d.	1.60L*	1988	19.500
Toyota Caring II	4-d.	1.60L*	1989	24.750
Mazda 121 Flair	3-d.	1.1L*	1989	15.900
Mazda 626 HB	5-d.	1.60LX*	1988	24.800
Mitsubishi Cherry	3-d.	1.3L	1984	7.950
Nissan Bluebird	4-d.	2.00L	1988	21.500
Ford Sierra	4-d.	2.00L	1986	20.900
Lada Samara	3-d.	1.3L	1987	9.250
Lada 1200	4-d.	1.2*	1988	7.750
Opel Kadett	5-d.	1.3S*	1988	18.250
Opel Kadett	3-d.	1.6L*	1988	18.500
Opel Kadett	3-d.	1.6N*	1989	15.300
Opel Rekord	4-d.	2.0S	1983	6.500
VW Golf	3-d.	1.6C	1986	14.500
Audi 100	5-d.	1.3	1986	8.750
VW Polo	4-d.	1.70L*	1987	14.900
Fiat Uno 45	3-d.	1.0*	1988	12.750
Audi 80 CC	4-d.	1.5*	1985	14.900
Mitsubishi Colt	3-d.	1.60LX	1985	10.750
Mitsubishi Tredia	4-d.	1.60LX	1983	6.950

— eerste eigenaar

BOVAG - TCMOBIELEDRIJF
10 ten Over
Tijdig begrip
kan veel ellende
voorkomen
Ook in uw omgeving kan het
voorkomen
Reageer: (030) 33.15.49
V.P.C., Antwoordnummer 9089,
3500 ZA Utrecht

AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

Opening van de WONDERE KERST WERELD

1000.000 meer wachten op u

Lange zaterdag

Lange zaterdag

Houten speelgoed
truck met oplegger en complete boerderij
dieren-bomen-traktor-hekken
gifvrije lakken, speekselveilig slechts

Kerstballen Ø 6 cm,
per stuk

Gourmet-Raclette-Grill met van anti-aanbaklaag voor-
ziene grillplaat en 8 geëmailleerde pannetjes.

Nostalgische
houten naaidoos

Espresso-Cappicinomachine
met glazen kan of bereiding
direkt in kippen. Met stoom-
pijpje voor bereiding van
cappuccino

Plüshe beer,
grootte 32 cm

Houten bouwblokken
in handkar, meer dan 50
delen, gifvrije lakken,
speekselveilig slecht

Super knight Auto, Batterij aangedreven, met mobilfoon, beweegbare
schijnwerper, flikkerende computerlichten, 3 verschillende sirenes,
automatische stoot-en draaisystemen, 40 cm

Heerlijke
edel-marsepeinen stof 750 gr.

Het grootste woon-warenhuis in Aken en omgeving

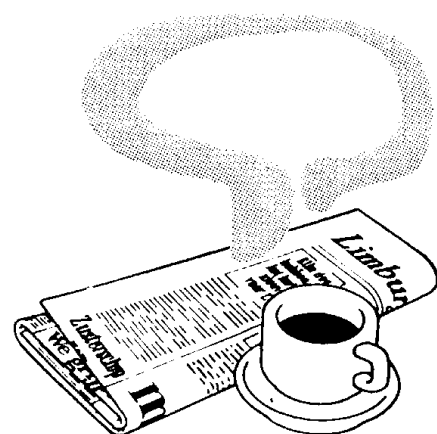
Prijzen in DM

wohnewelt-pallen

Würselen-Broichweiden Kaninsberg, am Autobahnkreuz Aachen · Tel. 09.49.24.05.6020

Openingstijden: Ma.-Wo. 10.00-18.30 uur, Do. 10.00-20.30 uur,
Vr. 10.00-18.30 uur, Za. 9.00-14.00 uur, Lange zaterdag 9.00 - 18.00 uur

Autoloos

De leerlingen van openbare basisschool De Carrousel in Landgraaf hebben 6 november uitgeroepen tot autoloze dinsdag. Ouders die hun kinderen normaal gesproken met de auto naar school brengen, zijn die dag verplicht de fiets te nemen. En de leerlingen die anders met de taxi naar school komen, maken de rit met paard en wagen. De autoloze dinsdag moet gezien worden als een ludieke milieu-actie van de schoolleiding. Een initiatief dat ons inziens navolging verdient.

Verzoek

Dansen op z'n Afrikaans schijnt razend in trek te zijn. Etienne M'Pio die in Kerkrade Afro-Amerikaanse danslessen geeft, wist niet wat hij zag toen afgelopen dinsdag zeker 120 cursisten kwamen opdagen. Eigenlijk waren de lessen bestemd voor tieners in Kerkrade. Maar nu kwamen ook heel wat 'oudere jongeren' uit Heerlen, Nuth en Sittard - om maar eens een paar plaatsen te noemen. Daarom het vriendelijke verzoek van de Stichting SCEW die M'Pio begeleidt: jongeren van 12 tot 20 jaar zijn welkom op de dinsdagavond van zeven tot negen. Mensen die onder zijn knien op donderdagavond swingen, eveneens van zeven tot negen in het gemeenschapshuis Terwinstelen. En dan moeten het liefst allemaal 'Kirchroadsjer' zijn.

Snurken

Gelezen in het De Wever-magazine, het personeelsblad van het Heerlense ziekenhuis. In het enquêteformulier dat opgenomen patiënten ontvangen komt de vraag voor: 'Heeft u ervaringen of klachten waarvan het ziekenhuis op de hoogte moet zijn?' Schrijft een patiënt bloedserius: 'Legt u a.u.b. voor de goede nachtrust de snurkers zoveel mogelijk bij elkaar. De rest is uitstekend'.

Wenkbrauwen

Officier van justitie mr. Ummels fronsste gisteren toch wel even zijn wenkbrauwen bij de behandeling van een vermeende burenrutie in Simpelveld waarin het wel of niet mogen knippen van een berkenhaag centraal stond. De rechter had de zaak reeds twee maal aangehouden om justitie de gelegenheid te geven een nader onderzoek in te stellen naar het eigendomsrecht van de ruim vijf meter hoge heg aan de Gillisstraat. Uiteindelijk lag de verklaring van het kadaster in Roermond op tafel bij de politierechter. Bovendien was een hoveniersbedrijf ingeschakeld om te bepalen of de berkenhaag door een boze buurman netjes was geknipt of met opzet vernield. Uit dat rapport bleek dat de man goed werk had geleverd. Er was geen sprake van vernieling. Dus werd de man vrijgesproken. Achteraf bleek dat de burenrutie een tijdje geleden is bijgelegd. De burens zijn, wat de heg betreft, weer beste maatjes. Beiden knippen ieder hun deel. Waarop mr. Ummels hoofd-schuddend zei: 'Dit had zeker anders gekund. Al het werk is voor niets geweest'.

Slikken

Het stelen van een flesje mondwater (verkoopprijs f. 4,95) in een supermarkt zal een 22-jarige Heerleenaar nog lang heugen. De man werd gisteren door politierechter mr. Hermesdorf veroordeeld tot een geldboete van 100 gulden. Dat is toch even goed spelen en flink slikken.

Hairspray

'Kleine' spulletjes, artikelen met een winkelwaarde van amper vijf gulden, stelen in een supermarkt, mag toch nauwelijks lachend worden genoemd. Maar waarschijnlijk moet men denken aan het spreekwoord: 'wie het kleine niet eert enz...'. Want het bleef gisteren in het Heerlense gerechtsgebouw niet bij dat ene flesje mondwater. Een dame uit Kerkrade stal uit een winkel één bus hairspray en één potje gel. Boete: 100 gulden. Voor dat geld had die mevrouw een keurig permanentje gehad. Ja, toch.

Vraagtekens bij financieel overzicht gemeenschapshuis Zeswegen

Zymose schakelt justitie in

door hans rooijackers

HEERLEN - Het interim-bestuur van het Gemeenschapshuis Zeswegen in Heerlen heeft justitie ingeschakeld om een aantal onduidelijkheden op te lossen in de financiële verslagen.

De Zymose-directeuren Jan Tuinstra en Jos Meyers, die een maand geleden het oude bestuur tijdelijk hebben afgelost, constateerden tijdens een intensieve controle van de financiën dat een aantal posten niet te traceren is.

„Voorlopig willen wij niemand beschuldigen van oplichting of verduistering van gelden”, zegt Tuinstra. „Op zijn zachtst uitgedrukt is de boekhouding zeer zwak ondersteund. Wij hebben onze bevindingen voorgelegd aan een register-accountant. Ook hij heeft daarna de financiële jaarverslagen bekeken. De accountant zat uiteindelijk op dezelfde lijn. Ook hij zet vraagtekens bij een aantal posten. Dat was voor ons aanleiding om justitie erbij te halen.”

Verbaasd

Tuinstra is verbaasd over de hoogte van de schulden die het stichtingsbestuur had bij de gemeente (huurachterstand), de brouwerij en de Nutsbedrijven. „Gelet op de omvang van de activiteiten en de behoorlijke bar-omzetten moet er veel meer mogelijk zijn geweest, dan in de boekhouding tot 15 september is terug te vinden. Bedragen zijn, nu het justitiële onderzoek nog moet beginnen, niet exact te noemen.”

Rails

De controle die de Zymose-directeuren hebben ingesteld, was een van de eerste activiteiten om het gemeenschapshuis Zeswegen weer op de rails te brengen. Inmiddels hebben er gesprekken plaatsgevonden met bestuursleden van verenigingen die gebruik maken van het gemeenschapshuis. Dat heeft onder meer geleid tot inkrimping van het aantal beheersuren van 68 tot 38 uur per week. De opzet is dat het interim-bestuur terugtreedt als de zaak weer enigszins draait. Het nieuwe bestuur van het gemeenschapshuis Zeswegen moet uiteindelijk worden gevormd door mensen uit betreffende wijk.

Spoejbijeenkomst

Het oude bestuur is afgelopen woensdag schriftelijk op de hoogte gesteld van de laatste ontwikkelingen. Gisteravond vond er reeds een spoedbijeenkomst plaats tussen ex-bestuursleden en een delegatie van Zymose.

'Uvver Plat Jekald 1990'

Van onze verslaggever

KERKRADE - De Stichting Kirchroadsjer Dieksjeoneer brengt vanaf 20 november het derde deel van de serie 'Uvver Plat Jekald' in de boekhandel. De Stichting publiceerde in 1987 het Kerkraadse woordenboek waarvan reeds 8000 exemplaren zijn verkocht. Volgens de samenstellers is dit een record-verkoopcijfer.

'Uvver Plat Jekald' 1990 bevat verhalen van Frans Haseller en Hens van de Weijer over komische tafereelen uit het dagelijkse leven. Verder zijn er gedichten in opgenomen en verklaringen van Kerkraadse woorden en gezegden. Speciale aandacht gaat uit naar carnaval en de tijd dat de mijnen nog in bedrijf waren. Tekenaar Helene Bosch verzorgde de illustraties.

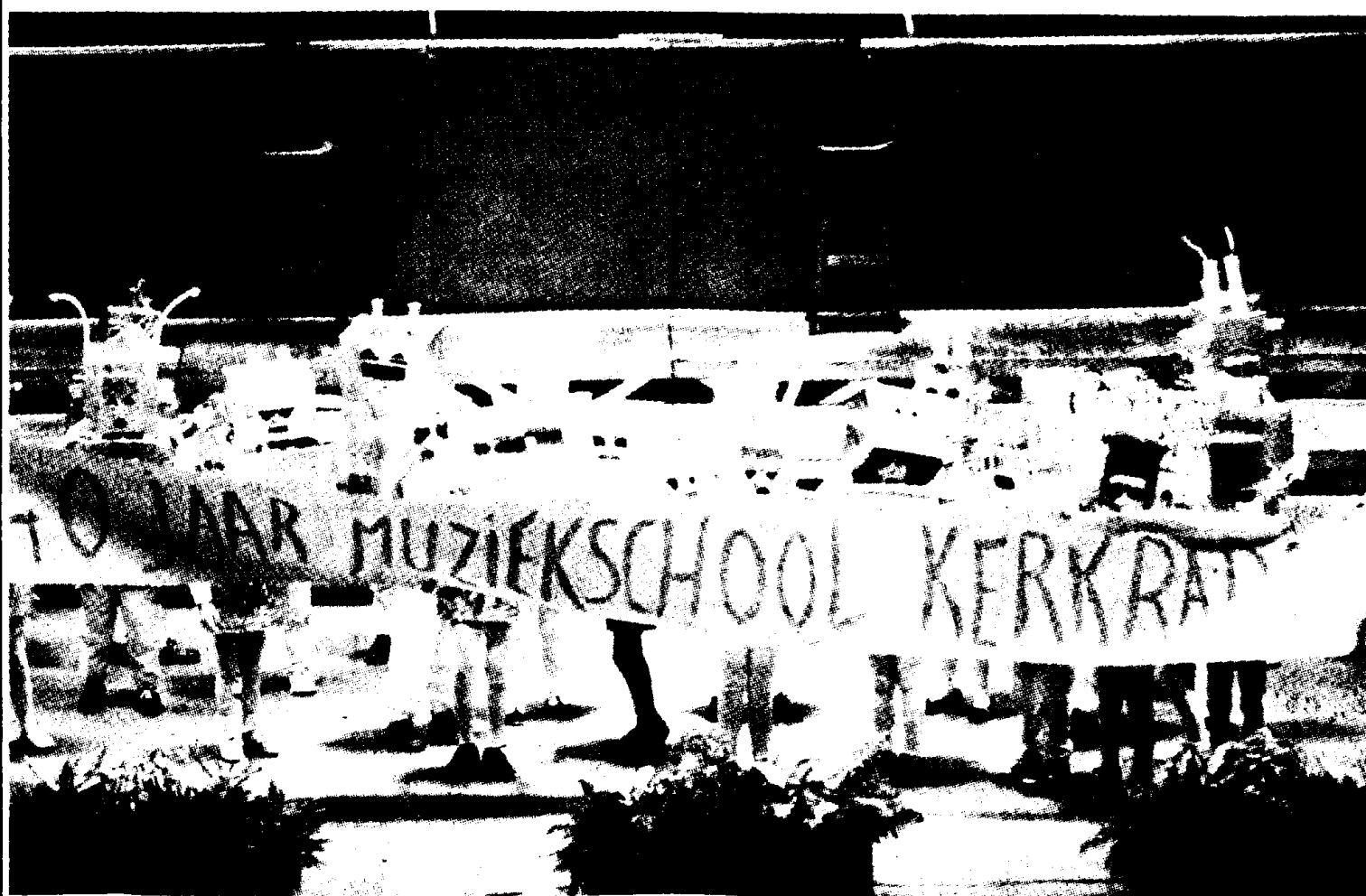
Het boek is in iedere Kerkraadse boekhandel te verkrijgen en kost negen gulden.

Met zwaar materieel is gistermorgen een 19 ton wegende zandsteenkei verplaatst van een grindgroeve aan de Vingweg naar het Oranjeplein in Simpelveld. Volgens de Geologische Dienst in Heerlen is de kolossale steen zo'n 15 miljoen (!) jaar geleden met de stroom van de toenmalige Oost-Maas meegevoerd. De zandsteenkei zou al 1.8 miljoen jaren op de plek aan

de Vingweg liggen. De gemeente Simpelveld is met deze tertiaire steen op vrij goedkope manier in het bezit gekomen van een bijzonder, waardevol monument. Met het kantelen en verplaatsen van de bijna 20 ton wegende kei naar de juiste plek op het Oranjeplein zijn zeker vijf mensen enkele uren bezig geweest.

Foto: DRIES LINSSEN

Kinderconcert

Maar liefst zeshonderd kinderen tussen de 5 en 12 jaar bevolkten woensdagavond het podium van de Rodahal in Kerkrade. Zonder uitzondering leerlingen van de stichting Muziekschool Kerkrade die het robijn-jaar bestaansfeest viert. De jeugdige muzikanten gaven een 'jubileum-concert' voor ouders en andere belangstellenden. Een aantal zelfgemaakte instrumenten zorgde voor verrassende effecten.

Foto: FRANS RADE

Vernielingen in zwembad

BRUNSSUM - Onbekenden hebben in de nacht van woensdag op donderdag ernstige vernielingen aangericht in zwembad De Bronspot in Brunssum. Nadat de daders een grote ruit hadden ingegooid en zich toegang tot het overdekte bad hadden verschaft, gooiden zij vrijwel alle voorhanden zijnde meubelstukken in het water. Het zwembadpersoneel moest gistermorgen het hele bad laten leeglopen om de ravage op te ruimen. Volgens de politie raakte een van de daders gewond. In het zwembad werden bloedsporen aangetroffen.

Kledingdief aangehouden

HEERLEN - Een 22-jarige man uit Hoensbroek werd woensdagmiddag door de Heerlense politie in het winkelcentrum staande gehouden, nadat hij uit een winkel kleding ter waarde van 177 gulden had gestolen.

Raad akkoord met verweer tegen OZOO

Van onze verslaggever

ONDERBANKEN - De raad van Onderbanken is gisteren akkoord gegaan met het voorstel van het college om verweer te voeren tegen het door de OZOO (lokale ondernemersvereniging) aangehangen te maken rechtsgeding aangaande de beslaglegging op een perceel grond op de Bleekplaats, waar zoals bekend een bejaardenverzorgingstehuis met 55 bedden gebouwd moet worden.

Bovendien stemde de raad in met het verstrekken van een bankgarantie voor opheffing van de beslaglegging. Raadslid Lindner (stevens voorzitter van de OZOO) stemde trouwens tot verbazing van de rest van de raad in met het voeren van verweer.

Het besluit van de raad betekent dat de gemeente Onderbanken en de OZOO klaar zijn om de degen (juridisch) te kruisen. Dit zoals eerder al gemeld met betrekking tot de invulling van de Markt wand en de realisatie van een supermarkt onder het bejaardenhuis. De advocaten van beide partijen zullen op 8 november voor het eerst de standpunten toelichten. Aangenomen wordt dat het geding maanden in beslag gaat nemen.

Geen vertraging

Volgens wethouder Theunissen, levert het geding in ieder geval geen vertraging van de bouw van het bejaardenhuis op. „Als St. Gregorius (verantwoordelijke stichting) noggen met de werkzaamheden wil beginnen, dan kan dat. Niets staat de bouw van het verzorgingstehuis in de weg.”

Risico

Wat het geding betreft zei Theunissen dat de gemeente bij verlies hoogstens een risico loopt van 20 mille. Maar gezien de toon waarop de wethouder die mededeling deed en het zwijgen dat OZOO-voorzitter Lindner daarna, gaat men in Onderbanken ervan uit dat het niet zo'n vaart zal lopen met de juridische procedure. Dit ook omdat de overige fracties het gekibbel over de Markt wand en de daar geplande supermarkt maar versplde moeite vinden en van mening zijn dat er nu zo snel mogelijk moet worden begonnen met de bouw van het bejaardenhuis en de invulling van de Markt wand.

Vendex denkt aan foodshop in Kerkstraat

Mogelijk kerstmarkt in leeg V&D-filiaal

Van onze verslaggever

BRUNSSUM - De gemeente Brunssum heeft concrete plannen om een kerstmarkt te houden in en rond het leegstaande V&D-pand aan de Kerkstraat. Dit gedeelte van de Kerkstraat was tot voor kort nog het drukste punt van de Brunssumse winkelpromenade. Maar na het verdwijnen van het warenhuis nam de bedrijvigheid ter plekke af, waardoor ook de andere ondernemers behoorlijk veel schade lijdten.

Om in ieder geval in donkere dagen voor kerstmis voor de nodige gezelligheid te zorgen, heeft de gemeente in samenspraak met de ondernemers in de Kerkstraat en de marktcommissie het plan opgevat om een (op Duitse leest geschoorde) kerstmarkt in het leegstaande gebouw en op het plein daarvoor te houden. Momenteel is de gemeente nog in onderhandeling met V&D over het gebruik van het pand. Wethouder John Van Dijk verwacht geen problemen.

Overigens denkt het Vendex-concern op dit moment na over een permanente winkelbestemming voor het pand. De gedachten van het concern gaan uit naar een zaak in de foodsector. „Maar dat zal zeker niet voor 1 januari 1991 gebeuren. Vandaar ook

dat wij voor die datum zelf nog iets willen ondernemen. Het pand ligt immers zeer centraal en heeft een belangrijke uitstraling. Dat het gebouw nu leegstaat werkt dus storend”, aldus de wethouder.

Gestolen auto teruggevonden

HEERLEN - De politie van Heerlen heeft op een parkeerplaats bij de Vossekuil een Volkswagen Golf aangetroffen, waarvan het contactslot geforceerd was. Bij navraag bleek dat de auto afgelopen maandag in Herzogenrath was gestolen. Inmiddels is de auto aan de rechtmatige eigenaar teruggegeven.

Hardrijder

LANDGRAAF - De politie in Landgraaf heeft een 49-jarige Heerleenaar aangehouden die met zijn Mercedes met een vaartje van 110 kilometer per uur door de bebouwde kom van Schaesberg reed. Bovendien bleek dat de bestuurder geen autoverzekering droeg. De man kreeg zijn auto weer terug na betaling van 660 gulden.

(ADVERTENTIE)

LET OP !!!

EUROTEGEL

is verhuist naar

Heerlerbaan 233, Heerlen (naast Praxis en Wickes)

NIEUW

vloerverwarming uit het stopcontact in de lijmlaag van uw tegels

kom kijken

tel. 045-427272

†
Heden overleed tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, voorzien van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van 78 jaar, mijn dierbare echtgenoot, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, behuwdbroer, oom en neef

Hubert Jozef Doveren
echtgenoot van
Ennie Ossen

Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Kerkrade: Ennie Doveren-Ossen
kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Familie Doveren
Familie Ossen

6461 AR Kerkrade, 31 oktober 1990
Niersprinkstraat 83

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op maandag 5 november a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de Blijde Boodschap (Dir. v.d. Mühlenlaan), waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10. Bijeenkomst in voornoemde kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Zaterdag tijdens de avondmis van 19.00 uur wordt de overledene bijzonder herdacht in voornoemde kerk.

De overledene ligt opgebaard in het streekmortuarium gelegen op het terrein van de Luckerheidskliniek te Kerkrade-Chevremont. Bezoekuren van 18.00-19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annuncie als zodanig te beschouwen.

Op woensdag 31 oktober is geheel plotseling overleden, onze erelid

Hubert Doveren

Wij uiten onze dankbaarheid voor de vele diensten aan onze vereniging bewezen.

Namens 't feestcomité van
Schaliekenkorps 86
Kerkrade

Met verslagenheid vernamen wij dat geheel onverwacht is overleden, onze erelid

Hubert Doveren

In hem verliezen wij een stuwende kracht en een geacht sponsor.

Schaliekenkorps 86
Kerkrade

†
Bedroefd, maar dankbaar voor wat hij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat heden ochtend onverwacht is overleden, onze lieve, zorgzame vader, schoonvader, overgrootvader, broer, oom en neef

Simon Huys
weduwnaar van
Johanna Roelands

Hij overleed in het De Weverziekenhuis te Heerlen op de leeftijd van 81 jaar.

Huizen: Nelly Crijns-Huys
Helen Crijns
Willy en Ray
Mariël en Marco
Daphne

Susteren: Jan Huys
Mie Huys-Wolfs
Sylvain
Frank
Petra

Familie Huys
Familie Roelands

1 november 1990
Eikstraat 152, 6413 RX Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op maandag 5 november 1990 om 12.00 uur in de St. Pauluskerk te Heerlen-Noord, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Imstenrade-Heerlen.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 11.40 uur achter in de kerk.

De avondwake zal gehouden worden op zaterdag 3 november a.s. om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Vader is opgebaard in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die overwacht geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annuncie als zodanig te willen beschouwen.

Na een werkzaam en liefdevol leven, dat werd getekend door eenvoud, goedheid en zorgzaamheid, moesten wij onverwacht afscheid nemen van onze goede en zorgzame moeder, behuwdmoeder, groot- en overgrootmoeder, tante en nicht; na een lieftevolle verandering in de Luckerheidskliniek.

Emma Else Wirth
echtgenote van wijlen
Bernhard Franz van het Veld

In de leeftijd van 86 jaar.

Spijkenisse: E.G. Heschel-van het Veld
H.C. Heschel

Landgraaf: H.J. van het Veld
A.H. van het Veld-Reeser

Kerkrade: B.F. van het Veld
E. van het Veld-Schuyter

Beekdaal: G.A. van het Veld
M. van het Veld-Reeser

Familie van het Veld

1 november 1990, 31 oktober 1990
Eikstraat 152, 6413 RX Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op maandag 5 november a.s. om 12.00 uur in de St. Pauluskerk te Heerlen-Noord, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Imstenrade-Heerlen.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 11.40 uur achter in de kerk.

De avondwake zal gehouden worden op zaterdag 3 november a.s. om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Vader is opgebaard in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die overwacht geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annuncie als zodanig te willen beschouwen.

†
Met diepe verslagenheid geven wij u kennis dat heden plotseling, in de leeftijd van 33 jaar, uit ons midden werd weggenomen, onze lieve zoon, broer, zwager, oom en neef

Hans ten Broeke

Brunssum: J. ten Broeke
B. ten Broeke-Vaessen

Sittard: S. Louwars-Heijns
P. Louwars
en kinderen

Heerlen: R. Heijns
Brunssum: R. Heijns
E. Heijns-Groeneveld
en kind

Familie ten Broeke
Familie Vaessen

6442 AM Brunssum, 1 november 1990
Metebos 38

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op zaterdag 3 november om 14.30 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Brunssum-Egge, waarna de crematie zal plaatsvinden in het crematorium Imstenrade-Heerlen om 18.00 uur.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 14.00 uur.

De avondmis zal worden gehouden, hedenavond vrijdag 2 november, om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Hans is opgebaard in de rouwkapel van het ziekenhuis te Brunssum.

Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, hedenavond vrijdag, van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annuncie als zodanig te beschouwen.

Met grote verslagenheid vernamen wij dat op 1 november 1990 plotseling is overleden, onze zeer gewaardeerde jeugtleider

Hans ten Broeke

In hem verliezen wij een stuwende kracht binnen onze jeugdafdeling.

Jeugdbestuur, jeugtleiders,
trainers en sportjes van E1
S.V. Schuttersveld afd. Jeugd

Met verslagenheid geven wij kennis van het overlijden van ons lid

Hans ten Broeke

Bestuur en kiescomité
Supportersclub S.V. Schuttersveld

Met verslagenheid geven wij kennis van het overlijden van ons lid

Hans ten Broeke

Bestuur, leden,
trainers,
sportjes van E1
S.V. Schuttersveld

Enige en algemene kennisgeving

†
Na een intens en welbestede leven van zorg en liefde, delen wij u mede dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader en opa

Gerrit van Schijndel
echtgenoot van
Rika Houkes

op de leeftijd van 70 jaar

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: H. van Schijndel-Houkes
Hoensbroek: Vincent en Wilma
van Schijndel-Berks
Kim, Dennis
Heerhugowaard: Wilma Lucie
van Schijndel-Houkes
Denny, Schijndel, Janssen

1 november 1990
Prins Mauritsstraat 23, 6403 HA Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 2 november om 14.00 uur in de Christus-Koningkerk te Hoensbroek-Zuid, gevolgd door de crematie te Heerlen-Imstenrade.

Bijeenkomst in de kerk.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkapellen van De Universele, Hordijkstraat 1, 6403 HA Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00-15.00 uur van 19.00-20.00 uur. Zaterdag 3 november van 14.00-15.00 uur.

†
Heden overleed tot onze diepe droefheid, na een langdurige ziekte, voorzien van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van 60 jaar, mijn dierbare echtgenote, onze lieve mama en oma

Maria Anna Ristenpatt
echtgenote van
Pieter Trompetter

Wij bevelen haar ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Pieter Trompetter
Miek - Sandra
Anita

Familie Ristenpatt
Familie Trompetter

6406 SA Kerkrade, 31 oktober 1990
Hindeloopstraat 1

De plechtige eucharistieviering gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op maandag 5 november a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van St. Petrus en Paulus te Kerkrade.

Bijeenkomst in voornoemde kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Zaterdag tijdens de avondmis van 19.00 uur wordt de overledene bijzonder herdacht in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het streekmortuarium gelegen op het terrein van de Luckerheidskliniek te Kerkrade-Chevremont. Bezoekuren van 18.00-19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annuncie als zodanig te beschouwen.

*Erloschen ist das Leben dein,
du wolltest gern noch bei uns sein,
dein treues Herz, es schlägt nicht mehr,
für uns ist es unsagbar schwer.*

Tot onze diepe droefheid is heden in vrede van ons heengegaan, mijn innigstgeliefde man, vader, schoonvader, grootvader, overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Michel de Groot
drager van de culturele plaquette van de gemeente Brunssum
lid van verdienste Brunssums Mannenkoor
erelid Brunssums Mannenkoor
echtgenoot van

Klärchen de Groot-Klein

† 31-10-1990

Brunssum: K. de Groot-Klein
Siegen: Dieter en Ursula
Günter en Sabine
Philipp, Jonas
Oliver en Eva
en familie

Poststraat 8, 6441 TZ Brunssum

De kerkdienst, geleid door ds. v.d. End, zal plaatsvinden op zaterdag 3 november a.s. om 11.00 uur in de Bethelkerk aan de Heugerstraat te Brunssum, gevolgd door de begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Merkelbeckerstraat aldaar.

Bijeenkomst in voornoemde kerk, waar gelegenheid tot schriftelijke condolentie vanaf 10.30 uur achter in de kerk.

De overledene is opgebaard in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te sturen, deze annuncie als zodanig beschouwen.

Met grote verslagenheid geven wij kennis van het overlijden van ons lid van verdienste en erelid de heer

Michel de Groot

Met veel respect zullen wij blijven terugdenken aan zijn persoon en de wijze waarop hij zich jarenlang heeft ingezet voor het welzijn van onze vereniging.

Beschermheer en beschermvrouw
erelidbestuur
damescomité
dirigent
bestuur en leden „Brunssums Mannenkoor“

†
Op weg met haar kleindochter aan de hand, hield haar hart op met slaan.
We zullen je verschrikkelijk missen lieve mam en allerliefste oma

Dymphna Maria Vandalon
(oma Miesje)

* 20 februari 1918 † 31 oktober 1990

Rob Vandalon
Ine Vandalon-Baer
Twan
Pien

Heerlen, Ypenburgstraat 142
Corr.adres: Grönnhof 4, 6418 JP Heerlen

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op zaterdag 3 november om 18.30 uur in de parochiekerk H. Moeder Anna te Bekerveld-Heerlen, waarna om 15.00 uur de crematieplechtigheid is in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10. Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Avondmis heden vrijdag om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Mam is opgebaard in de rouwkapel van het ziekenhuis te Heerlen, alwaar bezoekgelegenheid is van 16.00 tot 17.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annuncie als zodanig beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

In de liefde en vrede van Christus is heden van ons heengegaan, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Hannie 't Hart

op de leeftijd van 87 jaar

In dankbare herinnering:
Kinderen en kleinkinderen

Hoensbroek, 28 oktober 1990
Bontgaststraat 5
Corr.adres: Nuthhofstraat 28, 6381 BC Nuth

Overeenkomstig de wens van de overledene, heeft de crematieplechtigheid in besloten familiekring plaatsgevonden.

OVERLEDEN

† Nico Bank, oud 71 jaar, echtgenoot van Lies Mordard, 6217 GD Maastricht, Carl Smulders-singel 28. De crematieplechtigheid is heden vrijdag 2 november om 14.45 uur in het crematorium Nidermaas, Voutershof 1, Geleen. Er is geen condoleren.

† Simon van Vugt, oud 72 jaar, echtgenoot van Anna van den Bosch, 6227 SC Heer-Maastricht, Sterre der Zeestraat 8. De uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 3 november om 12.00 uur in de parochiekerk van St. Petrus Barden te Heer-Maastricht. Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

† Frits Jansen, oud 73 jaar, 6211 LS Maastricht, 1 Abtstraat 13, kamer 205. De crematieplechtigheid heeft in ruste plaatsgevonden.

† Esther Grijpen, 18 jaar, Maastrichterweg 30, 6101 XK Echt. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 3 november om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Landricus te Echt.

† Josephina Ales, 41 jaar, echtgenote van Wim Salden, Hingenderstraat 11, 6111 AB St. Jozef. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 3 november om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Jodocus te Echt.

† Bernardus Maessen, 78 jaar, echtgenoot van Anna Aelen, van Hoesbroekstraat 9, 6071 CL Swalmen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 3 november om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Swalmen.

Dankbetuiging

Wat zouden wij u graag persoonlijk bedanken voor uw medeleven na het overlijden van mijn zorgzame man, onze lieve papa en opa

Hubert Jozef Hundscheid
huisarts

Het is ons helaas niet mogelijk.

Uw warme belangstelling, de vriendschap, de welgemeende woorden, zowel schriftelijk als persoonlijk, hebben ons bijzonder getroost.

Het was hartverwarmend te zien dat zovelen waren gekomen om hem de laatste eer te bewijzen.

Mede namens mijn kinderen en kleinkinderen heel hartelijk bedankt.

J.F.M. Hundscheid-Custers

Munstergeleen, oktober 1990

De zeswekdienst zal worden gehouden op zondag 4 november a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Pancratius te Munstergeleen.

*Hoe vlug gaat toch een jaar,
het lijkt nog helemaal niet waar.
Hoe langzaam gaat een jaar,
dag na dag zonder elkaar.*

Het is al weer een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve man, vader, schoonvader en opa

Bertus de Jong

De plechtige eucharistieviering ter gelegenheid van de eerste jaardienst zal worden gehouden op zondag 4 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Nieuwenhagenheide.

Tilla de Jong-Merken
Kinderen en kleinkinderen

*De zon scheen, de bloemen bloeiden,
de vogels floten .....
en toen werd het stil*

Uw aanwezigheid bij de begrafenis, uw bezoek aan huis, de schriftelijke en telefonische reacties, die wij mochten ervaren tijdens het overlijden en de begrafenis van

Zef (Joseph J.) Florax

hebben ons diep geroerd.

Wij hebben dit zeer gewaardeerd.

Mevrouw A. Florax-Keijbets
Kinderen en kleinkinderen

De zeswekdienst zal worden gehouden op zondag 4 november a.s. om 10.00 uur in de kerk Maria ten Hemelopneming te Einighausen.

*Diep is de pijn
stil het verdriet
verloren kunnen wij je niet*

Sjaak Cortenraad

De eerste jaardienst voor mijn onvergetelijke man, mijn vader, schoonvader en lieve opa zal plaatsvinden op zondag 4 november om 11.30 uur in de parochiekerk van de H. Petrus te Gulpen.

C. Cortenraad-Wijnands
Kinderen en kleinkinderen

De plechtige eerste jaardienst voor mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Paula
Sisternans-Böck

zij plaatshebben op zondag 4 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Jozef te Heerlenbaan.

S.H. Sisternans
Kinderen en kleinkinderen

WELKOM!

Van harte welkom bent u bij Bloemierskunst Ogenlust, op vrijdag zaterdag 2 en 3 november a.s., waar wij u tijdens de 2 open dagen ons nieuwe winkelgedeelte willen laten zien.

Schitterende - old pine - grenen kasten en tafels - aangekleed met een keur aan zijdedeponatie en droogarrangementen doen u denken aan grootmoeders tijd.

Welkom! De deur staat open, de koffie is bruin en een attentie ligt voor u klaar.

Ogenlust
Carla en Wim van Straten

Akerstraat (N.) 92-98, Hoensbroek
Tel. 045-212448

Netta Ramakers

betuigen wij u onze oprechte dank.

Familie Ramakers

Voerendaal, november 1990

De plechtige zeswekdienst zal worden gehouden op zondag 4 november om 10.00 uur in de kerk van de H. Laurentius te Voerendaal.

Kies dus nu voor de drukwerkindustrie!!

Zo zeggen tegenwoordig dat je beter een vak kan leren, omdat je dan beter aan de bak komt, maar welk vak moet je nou kiezen? Al een beetje van drukwerk gedacht? Drukwerk maken is werken met techniek. Productie draaien maar ook mooie producten maken. Met je handen en met je hoofd, met computers, met licht of met de hand. Een vak, een professioneel vak. Werken in de drukwerkindustrie is ook een vak vak leren en een vriend en waardvol diploma behalen. Werken in de drukwerkindustrie en je gaat het maken. Het 045-646799 en je krijgt alle informatie thuis.

Je gaat het maken, met het maken van drukwerk

Centraal Bureau voor de Grafische Bedrijven

Streekgewesten vragen steun van Kamercommissie

Onderzoek logistiek knooppunt 'Zuid'

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Een onafhankelijk adviesbureau voert momenteel in opdracht van het LIOF een onderzoek uit naar de wijze waarop een 'logistiek distributieknooppunt' Zuid-Limburg vorm zou moeten krijgen. Volgend voorjaar al worden de resultaten van het onderzoek verwacht. Het gaat hierbij om een initiatief van de Streekgewesten Oostelijk Zuid-Limburg en de Westelijke Mijnstreek en het Samenwerkingsverband Heuveland. Ook de provincie is bij de planvorming betrokken.

De twee streekgewesten en het samenwerkingsverband kloppen gisteren bij de Commissie Economische Zaken in de Tweede Kamer aan voor politieke steun voor dit project. Zij willen dat er in de toekomst geld voor ter beschikking komt uit het nieuwe 'bedrijfsomgevingsinstrument' dat is gepresenteerd in de rijksnota over het regionaal-economisch beleid in de jaren 1991-1994 die maandag in de Tweede Kamer wordt behandeld.

Via deze nieuwe subsidiemogelijkheid moeten ruimtelijke knelpunten worden weggewonnen waar de nieuwe ontwikkelingen op bijvoorzieningen in één verband kunnen worden samengebracht.

De Zuidlimburgse samenwerkingsverbanden willen nu dat het zuidelijk deel van de provincie zich ontwikkelt tot een 'logistiek distributieknooppunt', een speerpunt in het al eerder uitgebrachte Sociaal-Economisch Ontwikkelingsplan voor Zuid-Limburg. Zij wijzen daarbij op de aanwezigheid van belangrijke weg-, spoor- en waterverbindingen, de Luchthaven Maastricht, havens en bedrijfstreinen.

Verband

Het onderzoek nu moet uitwijzen hoe deze al aanwezige verbindingen en voorzieningen in één verband kunnen worden samengebracht.

Kilo's tabak onderschept

MAASTRICHT – Het surveillanceteam van de douanepost Maastricht, gevestigd bij vliegveld Beek, heeft dinsdag bij een controle van een bestelbus een aanzienlijke hoeveelheid rookwaren in beslag genomen. Het waren buitenlandse sigaretten en shag.

De verdachte bleek bij onderzoek in Maastricht een pand te huren dat diende als opslagruimte voor in totaal 428.350 sigaretten en 288 kilo shag. De douane heeft alle goederen in beslag genomen. De FIOD stelt nader onderzoek in.

hoe het logistiek distributieknooppunt er uit zou moeten zien en wat de functies zouden moeten zijn. Daarbij wordt natuurlijk ook gedacht aan het realiseren van nieuwe voorzieningen, zoals een distributieknooppunt en scholings- en opleidingsfaciliteiten. Dat alles kost uiteraard enorm veel geld en daar is steun van het rijk bij nodig. Het beoogde resultaat: een uitstekend vestigingsklimaat voor het bedrijfsleven.

Ook voor de realisatie van andere projecten in Zuid-Limburg vragen de (nu nog zelfstandige) gewesten en het samenwerkingsverband politieke steun aan de Kamercommissie Economische Zaken. Dat zijn bijvoorbeeld het grensoverschrijdende bedrijventerrein aan de snelweg Heerlen-Aken en het toeristisch informatiecentrum in Gulpen.

Luchthaven

De aanleg van de Oost-westbaan bij Luchthaven Maastricht ontbreekt uiteraard niet in dit rijtje. De samenwerkingsverbanden willen dat hierbij nu eindelijk eens knopen worden doorgemaakt door met name het ministerie van Verkeer en Waterstaat, en niet 'vertraging op vertraging' wordt gestapeld door procedurele kwesties.

De samenwerkingsverbanden hebben overigens ook bij de Tweede Kamer geprotesteerd tegen het schrappen, verlagen of niet noemen van voor Zuid-Limburg belangrijke weg-, water- en spoorprojecten uit het Structuurschema Verkeer en Vervoer (ministerie Verkeer en Waterstaat) ten gunste van voorzieningen in de Randstad. Daarbij worden onder andere de spoorverbindingen Heerlen-Aken (nog aan te leggen) en Maastricht-Luik genoemd. Dat zouden Intercity-verbindingen moeten zijn (of worden), zodat een goede aansluiting op de TGV in Aken en Luik wordt verkregen.

Opvallende slotpassage in een opgestelde gespreksnotitie voor de Commissie Economische zaken tenslotte: Zuid-Limburg wordt door de samenwerkingsverbanden niet meer gezien als een 'perifere' (grens) regio, maar als een gebied dicht in de buurt van Brussel, de stad van waaruit steeds meer de lakens zullen worden uitgedeeld in Europa.

• Ben Iedema in de 'shop'.

Foto: DRIES LINNSEN

Ben Iedema blijft stoïcijns onder overval

'Ik zou nooit iets anders willen doen'

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Het Mobil-tankstation aan de Beersdweg in Heerlen ligt er vredig bij. De drie pompen wachten geduldig op klanten, de motregen valt zachtjes op het grijze beton en in het winkeltje geniet de pompbediende van een warm kopje koffie. Niets wijst erop dat zich hier ruim een week geleden een drama heeft afgespeeld waar elke pompbediende bang voor is: een geweldadige confrontatie met een kwaadwillende 'klant'.

Woensdag 24 oktober. De 46-jarige stationsmanager Ben Iedema zit Kerkrade heeft samen met zijn vrouw avonddienst, wanneer er om half elf een blauwe Mercedes met Akens kenteken het terrein opdraait. Iedema, al 23 jaar 'in het vak', voelt dat er iets niet in de haak is. „De man gooide zijn tank helemaal vol, dat vond ik meteen verdacht”, vertelt de Kerkradenaar.

„Iedereen weet dat de benzine in Duitsland stukken goedkoper is dan in Nederland, dus waarom zou je als Duitser dan hier komen tanken? Vijf of tien liter, dat kan, maar een volle tank? Onder het mom van 'even de voorruit wassen', liep ik daarom naar buiten. Meestal schrikt dat mensen die gratis willen tanken af, maar deze keer liep dat anders.”

Reflex

„De man kwam naar me toe en

liep met me naar de shop, waar ook de kassa staat. Vanuit mijn ooghoek zag ik plotseling de auto wegrijden. Meteen wist ik dat ik hier met 'wegrijders' te maken had, mensen die wel tanken, maar niet betalen. Op dat moment loopt de man naast me terug naar de Mercedes. In een reflex werp ik me op hem. We vallen op de grond. Opeens staat er een tweede man achter me, die me met de steel van een hamer een por in mijn linkerzij geeft. Door de pijn moet ik de man op de grond loslaten. Ze vluchten de auto in, waar een blonde vrouw achter het stuur zit. Snel pak ik de hamer en slinger die in de richting van de wegrijdende wagen in de hoop er iemand mee te raken of in ieder geval de wagen te 'merken'. Dat laatste lukt wonderbaarlijk genoeg ook nog, de ruit van het rechter achterportier vliegt aan diggelen.”

Ondertussen zit Iedema's vrouw rustig in de winkel op haar man te wachten. Omdat het tafereel zich buiten haar gezichtsveld afspeelt, merkt ze pas dat er iets mis is wanneer haar man de winkel binnenkomt. De rechterzij van zijn hemd zit onder het bloed. „Ik merk dan voor het eerst dat de man me ook gestoken moet hebben”, vertelt Iedema. „Om mijn vrouw niet nog bang te maken, vraag ik haar heel rustig of ze de politie wil waarschuwen. Omdat ik de Heerlense politie bijna elke week moet bellen vanwege de talloze aanrijdingen hier op de weg, geeft

ik haar uit gewoonte dat nummer in plaats van 06-11. Gevolg: er komt wel politie, maar geen ambulance.” Als die even later na een oproep van de toegenelde agenten alsnog verschijnt, dringt de volle omvang van het gebeurde nog steeds niet tot Iedema door. „Maak je maar niet ongerust”, zegt de stationsmanager tegen zijn vrouw. „Ik ga even naar de Eerste Hulp voor een hechtinkje en dan ben ik zo weer terug.”

Operatie

Dat pakte anders uit. De Kerkradenaar moest ijlens een spoedoperatie ondergaan en lag vijf dagen in het ziekenhuis. Afgelopen maandag werd hij ontslagen, maar de pijn in zijn zij zal hij nog lange tijd voelen. „Vooral als ik moet niesen, ga ik bijna door het plafond van ellende.” Toch heeft hij geen spijt van zijn 'heldendaad'. „Ik zou het gelijk weer doen”, zegt hij vol overtuiging. „Als je gaat berusten in je lot, als je enige reactie bij een wegrijder is: 'pech gehad', dan ga je pas echt de mist in. Dan trek je zulk soort mensen aan. Dat zal mij niet gebeuren, ik laat me door die criminelen niet van de wijs brengen. Tenslotte heeft elk beroep zijn eigen gevaren: in de bouw kun je van de steiger vallen, als chauffeur kun je je doodrijden. Nee, ik blijf mijn beroep trouw, ik zou nooit iets anders willen doen.”

gertie schouwenberg

In kader van project

LBO Sittard bouwt eigen huis

einden Zuid (SABZ). Volgens die stichting hebben de laatste tijd slechts weinig leerlingen van LBO-scholen gekozen voor de bouw. Omdat daardoor een tekort aan goed gekwalificeerde bouwvakkers dreigt te ontstaan, heeft de stichting De Pedagogisch Technische Hogeschool

(PTH) in Eindhoven opdracht gegeven speciaal lesmateriaal te ontwikkelen.

Plaatselijke ondernemers zullen een LBO-schoon adopteren en gratis bouwmaterialen ter beschikking stellen. Onder leiding van docenten bouwen de leerlingen bij de school een huisje. Tussen de bedrijven door worden twintig lessen gegeven, waarin de leerlingen aan de hand van door de PTH ontwikkeld onderwijsmateriaal de elementaire principes van het bouwvak wordt bijgebracht. De hogeschool heeft tevens het prototype van de woning ontwikkeld.

Vijf jaar geëist in incest-zaak

'Er is een complot tegen mij gesmeed'

Van onze verslaggeefster

ROERMOND – „U sluit een onschuldige vader op, maar Jezus is ook onschuldig veroordeeld. Ik kan u wel verzekeren dat er een vuil, gemeen spelletje wordt gespeeld”. Met deze woorden reageerde de 60-jarige Jan v. G. uit Heythuysen op de gevangenisstraf van vijf jaar die Officier van Justitie mr. L. Eyck eiste in de incestzaak.

Van G. wordt ervan verdacht zijn jongste dochter José vanaf haar twaalfde seksueel te hebben misbruikt. Volgens de verdachte is echter niet hij, maar zijn zoon Chris de schuldige. Ook is er volgens de verdachte een complot tegen hem gesmeed waarin zijn zoon het brein is. Dat was ook de inhoud van tal van brieven die Van G. rondstuurde naar alleman in het dorp. Dat leverde hem tevens een aanklacht wegens smaad op.

Evenals zes weken geleden toen de zaak werd aangehouden, had de verdachte afgezien van rechtsbijstand. Hij hield er als 'verdediger' een eigen stijl op na. In het begin van de zitting onderbrak hij voortdurend de voorzitter van de rechtbank. „Ik voer hier de regie, en u bent stil als ik dat van u verlang”, aldus mr. H. Brouwer.

'Onrecht'

„Voelt U zich ziek?”, wilde Brouwer weten. „Ik ben helemaal niet ziek. Er wordt mij groot onrecht aangedaan. Bijna iedereen zou onder deze omstandigheden er onderdoor gaan. Ik niet, want ik ben onschuldig”, aldus de verdachte.

De incest is, volgens het slachtoffer begonnen in 1978, toen zij twaalf jaar oud was. Moest zij zich in het begin 'alleen' uitleiden voor het oog van haar vader, later begon hij haar onzedelijk te betasten en eiste van haar dat zij hetzelfde bij hem deed. Nog later, het slachtoffer was veertien jaar, dwong hij haar, vaak

Moed

Nadat ze in verbinding was gekomen met M. Slegers, momenteel klinisch psycholoog bij het Riagg, en naar Engeland was verhuisd, had het slachtoffer uiteindelijk de moed opgevat om haar familie in te lichten over het jarenlange misbruik door haar vader. Volgens de officier heeft het slachtoffer de affaire geestelijk nog niet verwerkt. Als gevolg van haar blijvende klachten is ze ontslagen door veelvuldig werkverzuim. „We zijn hier getuige van een jarenlange lijdensweg die gekenmerkt wordt door de moeilijke situatie binnen het gezin. Het grenzeloos egoïsme van de vader maakte zijn dochter slachtoffer van zijn eigen behoefte naar bevrediging”, aldus de officier van Justitie, die ondanks het ontkenen van de verdachte vond dat het wettig en overtuigend bewijs van diens schuld was geleverd.

De rechtbank zal op 15 november uitspraak doen.

Meisjes gewurgd na relatieproblemen

Van onze verslaggever

ECHT – Het is zeker dat zowel Sonja Hartmann als Esther Grispens gewurgd zijn. Dat wordt door raadsman mr. T. Hiddema van verdachte Achour S. bevestigd. Het is echter nog niet duidelijk wie van de twee verdachten als hoofdverdachte moet worden aangemerkt. De verdachten Achour S. en Abdullah B. blijven uiteenlopende verklaringen afleggen over het aandeel dat zij aan de dubbele moord gehad zouden hebben.

Volgens mr. Hiddema zegt zijn client Achour S. dat Abdullah de twee vriendinnen heeft gewurgd. „Achour S. zou slechts onder dwang

van een pistool dat Abdullah op hem gericht hield zijdelings betrokken zijn geweest bij de moorden”, aldus Hiddema. Abdullah S. zou onder meer door het dulle heen zijn geraakt door het gebruik van cocaine.

De raadsman van Achour zegt geen enkele zinnige uitspraak te kunnen doen over het motief. „Er lijkt geen motief te zijn voor deze moorden. Op grond van de voorhanden zijnde informatie kan nog geen conclusie over het motief getrokken worden”, stelt mr. Hiddema.

Het motief van de dubbele moord moet volgens raadsman A. Snijders van Abdullah B. gezocht worden in de relatie die Sonja Hartmann had met ex-vriend Achour S. Snijders is van mening dat de culturele, mediterrane achtergrond van de verdachten van invloed is geweest op het plegen van de moorden.

Of jaloezie het motief is geweest wil Snijders niet zeggen. Wel is het volgens hem zo dat het getrouwd zijn van beide verdachten heeft bijgedragen tot de problemen. Naar verluidt verbrak Sonja Hartmann de relatie met S. toen zij erachter kwam dat hij getrouwd was met een vrouw in Maastricht.

Het is zeker dat Sonja Hartmann in het appartement van haar vriendin van het leven is beroofd. Nadat Esther Grispens het levenloze lichaam van haar vriendin had gezien werd zij door beide verdachten meegenomen naar de auto van het slachtoffer met de bedoeling ook haar uit de weg te ruimen. Na een worsteling in de auto waarbij zij eveneens werd gewurgd, werd zij aan de Vloedgraaf in Susteren uit de wagen geworpen.

Aan de moorden zijn die nacht een aantal ruzies voorafgegaan. Mr. Snijders spreekt in dit verband van 'complexe relationele problemen'.

Begravenis

Het stoffelijk overschot van Esther Grispens (18) uit Echt zal komende zaterdag worden begraven vanuit de St-Landricuskerk in Echt. De uitvaartdienst begint om 10.30 uur.

• Een deel van het vervuilde Lauraterrein.

Archiefphoto: FRANS RADE

Over omstreden saneringsvoorstel Lauraterrein

Wöltgens wil gesprek Alders met Kerkrade

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – De fractievoorzitter van de PvdA in de Tweede Kamer, Thijs Wöltgens, heeft aan zijn partijgenoot minister Hans Alders van VROM gevraagd met de gemeente Kerkrade en de PAK's-vereniging te gaan praten over het omstreden saneringsplan van het ministerie voor het vervuilde Lauraterrein in Kerkrade.

Wöltgens was door de PvdA-afdeling in zijn woonplaats Kerkrade gevraagd zijn invloed aan te wenden om het saneringsplan van Alders van tafel te krijgen. De PvdA-voorman wil nu dat Alders aan de ene kant en Kerkrade en de bewonersbelangenvereniging uit de wijk aan de andere kant om tafel gaan zitten om hun conflict te bespreken en naar een oplossing te zoeken.

Zoals bekend is het saneringsplan

van het ministerie een stuk minder ingrijpend dan het voorstel van de provincie Limburg. Alders wees in september het voorstel van het provinciebestuur af omdat het te duur en niet efficiënt zou zijn. Het saneringsvoorstel van de provincie ging de bewoners van de wijk echter al niet ver genoeg. De fractie Groen Links in de Tweede Kamer heeft deze week een mondeling overleg aangevraagd met de milieuminister over deze kwestie.

Opslag

Het ministerie van VROM reageert overigens wrevelig op mededelingen van de provincie als zou het in het ongunstigste geval pas over een paar jaar tot sanering van het Lauraterrein komen omdat het ministerie niet wil betalen voor de tijdelijke opslag van de af te graven grond zolang er nog geen technieken zijn om

die grond schoon te maken.

Volgens een woordvoerder van VROM voorziet de Interimwet Bodemsanering inderdaad niet in een vergoeding voor de tijdelijke opslag van vervuilde grond, maar is die kwestie nu nog niet aan de orde. Eerst moet de provincie nog onderzoeken hoe de grond van het Lauraterrein te gebruiken is en dan zou best wel eens kunnen blijken dat tijdelijke opslag van de vervuilde grond helemaal niet nodig is, aldus de woordvoerder. Zo niet, moet naar een andere oplossing worden gezocht.

De provincie laat momenteel inderdaad een onderzoek uitvoeren naar wat met de grond van het Lauraterrein zou moeten gebeuren. Volgens een woordvoerder heeft het provinciebestuur alleen een mogelijk knelpunt willen signaleren.

WAAROM GAAT U VOOR EEN UITLAAT NAAR 'N VREEMDE?

Omdat u denkt dat u dan vlugger, beter en voordeliger uit bent?

Toch is dat niet zo.

Uw eigen dealer presteert dat ook, zo niet beter. Scherp geprijsd, klaar terwijl u wacht en met de vertrouwde dealergarantie. Geen enkele reden om naar een vreemde te gaan dus. Integendeel. Want wie heeft er nou meer hart voor uw auto dan uw eigen dealer?

Kijk naar de prijzen, denk aan de service en kom voor een uitlaat naar uw eigen dealer. En niet alleen voor een uitlaat trouwens, ook voor banden, accu's, schokbrekers e.d. Uw eigen dealer geeft meer om uw auto en om u. Logisch toch! Let ook op de aanbiedingen in de werkplaats, want uw eigen dealer is echt goedkoper dan u denkt...! Kijk maar:

ALFA ROMEO	
Alfa 33	439,-
Alfa 75	569,-
AUTOMOBIELBEDRIJF KOZOLE B.V.	
Edisonstraat 23, Landgraaf.	
Tel. 045-321088	

AUSTIN ROVER	
Mini	150,-
Metro tot '84	250,-
Metro va. '84	295,-
BALT B.V.	
Kastellaan 1, Heerlen. Tel. 045-721541	

BMW	
BMW 316 E21	425,-
BMW 316 E30	542,-
BMW 320i E30	546,-
KERA B.V.	
Kerkraaderweg 5, Kerkrade. Tel. 045-452121	

DAEWOO	
2CV	210,-
EXI	304,-
Visa	243,-
AUTOBEDRIJF VAN LEEUWEN	
Strijthagenweg 129, Kerkrade. Tel. 045-453355	
SONDAGH B.V.	
de Kourven 34-36, Heerlen. Tel. 045-223300	

DAEWOO	
L80/Cuore	328,-
Cherade	395,-
Charmant 1300	380,-
AUTOBEDRIJF MERCKELBACH	
Benzenraderweg 295, Heerlen. Tel. 045-424444	
TON QUADFLIES	
Reeuweg 112, Landgraaf. Tel. 045-321810	

FIAT	
127/903	129,-
Panda 3445	173,-
Uno 45/903	199,-
AUTOMOBIELBEDRIJF CREUSEN B.V.	
Parallelweg 34, Heerlen. Tel. 045-742121	
AUTOBEDRIJF KLANKSTAD B.V.	
Kaasheidersteengweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916	

Ford	
Fiesta 1.1 na '83	314,-
Escort 1.1 na '80	302,-
Escort 1.3 '80/'83	295,-
AUTOMOBIELBEDRIJF JOS BOGMAN KERKRADE B.V.	
Hamstraat 70, Kerkrade. Tel. 045-423030	
AUTOBEDRIJF VAN HAAREN B.V.	
Schandelersboord 25, Heerlen. Tel. 045-721152	
Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-410155	

FSD	
Polonez	419,-
Prima excl. kat.	293,-
Classic Estate excl. kat.	299,-
AUTOMOBIELBEDRIJF P. SCHLOESSER	
Industriestraat 9, Hoensbroek. Tel. 045-210345	

HONDA	
Civic 1300 Kombi tot '84	396,-
Prelude 160A tot '82	547,-
Accord 3-drs tot '85 va.	686,-
ROTOR B.V.	
Heerlerbaan 229, Heerlen. Tel. 045-416900	

HYUNDAI	
Pony I va.	352,-
Pony II va.	325,-
Pony XP va.	435,-
AUTO VAESSEN	
Beitel 19, Heerlen. Tel. 045-424010	

LADA	
1200 S	249,-
1500	279,-
2105	279,-
HANNEMAN AUTO'S	
Strijthagenweg 125, Kerkrade. Tel. 045-452666	

Y 10 vanaf	360,-
Prisma Delta	325,-
Thema	425,-
KOMPIER HEERLEN B.V.	
Akerstraat 150, Heerlen. Tel. 045-717755	

MAZDA	
323 '80-'82	142,50*
323 '82-'85	142,50*
626 '82-'87	127,-*
*Alleen achterdamper	
A. CAUBO B.V.	
Langheckweg 2, Kerkrade. Tel. 045-464846	
LOVEN HEERLEN B.V.	
Palmerijboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451	

Mercedes-Benz	
190 benzine	685,-
190 diesel	650,-
200 D W124	675,-
SMEETS	
Wijngaartsweg 55, Hoensbroek/Heerlen. Tel. 045-224800	

MITSUBISHI	
Colt '84-'86	465,-
Lancer '84-'86	474,-
Galant '85-'86	550,-
AUTO KLEIJNEN KERKRADE	
Lucht 193, Kerkrade. Tel. 045-425555	
AUTO KLEIJNEN HEERLEN	
Passantweg 35a, Heerlen. Tel. 045-212035	

NISSAN	
Micra va.	268,-
Cherry va.	283,-
Sunny va.	275,-
JURGEN AUTOCENTRUM HEERLEN B.V.	
Huisbergerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-723500	
JURGEN AUTOCENTRUM KERKRADE B.V.	
Langheckweg 32-40, Kerkrade. Tel. 045-452570	

OPEL	
Kadett 1.2 N va. '80	243,-
Kadett 1.2 S OHV va. '85	271,-
Rekord E 2.0 S va. '79	286,50
CANTON REISS B.V.	
Valkenburgseweg 28-34, Heerlen. Tel. 045-718040	
LOVEN KERKRADE B.V.	
O.L. Vrouwenstraat 80, Kerkrade. Tel. 045-453030	

PEUGEOT TALBOT	
205 XE 954 cc va.	267,-
309 XE va.	325,-
305 GL va.	265,-
AUTOCENTRUM COLLARIS B.V.	
Schelsberg 45, Heerlen. Tel. 045-720202	
PEUGEOT JANSSEN	
Eijgshovergracht 64, Kerkrade. Tel. 045-460500	

RENAULT	
R5 TL/GTL tot '84	236,-
R9/R11 TL/GTL	280,-
R4 GTL	230,-
AUTOBEDRIJF CHR. KERRES B.V.	
Domaniale Mijstraat 25, Kerkrade. Tel. 045-452424	

SAAB	
90/99 vanaf	525,-
900 va.	575,-
900 Turbo vanaf	1035,-
KOMPIER HEERLEN B.V.	
Akerstraat 150, Heerlen. Tel. 045-717755	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

SUZUKI	
Alto t/m '85 va.	280,-
Swift SA 310 va.	475,-
Carry ST 90 va.	127,-
BOS HEERLEN B.V.	
Grasroekerweg 9, Heerlen. Tel. 045-724545	

SEAT	
Fura	175,-
Ibiza P	350,-
Ronda P	375,-
AUTO AARTS	
Hamstraat 211, Kerkrade. Tel. 045-412545	
AUTOSPORT BROUNS	
Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507	

SKODA	
105	135,-
120	135,-
130	140,-
AUTO VAESSEN	
Beitel 19, Heerlen. Tel. 045-424010	
GARAGE FONS ARETS	
Randweg 1, Hoensbroek. Tel. 045-216262	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Subaru	
Mini Jumbo va.	159,-*
Justy va.	189,-*
L serie va.	289,-*
*Alleen achterdamper	
AUTO GARANT B.V.	
Schelsberg 128, Heerlen. Tel. 045-725588	

Steun in rug voor 'Telematica-stad' Heerlen

PTT versnelt aanleg glasvezelnet in regio

Van onze Haagse redacteur DEN HAAG - De PTT heeft besloten het glasvezelnet in de Oostelijke Mijnstreek versneld aan te leggen. Dat staat in het concept-Sociaal Ontwikkelingsprogramma (SEOP) II van het Streekgebied Oostelijk Zuid-Limburg. Door de versnelde aanleg van het glasvezelnet nemen de mogelijkheden voor het gebruik van telematica-voorzieningen (met hoogwaardige informatienetwerken) voor particulieren en het bedrijfsleven in de regio verder toe.

Met de komst van Teleport moet de Oostelijke Mijnstreek op het gebied van de telematica-voorzieningen boven de rest van Nederland gaan uitsteken. In de Teleport wordt overigens ook een praktijkcentrum voor kantoor-automatisering gevestigd. Wanneer nu de PTT het glasvezelnet wil aanleggen, viel gisteravond niet meer te achterhalen.

Het concept-SEOP-II bevat niet alleen goed nieuws. DSM is niet bereid 'structureel' deel te nemen in een Bedrijfstechologisch centrum (BTC) in de Oostelijke Mijnstreek, toegespitst op materiaaltechnologie. Deelname van DSM werd gezien als voorwaarde voor realisatie van het BTC. Een belangrijke reden voor DSM om niet deel te nemen is dat het bedrijf de kennis op dit gebied in eigen huis wil houden. Om 'hoogwaardige starters' op dit terrein toch aan een goede en

Vertrouwenscrisis woningvereniging Sittard duurt voort

Inspecteur VROM gevraagd bij conflict corporatie

Van onze verslaggever SITTARD - Het management van de Woningvereniging Sittard (WVS) blijft in september de hulp ingeroepen te hebben van het ministerie van VROM in Limburg. Bij de regionale directie volkshuisvesting van VROM in Maastricht is gevraagd om de bemiddeling van inspecteur H. Lambo bij een conflict tussen bestuur en directie dat al maanden alle geledingen binnen de woningvereniging in spanning houdt.

Het verzoek zou zijn afgewezen, maar een woordvoerder van het ministerie van VROM kon dat gisteren niet bevestigen. Het bestuur van de Sittardse woningvereniging heeft zich in elk geval verzet tegen de inschakeling van de VROM-inspecteur. Directeur J. van der Meulen van de Sittardse corporatie wilde geen commentaar geven op de kwestie.

De inschakeling van een externe deskundige moet gebeuren op advies van een vertrouwenscommissie, die in juli van dit jaar na een intern onderzoek de vertrouwenscrisis tussen bestuur en bestuur van de woningvereniging signaleerde.

Verschillen

Onder leiding van de externe deskundige zou de top van de Sittardse corporatie opnieuw moeten gaan praten over de bevoegdheden, omdat daarover interpretatieverschillen bestonden.

In een nota 'Regeling Topstructuur' is weliswaar al eens vastgelegd welke bevoegdheden de directie heeft en welke bij het bestuur thuishoren, maar die nota dateert van enkele jaren geleden. De notitie was nog gemaakt door een interim-manager die namens een extern adviesbureau een reorganisatie doorvoerde en in 1987 vertrokken is.

Het management heeft zich tot de hoofdinspectie van VROM in Limburg gewend, nadat het bestuur drs. M. Weisfelt (organisatie-adviseur Mart, Ernst & Young) als externe deskundige wilde vragen. Zij had immers ook deel uitgenomen van de vertrouwenscommissie die eerder dit jaar met een onderzoek naar de klachten over de directie was belast en die tot de be-

Subsidies THD's samengevoegd

MAASTRICHT - De drie telefonische hulpdiensten (THD's) in Limburg zullen ook de komende jaren door de Provincie worden gesubsidieerd. De subsidie gaat vanaf volgend jaar niet meer naar de afzonderlijke hulpdiensten maar als een bedrag naar de Stichting Telefonische Hulpdiensten Limburg. Die kan de subsidies naargelang doorsluizen naar de drie THD's.

Het totaal van de drie budgetten wordt eenmalig vermeerderd met een bedrag van f 32.000 voor inrichtingskosten. De subsidie is onderhevig aan jaarlijkse indexering.

Voor 1991 komt het totaal bedrag uit op f 520.000, inclusief de eenmalige inrichtingskosten. De THD Venlo staat voor f 194.500, de boek THD Maastricht voor f 111.700 en THD Heerlen voor f 183.800.

De samenvoeging van de subsidies heeft te maken met de integratie van een aantal zaken bij de THD's. De nieuwe subsidiestructuur heeft betrekking op het tijdvak 1991-1994.

'Banen Medical Systems Heerlen niet in gevaar'

Van onze verslaggever HEERLEN - De ruim 200 werknemers van de Heerlense afdeling van de Philips Devisie Medical Systems, zullen volgens de Industriebond FNV bij de reorganisatie in het bedrijf voor een groot deel buiten schot blijven. Philips zwijgt in alle talen, de onderneming liet eerder deze week weten geen commentaar meer te zullen geven op berichten over reorganisaties.

Naar verwachting zullen de komende anderhalf jaar wereldwijd tweeduizend van de elfduizend banen bij Medical Systems verdwijnen. Ook de 2200 banen op het hoofdkantoor in het Brabantse Best komen volgens de FNV niet in gevaar.

Uniek dieselaanbod

Geldig t/m 5 november a.s. en/of zo lang de voorraad strekt.	
GRATIS:	
op oordragende auto's 3 maanden wegenbelasting 3 maanden garantie	9 maanden aanvullende No-Risk garantie 500 ltr. brandstof
VW Golf 3-drs.	kont. LF-71-HB 1984
VW Golf 3-drs.	kont. PY-02-ZL 1988
VW Golf 3-drs.	kont. TK-61-JY 1988
VW Golf 3-drs.	kont. TG-03-LG 1988
VW Golf autom. 3-drs.	kont. TD-77-RT 1988
VW Jetta 4-drs.	kont. RF-27-JZ 1986
VW Jetta Avance Sportief 2-drs.	kont. SL-23-TT 1987
VW Passat c 5-drs.	kont. NZ-57-LD 1988
VENCKEN WIE ANDERS?	
VERKOOPCENTRUM VENCKEN B.V.	
Peter Schuurman - HEERLEN	
Telefoon 045-412541	
Het grootste verkoopcentrum van Zuid-Limburg	

GROTE SCHILDERIJE-VERKOOP-EXPOSITIE

Zaterdag 3 november van 11.00-17.00 uur in **Motel Heerlen** Terwijn 16

De grootste keuze prachtig ingelijste klassieke en moderne schilderijen. Ook grote werken opdrachten, bijv. portret geschilderd naar foto, schilderijen en onderwerpen. Regionaal en landelijk bekende kunstenaars, w.o. J. Buijs, E. Brouwer, J. Giele, Kroon, W. Schutter, E. Aerts e.v.a.

Verder laaggeprijsde werken van buitenlandse schilders

Minigalerie, gratis entree

Primat Kunststellers - de mooiste collectie. Tel. 045-500770

PUBLIEKSTREKKER NR. 1!!! Kampioen brengt met

STIHL kettingzagen duizenden in vervoering

Raymond Kokkelman zal zaterdag 3 november aanwezig zijn op de **Hubertusjaarmarkt te Gulpen** en zal met een Stihl motorzaag diverse figuren uitzagen.

De kettingzagen 064 AVEO 4,5 kW, 30 cm, 0,4 kg. Automatische, scherp, veilig, licht, gemakkelijk te bedienen, uitstekende kwaliteit, uitstekende prijs-kwaliteitverhouding.

frissen TUIN en PARK B.V. Vroenhof 8E

ROTTERDAM - De bisschoppenconferentie moet zich bemoeien met de problemen van Rolduc, het priesterseminarie van het bisdom Roermond. Deze kwestie raakt volgens de priesteraad van het bisdom Rotterdam de hele RK Kerkprovincie in Nederland.

Deze zaak mag niet onbesproken blijven bij de Nederlandse bisschoppen en moet naar de mening van de priesteraad ook in het contact van de Nederlandse bisschoppen met Rome aan de orde komen.

De kwestie kwam aan de orde op de priesteraad, een adviesorgaan van de bisschop van Rotterdam.

Advies priesterraad van bisdom Rotterdam: 'Bisschoppen moeten zich met Rolduc bezig houden'

dam, in het kader van de gebruikelijke gedachtenwisseling over actuele zaken. Daarbij werd de vraag gesteld of aanscherping van het systeem - zoals bisschop Gijsen van Roermond heeft aangekondigd - wel de oplossing kan brengen.

Naar de mening van de priesteraad is het in iedere vorm van opleiding geboden waakzaam te zijn en openheid te betrachten. Geen enkele opleiding is volmaakt. Daarom is uiterste zorgvuldigheid nodig. In het bisdomblad De Sleutel

van september schrijft bisschop Gijsen zelf over de 'louteringsfase' waarin Rolduc na ruim vijftien succesjaren is terecht gekomen. Slechts zeven nieuwe studenten voor het nieuwe studiejaar in plaats van 15 à 20, de laatste twee jaar slechts vier priester-

wijdingen (ook wel eens acht), zeventien kandidaten die in het afgelopen studiejaar het seminarie verlieten, twee pas gewijde priesters die het celibaat schonden, en een con-rector die van het toneel verdween. Er zijn volgens mgr. Gijsen vele aanzetten die het vertrouwen wettigen dat het seminarie 'gezuiverd' een nieuwe start kan maken. 'Intensere gerichtheid op God, meer aandacht voor het vormingsaspect - in spirituele en in algemeen-menselijke zin -, consequente volbrenging van de aanvaarde plichten - met name inzake de studie - en bewuste beleving van de celibataire levensstijl zijn hiervoor de waarborgen.'

● GAK-directeur M. van Stralen.

Foto: DRIES LINSSEN

Wegens overtreding van de Wet op de omzetbelasting Aanklacht tegen Makro

Golden Ten-casino Landgraaf failliet

MAASTRICHT - De rechtbank van Maastricht heeft gisteren het Golden Ten-casino Landgraaf (Vereniging de Speelclub Landgraaf) failliet verklaard. Het bestuur had daarom zelf verzocht omdat er grote financiële problemen zouden zijn gezeten door het sterk teruggelopen bezoekersaantal. De bezoekers bleven weg als gevolg van het optreden van de Maastrichtse justitie, zo verklaarde de vereniging eerder deze week. Tot curator heeft de rechtbank mr. F.M.H. Thuis uit Heerlen benoemd.

Volgens het bestuur van de Speelclub Landgraaf zijn de schulden opgelopen tot ruim 1,2 miljoen gulden. Die schulden bestaan onder meer uit niet betaalde lonen, premieafdrachten aan het GAK, loonbelasting en vorderingen van de eigenaar van het gebouw, waarin het Golden Ten casino twee jaar lang werd geëxploiteerd. Curator Thuis gaat vandaag overleg plegen met het GAK en met de naar schatting 140 medewerkers. Zoals de zaken er nu voor staan zal voor hen collectief ontslag moeten worden aangevraagd bij het Gewestelijk Arbeidsbureau in Heerlen.

GAK verwijt OM 'te snel' optreden tegen Golden Ten

Van onze verslaggever

HEERLEN - De Heerlense GAK-directeur mr. M. van Stralen verwijt justitie een 'te voorbarige' actie tegen de Golden Ten-casino's. Hij vindt dat justitie in Limburg, en dan met name het openbaar ministerie in Maastricht, had moeten wachten met de strijd tegen casino Landgraaf totdat er een uitspraak was van de Hoge Raad. Nu wordt het GAK, zeg maar de Nederlandse samenleving, van de ene dag op de andere geconfronteerd met een enorme uitbetaling van lonen en zelfs achterstallig loon.

Volgens Van Stralen had justitie in het geval dat er gewacht was met optreden, de casino's een voorstel kunnen doen. Dat voorstel zou volgens hem hebben moeten inhouden dat binnen drie maanden na de uitspraak de Golden-Ten-deuren gesloten moesten zijn. In die drie maanden hadden werknemers kunnen uitzien naar een nieuwe betrekking. Nu is daar geenszins sprake van.

Volgens Van Stralen kost het collectieve ontslag 'de maatschappij' in één klap ongeveer 900.000 gulden. "Dat neem ik justitie kwalijk."

● Burgemeester Gilissen (rechts) speldt de onderscheiding op de revers van de heer Goossens. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

MAASTRICHT - Ter gelegenheid van zijn afscheid als directeur van de uitgeverijmaatschappij De Limburger is Eric Goossens benoemd tot ridder in de orde van Oranje Nassau. De onderscheiding werd hem gistermiddag in het MECC uitgereikt door Valkenburgs burgemeester Paul Gilissen vanwege het feit

Eric Goossens ridder O.N.

dat de heer Goossens inwoner is van zijn gemeente. De heer Goossens, die woensdag zestig jaar is geworden, is afkomstig van Sas van Gent. Na een loopbaan als jurist bij de Katholieke Land- en Tuinbouwbond in Haarlem en diverse functies bij uitgeverij Spaarnestad in dezelfde stad werd hij in 1970 directeur van de uitgeverijmaatschappij Dagblad van Noord-Limburg te Venlo en in 1977 van De Limburger in Maastricht.

Arbeidsbureau ook theaterbureau

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT - Zeventien arbeidsbureaus in heel Nederland, waaronder het arbeidsbureau in Maastricht, zijn gisteren gestart met een speciale voorlichtingscampagne om hun bemiddelingsactiviteiten voor werkzoekende musici en artiesten nog eens in de kijker te zetten. Het arbeidsbureau in Maastricht bemiddelt al veertig jaar op het gebied van showbusiness.

De afdeling die werkt onder de noemer Artiesten en Musici, Multi Media pool, zal zich in gaan zetten om aan de consument duidelijk te maken dat het arbeidsbureau over een

bestand van 10.000 artiesten beschikt, die voor één avond of langer kunnen worden ingehuurd. Door middel van een intensief samenwerkingsverband tussen de zeventien grote arbeidsbureaus in Nederland kan er via de computer over elkaars gegevens beschikt worden.

Om zich als semi-theaterbureau nog meer in de kijker te spelen startte het arbeidsbureau met de voorlichtingscampagne onder het motto: 'Even Serieus...'. Doel van die actie is te wijzen op het zakelijke gedeelte dat vooraf gaat aan de organisatie van feestelijke gebeurtenissen. Het

contact tussen de benodigde artiest en de opdrachtgever is dan een taak van het arbeidsbureau.

J. Kloos, de consultant voor de artiestenbemiddeling, verwacht dat er minstens 300 kortlopende contracten kunnen worden afgesloten in het komende jaar. "Dat betekent dat we 1000 mensen per jaar aan werk kunnen helpen, ook al is het maar een of twee avonden. Het is jammer dat opdrachtgevers nog niet zo goed in de gaten hebben dat ze voor deze sector ook heel goed bij het arbeidsbureau terecht kunnen, anders konden we nog meer mensen aan freelance werk helpen," aldus Kloos.

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG - Het Openbaar Ministerie (OM) gaat strafvervolg instellen tegen de Makro wegens overtreding van de Wet op de omzetbelasting. Het OM gaat daartoe op verzoek van minister Hirsch Ballin (Justitie) over. Aanleiding vormt het feit dat de Makro prijzen exclusief BTW vermeldt. De omzetbelasting wordt pas aan de kassa berekend.

De stap van het OM blijkt uit een brief van Hirsch Ballin aan staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën). In het schrijven wijst de minister de staatssecretaris terecht. Van Amelsvoort meende tot nu toe dat de Makro de wet op de omzetbelasting niet overtrad. In artikel 38 staat dat het ondernemers verboden is anderen dan ondernemers goederen en diensten aan te bieden tegen prijzen zonder aanduiding van BTW.

Aangezien de Makro in de ogen van Van Amelsvoort een groothandel is voor andere ondernemers, meende hij dat de Makro de BTW niet hoeft te vermelden. Volgens Hirsch Ballin laat artikel 38 van de wet echter geen uitzonderingen toe. Bovendien stelt hij dat de voorganger van Van Amelsvoort, Koning, heeft laten weten dat de Makro ook aan particulieren verkoopt, waardoor artikel 38 niet meer opgaat.

Onerlijk

De Makro heeft zeven vestigingen in Nederland, waaronder een in Nuth. In Limburg is de LOZO, de Limburgse Organisatie van Zelfstandige Ondernemers, altijd gekant geweest tegen de oneerlijke concurrentie van de Makro omdat de groothandel in feite detailhandel zou bedrijven. De Kamercommissie voor het midden- en kleinbedrijf dringt al jaren aan op het aanpakken van de Makro.

Van Amelsvoort wilde gisteren niet ingaan op de stap van Hirsch Ballin en het OM. "Wacht u het effect maar af", zei hij. Voorts zei hij de aansporing van de hele Kamercommissie om nu eindelijk ervoor te zorgen dat de Marko prijzen inclusief BTW vermeldt, ter harte te zullen nemen.

Minister Andriessen (Economische Zaken) stelde in het overleg met de Kamercommissie dat de Makro, ook al noemt men zich zelfbedienings-groothandel, een detailhandel is in de ogen van het departement. Het bedrijf zal zich dan ook aan de winkelwettigheden en vestigingswetten moeten houden. Het door de Makro gehanteerde beleid om alleen klanten met een pasje toe te laten, doet daarbij niet terzake, aldus Andriessen.

GAK-directeur wijt ziekteverzuim aan werkomstandigheden

Van onze verslaggever

HEERLEN - Voorzitter drs J. Smeets van de Limburgse werkgeversvereniging (LWV) heeft zich de woede op de hals gehaald van de Heerlense GAK-directeur mr. M. van Stralen. Van Stralen is uitermate verbaasd over de uitspraken van Smeets die het ziekteverzuim voor een deel wijt aan de houding van werknemers. "Als onvrede een oorzaak is van ziekteverzuim kun je die beter afreageren door een vrije dag op te nemen", heeft Smeets bijvoorbeeld gezegd.

Dezelfde dag het KNOV-voorzitter J. Kamminga zich in Amersfoort ontvallen. "Een groot deel van het ziekteverzuim wordt veroorzaakt door omstandigheden waar de werkgever part noch deel aan heeft. Ik hoop maar te wijzen op sportblessures en huisongevallen."

"De Limburgse werkgeversvoorzitter spreekt zijn eigen landelijke organisatie tegen", meent Van Stralen. "In het najaarsoverleg tussen kabinet en stichting van de arbeid is nu juist onderkend dat een deel van de oorzaken in het verzuim in de onderneming zelf gezocht moet worden." Van Stralen, directeur van een 'bedrijf' dat 60.000 ziekmeldingen per jaar te verwerken krijgt, weet dat eenderde van het ziekteverzuim te wijten is aan de arbeidsomstandigheden en de psychische belasting van werknemers. In Limburg komt daar bovendien bij dat ziek zijn relatief langer duurt omdat opnames in de ziekenhuizen veel langer op zich laten wachten.

Limburgs

Maar dat is volgens Van Stralen niet de enige reden van een eventueel hoger ziektepercentage. Volgens hem werkt de zware belasting van de arbeid in de steenkolenmijnen nog steeds door. Wat ook nog steeds meespeelt is, wat hij voor het gemak de 'mijn-cultuur' of de Limburgse cultuur noemt. "De autoriteit - de bas of de dokter - bepaalde wanneer je ziek was en diezelfde autoriteit bepaalde wanneer je dat niet meer was en weer aan het werk moest. Anno 1990 zijn er nog steeds mensen in deze provincie die thuis blijven, zo lang de dokter niet heeft gezegd dat ze weer aan de slag kunnen. We doen er alles aan ervoor te

zorgen dat die mentaliteit verdwijnt."

Volgens de GAK-directeur ligt het opleidingsniveau in Limburg beduidend lager dan elders in Nederland. "Hoe lager het niveau, hoe zwaarder en onprettiger het werk wordt ervaren met alle gevolgen, zo als ziektes, vanden. Tenslotte wijst hij er op dat in Oostelijk Zuid Limburg eenderde tot eenderde van de ziekmeldingen gedaan worden door mensen die werkzaam zijn in de sociale werkvoorzieningen in d regio.

Over het 'sportblessure-verhaal' van Kamminga zegt hij: "Onzin! Sporten heeft een geweldig positief resultaat op de kwaliteit van het werk. Kamminga's verhaal is even absurd als wanneer je zou zeggen dat niemand meer mag sporten."

Los van zijn mening over de 'schuldvraag' stelt Van Stralen dat het ziekteverzuim, "mede dank zij de enorme inspanningen van de GAK-personeel", ten opzichte van vorig jaar flink is teruggelopen en zelfs onder het landelijk gemiddelde ligt. "Alleen al wat dat betreft, is het verhaal van Smeets gebaseerd op achterhaalde cijfers", aldus Van Stralen.

Curieus concert in Rodahal

Van onze kunstredeactie

KERKRADE - Het is niet ondenkbaar dat het concert van de Philharmonie Bochoitz op zaterdag 10 november in de Rodahal van Kerkrade uit op een punt van curiositeit in het Guinness Book of Records zal worden opgenomen. De Phil zal tijdens dit concert, waarvan het gedeelte vóór de pauze geldt als concoursdeelnemer in de Concertafdeling van de Limburgse Muziekbond, niet alleen musiceren onder de bezielende leiding van hiefst drie dirigenten (Henz Friesen, Pieter Jansen en Hennie Ramaekers), maar bovendien het concert op een uiterst spectaculaire wijze afsluiten.

Het romantische Der Fremersberg van Koenemann zal namelijk worden uitgevoerd door liefst 260 instrumentisten en zangers, enkele jachthoornblazers van het Jachthoorn Ensemble Rolduc en een groep figuranten, die als met pijl en boog bewapende schutters een jachtstoet vormen, daarbij vergezeld van door paarden getrokken antieke postkoetsen en jachthonden.

Verder is men naarstig op zoek naar wilde zwijnen voor aan het spit. Of dit alles nog niet genoeg is zal speciaal voor deze gelegenheid in de bergen opgenomen onweer voor de nodige akoestische ondersteuning zorgen. Voor enkele programmaonderdelen moet de Rodahal overigens nog officiële toestemming verlenen.

(ADVERTENTIE)

Klachten over de bezorging op zaterdag?

Bel dan

alleen het hoofdkantoor

045-739911

tussen 8 en 12 uur.

Verpleegkundige Vijverdal terug uit tranendal Leros

'Psychiatrische afdeling nu Grieks paradepaardje'

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT - De met Nederlandse hulp opgezette afdeling voor vrouwelijke psychiatrische patiënten op het Griekse eiland Leros is inmiddels het paradepaardje van de directie ter plaatse. Anne-Rose van Kessel is net terug uit Griekenland, waar zij zich een jaar lang heeft ingespannen om samen met de Grieken die nieuwe afdeling voor elf vrouwen met psychiatrische problemen van de grond te krijgen. Het afscheid was moeilijk, maar ze heeft er nu wel vertrouwen in dat het bereikte niveau behouden blijft.

De mensonterende omstandigheden waarin de patiënten een aantal jaren geleden verkeerden worden nu stap voor stap beter. De Grieken ondernemen zelf ook meer actie op het gebied van de psychiatrische zorg. Bij de EG is een project aangevraagd voor Leros. Dit is goedgetuurd en er is technische assistentie

beloofd. Zowel Nederland als Italië doneren ieder één miljoen gulden om weer vijf verpleegkundigen uit hun land te kunnen sturen naar deze 'Griekse tragedie'.

Op het Griekse vasteland staan elf nieuwe re-socialisatiecentra op stapel om de psychische zorg naar een hoger niveau te brengen. De EG betaalt hieraan 55 procent en de Grieken zelf de rest. Onder het wakend oog van de pers en de gezondheidsorganisaties, worden er nu toch echt stappen ondernomen om de patiënten een menswaardiger bestaan te geven.

Grauwsluier

"Eten, afgesloten en in bed gestopt worden, zo zien de dagen van de patiënten er op Leros uit. Ze hebben niets om zich mee te vermaken, over iedere dag hangt een grauwsluier. Wij hebben geprobeerd om heel

voorzichtig de manier van verzorgen iets menselijker te maken.

Vooraf niet met het belerende vingertje, maar door zelf aan te pakken. Zo laten we de Griekse verplegers, die meestal geen opleiding hebben, zien dat het ook op een andere manier kan. Dat je patiënten ook als mensen, individuen kunt behandelen. In hun hoofd zijn het namelijk allemaal gewoon lijven die verzorgd moeten worden", zegt Anne-Rose van Kessel.

Door een andere behandeling in te voeren werden vaak goede resultaten behaald. Een vrouw die niet meer kon lopen en daarom in het 'hok' voor de 'niet-lopenden' was gezet, werd door Anne-Rose geholpen en begeleidt tot ze weer kon lopen. "Een van de meest frustrerende ervaringen en een goed voorbeeld van de taai bureaucratie waartegen we in Griekenland moesten vechten, is dat het looprek van

de vrouw weer terug moest naar een andere afdeling. Het door ons bestelde looprek kwam maar niet aan en de vrouw was weer veroordeeld tot de stoel", aldus de toch teleurgestelde verpleegkundige.

"Het was een hele gewaarwording om de dagelijkse sleur van de inrichting te kunnen doorbreken, en de patiënten weer in contact te brengen met de wereld. De Griekse verpleegkundigen schrokken soms wel van de verheugde ziekteverschijnselen die de patiënten vertoonden. Omdat ze niet geschoold zijn weten ze niet hoe ze op hallucinerende en stemmen horende patiënten moeten reageren. Er zijn nu gelukkig ook plannen om een verpleegopleiding gericht op de psychiatrie te beginnen. Dat is echt nodig. Ik ben blij dat ik daar binnen mijn bereik goed werk heb kunnen verrichten. Van het opknappen van de afdeling tot het re-socialiseren van die vrouwen, we hebben alles

● Anne-Rose van Kessel terug van Leros.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

aangepakt. Wij hebben laten zien dat als je er gewoon aan begint, de handen uit de mouwen steekt en tussen de mensen begint te werken.

het mogelijk is essentiële veranderingen tot stand te brengen", verkondigt een stellige Anne-Rose Kessels.

Diversen

Werkkliek
Overalls, broeken, jassen, truien, jacks, parka's, body-war-mers, petten, sokken, laarzen, schoenen, ook met stalen neus enz. enz. Bij K. Sienstra en Z., Wagenschutsdweg 21 Palemij-Heerlen. Tel. 045-722334.

GEBIT gebroken? Hoonhout Akerstraat Noord 322211. Hoensbroek. 045-228211. Klaar terwijl u wacht.

Te koop wegens vertrek kleine INBOEDE! dames-kleding enz. 04406-14936.

Te k. PIANO en gasfornuis. Tel. 04405-3604.

(Huis)dieren

Honde-, kippen- en KONIJNENHOKKEN vanaf f 195.- Houtbouw Ubachs, Egelshoevergracht 39, Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

HONDENTRIMSALON Charel, St. Hubertslaan 10 Kerkrade-West 045-423400

Te k. gevr. PAPEGAAIEN, Kakatoes en Ara's voor kweek. Tel. 04490-75359.

Voor PAARDEDEKENS! P. Raeven, Tel. 045-322741. Nergens goedkoper.

Dierenartspraktijk Nuth, sterilisatie HOND f 160,- ooes f 55,-. 045-244247.

Te koop zeer mooie witte blonde BOUIERPUPS en Briard 1 jaar oud. Gesprek met mog. Tel. 04498-57096.

Te k. ZANGKANARIËN mannen en poppen. Sloters- str. 58, Waubach Landgraaf. Te k. jonge HONDJES. Telefoon: 04499-1604.

Compl. AQUARIUM, met iol. filter, 250 ltr., f 400,-. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. 045-726840.

Te koop PITBULL, 3 mnd., eu, ingevoerd en ontwormd, jr. f 750,-. Te bevr. Nymen- genstraat 32, Heerlen.

Te k. Duitse HERDER, teef, leeftijd 7 mnd. 045-224767.

06-lijnen

Eurotele
HETERO-LIVE-SEX
Typen is niet het enige wat ze kunnen... 06-320.329.69
Lingerie, hoor het naadje van de kous... 06-320.327.34
Anja, vreemdgaan is nooit hetzelfde... 06-320.322.08
Sex op het werk, wat een verzetje... 06-320.328.69
35 jaar, alsof het de laatste keer is... 06-320.327.35
/rouwen fantasieën wat de dames willen... 06-320.327.69
Tele-sex laat je andere hand trillen... 06-320.322.07
Achter de ramen voor geld doen ze alles... 06-320.326.69
Marion de Wilde verleidt per telefoon... 06-320.326.31

GAY ONLY
Marcel & André maken heel wat mee... 06-320.320.21
Gay-phone, kun je tegen een stootje... 06-320.322.06
Mr. Martin, dans naar zijn pijpen... 06-320.323.05
Escort, call-boys doen hun mond open... 06-320.323.04
Ca. 50 ct. p.m.

Zoek je een Hete meid?
06-320.320.55... Live Afspreklijn - 50 ct p.m.

Flirt-Box 06-320.330.01

Gay-two-Gay
06 voor twee
Direct apart. Druk of draai een nul voor een andere partner.

06-320.327.32
ca. 50 ct p.m.

Homo live
wee hete jongens gaan tot
het uiterste
06-320.330.12 - 50 ct p.m.

Gay Box
Rotterdam beter een hete
buur dan een verre vriend
06-320.328.22 - 50 ct p.m.

Lesbi live
wee hete meiden gaan tot
het uiterste
06-320.323.12 - 50 ct p.m.

Topsex
De lekkerste, 50 ct. p.m. 06-
320.325.25

SM Maniac.
wee strenge, hete mees-
essen. Lesbische SM-sex.
06-320.324.12 (50 ct. p.m.)

wendy ga liggen
ontspan je en doe met je
anden wat Wendy je vraagt
06-320.331.03 - 50 ct p.m.

Joma kontaktlijn
De enige SM kontaktlijn in
Nederland. Meer dan 100
adv. 06-340.300.80

... Een lekkere ...
straatmeid voor 50 cpm
06-320*320*77*

Ruige Porno
Harriet: Schunnig en heet
06-320*320*53* 50 cpm

Chique dame 38 geeft
ingen les: Pervers? 50 cpm
06-320*320*38

Een rijpe hete donkere
rouw 39 j., voor jou! 50 cpm
06-320*320*91

Live Porno
uit 't Gooi!
Nog nooit ging de Goosie
Porno! Matras zo tekeer! Nu
heb je de kans om echt Live
kennis te maken met twee
eerlijke, onbetrouwbare Goosie
rouwjes die alles doen wat
ij lekker vindt! Dit mag dus
geen Limburger missen
want het gaat hier om echte
Live Sex! (50 cpm)

06-340.340.11

Lekkere trek?
Anja helpt 06-320.326.56
i. Pb. 96014 A'dam 50 cpm

Zoek je een sexrelatie met 'n lekkere meid
Bel 06-320.320.44 - 50 cpm

Mooie vrouwen zijn op zoek *Sexcontacten*
06-320.321.44 - 50 ct p.m.

Angela's wensdroom.
Hulpeloos vastgebonden in
het bos wil ze dat hij haar
laat genieten van..... Grieks
50 ct p.m.

06-320.326.92
Meisjes zoeken snel
Sexcontact!!!
06-320.320.33 - 50 ct p.m.

Als de man het meisje
zonder slijpe behandelt valt
ze van de ene sensatie in de
andere, en dan.... 50 ct p.m.

06-320.326.93.
Meer dan 100 hete meisjes
zoeken

Sexcontact:
06-320.326.66 - 50 ct p.m.

Meegenieten:
Meisjes in de hete sauna
06-320.328.88 - 50 ct p.m.

Het leven begint bij 40. Ook
het sexleven. Op de

40-plus box
fijn en ongedwongen met
leeftijdgenoten.
06-320.327.28 (50 cpm)

Wil jij direkt APART met 'n
strenge man of met een
onderdanige jongen???

Bel Gay S.M.
voor twee
06-320.329.99 - 50 ct p.m.

Dame zoekt gave knul,
meisje wil contact met
ervaren heer.

Ze vinden het op de
generatiebox
06-320.326.27 (50 cpm)

Hij is wel vaak in gesprek,
maar blijft proberen.

De pornobox
onbeschaamd maar wel.
eerlijk.
06-320.320.51 - 50 ct p.m.

Filmtest?
Als Wendy zich langzaam
voor de camera stript, ziet
ze de mannen plots alletwee
...naakt, en dan...

Zwemmen
Als de man bij Ineke onder
de douche glijpt, wordt het
heet zo zonder badpakje...
06-320.326.72 - 50 ct p.m.

Naakt ligt Alex in het bad te
zonnen. Dan zijn er 2 gewa-
pende mannen, die hem
samen zonder pardon...

06-320.340.45
50 ct p.m.

Homo:
Zoek je 'n lekkere jongen?

Gay Date Live:
06-320.330.18 - 50 ct p.m.

Partnerruil na een blinde
afpraak. Angela leert van
haar onverwachte afspraak

Grieks
te verdragen...
06-320.326.71 - 50 ct p.m.

Wil jij 'n lekkere meid?
Bel de

Tippellijn
06-320.330.66 - 50 ct p.m.

Wip-inbox
heet zo odat er heel wat
ge... wordt op 06-
320.324.60. Leuk toch?

Trouwens, de lijf-sex-box
daar durven ze ook en jij
mag best meedoen op
06-320.324.90 (50 cpm)

Jongen logeert bij zijn
knappe vriendin. Als ze uit
bad komt... stoelen ze... en
dan... al vlug...

06-320.326.70
50 ct p.m.

HOMO: Het is wel slikken
voor die

hete jongens
06-320.330.88 - 50 ct p.m.

Sterke Anky vangt een
inbreker.

Voor straf
laat ze hem knielen. "En nu
doe je 't op z'n Frans... en
vlug 06-320.326.90 (50cpm)

Gay
voor 2

Limburg
06-320.329.80

Maak vrienden in je eigen
omgeving! 50 ct p.m.

Weer vonden vorige bellers
van de

orgiebox
nieuwe dingen uit om 't nog
heter met elkaar te doen,
alles op 06-320.324.40. De
sexbox daar draaien
mannetjes en vrouwtjes niet
om de pot die zeggen hoe
ze het willen den op
06-320.322.22 (50 cpm)

Eindeloos is het genot dat
een mooi gebouwd blond
meisje haar vriendin geeft.

Lesbisch!
06-320.330.52 - 50 ct p.m.

Rosie-relatielijn
voor modern sexcontact op
06-320.324.50 (50 cpm)

hoor je wensen van paren
en dames. In Rosie nov. zie
je hun "naakt" foto's.

Trio-Box
Nee, superjaloers moet je
niet zijn als je vrienden en
vriendinnen zoekt op dit
nr. 06-320.327.37 (50 cpm)

06-340.340.40

06-340.340.40

06-320.328.33

Wie durft?
Draai eerst 06-320. en dan:
PARTY-LINE
Party-Line dating 330.00
Party-Line boxes 330.10
HOMO
Harry's Gay dating 330.99
Harry's Gay Box 330.11
HomoBox 325.50
Meelustieren 330.22
Gay College 321.08
HomoSchool 321.12
SEXDATING
Versiercontact 320.11
Sexdating 181.30.06
Sexgids dating 320.04
PORNOLIJNEN
Automatiek 320.11
Sexofon 320.01
Xaviera 320.02
Bizar Live 321.01
06-Meisjes 321.02
Groepsex 321.04
Contactlijn 321.05
Partnerruil 321.06
Sado Betty 321.14
Pornomodel 321.17
Chick 321.61
Vrouwen bellen 321.62
Escort Girls 322.90
Sex-interview 323.18
Sex-interview 323.19
Sex-kliniek 323.20
Lesbi-school 325.51
Chick contact 330.63
Sexofon Box 329.50
TELESERVICE - 50 ct p.m.

Linda is echt voor alles in,
ondeugend/lekker/sexy
50 ct p.m.

06-320.330.97

Zoekt u een vrouw? Bel nu
06-320.328.03
Dames inspr: 01720-33202
Bel gratis met Lenie v. een

sexgesprek
Info 06-320.324.96 (50cpm)
Hij nam haar mee naar zijn
kelder vol middeleeuwse
werktuigen (50 cpm)

gruwelsex
06-340.340.21

Tanja's
Sexkasteel
Ga mee op 'n pure porno/
Trip door Tanja's
Sexkasteel! Bepaal door je
druk/draaischijf welke kamer
je voor 50 cpm. bezoek via

06-340.340.00

!!Erotifoon!!
Je ruige handen maken me
dronken... 50 ct p.m.

06-320.320.12

Gratis
Real Live
Gesprek
50 ct p.m. 06-
320.330.62

Met beeldtelefoon kunt u
onze meiden ook zien!
VAN CLUB 06, DUS GOED.

Naakt laat ze hem knielen.
Dan raakt de riem in Hella's
hand hem genadeloos op
zijn gevoelige.... 50 ct p.m.

06-320.340.69

De nieuwe
Life-Line

Voor een gesprek apart met
Chantal. De operator helpt u
verder. Chantal, blond en
sexy op
06-320.327.88 - 50 ct p.m.

De allerheetste
meiden zijn op zoek naar jou
06-320.320.36 - 50 ct p.m.

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet
meisje of een lekkere jongen
interne SEX
06-320.330.87 - 50 ct p.m.

Ada voor 't eerst bij
SM-show
Spreidstand vlug! Snel is ze
zo geboeid dat ze wil...
gehoorzamen.
06-320.330.61 - 50 ct p.m.

De afspreekcomputer
direct reageren op

een hete meid
06-320.330.79 - 50 ct p.m.

In bikini opent Anouk de
deur voor 2 knullen met een
brommer. Plots zijn ze
binnen, en is ze

zonder bikini
06-320.340.25 - 50 ct p.m.

Zoek je een lekkere Boy!!
Homo-Kontakt-
Computer Bel: 06-
320.330.95. Direct reageren
op meer dan 1000 contact-
advert. Snel en discreet.

't is wennen, zoals die forse
knappe man het doet, maar
als ze echt alles krijgt wil ze
niet meer anders! 50 ct p.m.

06-320.340.77

Blonde Anky wil in de
vakantie het tuihuisje
opknappen. Plots zijn er 2
kerels met bizarre eisen....
50 ct p.m.

06-320.340.88

Een jongen danst met zijn
vriendin. Als ze voelt hoe
opgewonden hij is, mag hij
mee naar huis.

06-320.340.15
50 ct p.m.

SM

Aan het wandrek krijgt een
slank meisje voor het eerst
straf van haar vriend. Hoger
of benen.
06-320.329.23 - 50 ct p.m.

Spanking. Deze meisjes
smeken erom. "Toe neem
me streng onder handen. Ik
wil hem voelen....
die zweep!! 50 ct p.m.

06-320.340.95

06-320.340.95

06-320.340.95

06-320.340.95

06-320.340.95

06-320.340.95

06-320.340.95

06-320.340.95

06-320.340.95

06-320.340.95

06-320.340.95

06-320.340.95

Al drie keer geboren en er zit nog steeds een gaatje!
Riversideclub
E9- A2 afslag Echt - Ohe en Laak, Dijk 2 Ohe en Laak.
100 meter voorbij camping de Maastep. Tel 04755-1854.

Club Merc
Rosi met: Kim-Moniek-Silvia-Sandra-Maria-Roxana-
Tatjana-Suan. Zaterdags geopend van 14.00 tot 22.00 uur.
Rijksweg Zuid 241, Geleen. Tel. 04490-45814.
Vanaf 7 dec. Tel. 046-745814. Tev. meisje gevraagd.

Maastricht Privé
Onze mooie jonge meisjes ontvangen U op een gezellige
ongedwongen manier. Maya: Yoegoslavische 19 jr. Angela
onbehaarde volslanke meid 22 jr (ook S/M). Priscilla
slanke en rondborstige blonde française 19 jr. Sabina:
blonde stoot grote B 20 jr. Paloma klein en heel lief. Brazi-
liaans poppetje 19 jr. Melissa slanke brunette nieuw in dit
werk 19 jr. Miriam zeer vurig 18 jr. Lilly tropische verrassing
Cherry zeer mooie donkere meid 21 jr. Sonia zeer be-
dreven en lief 23 jr. U kunt geheel vrijblijvend kennis komen
maken van maandag-zaterdag 12.00-01.00 uur.
Relaxen v.a. f 100,- 1/2 u. Entree en drankje gratis.
Jodenstr. 2, Maastricht (centrum). Tel. 043-254183.
(Meisje Ned. talig welkom).

Escort Maastricht
When you have tried the rest, try the best. 043-435528.

Probeer eens f 50,- all in.
En u komt terug!! Nu ook Kim!! Tel. 045-423608.

Astrid Privé
Goed en discr. Meesteres
aanz. Op do-vr-zat. 11.00-
22.00 uur. Ook voor soft-
sm. Babybeh. en sm voor
vrouwen. 045-254598.

Door 2 jonge masseuses
totale

Ontspannings-
massage
.....045-353489.....

Buro Yvonne
Bem. (huisvrouwen) ad-
resen. Vrangendaal 154, Sit-
tard t.o. Fortuna Stadion.
Tel. 04490-23203.

"La Belle"
K'rade, Graverstr. 13. led.
dag geopend van 20.00-
04.00 uur. 045-416143.
Nieuw Escort-service.

045-326191
Escortservice. All-in.

Nieuwe dames
verwachten U Silvia-Diana-
Brigitte-Susan-Gaby-Cin-
derella. Oude Rijkswg Nrd.
56, Susteren naast tennishal.

Paradiso
Europaw Nrd 158 Landgraaf
v.a. 14-03u. 045-317032.

Angelika
v.a. 9 uur ook zat. en zond.
meisje gevr. 045-721759.

Escortservice
045-422685
v.a. 12.00 uur

Club Denise
5 leuke meisjes ontvangen u
in een aangename sfeer.
Privé of escort van 12.00 tot
03.00 uur 's nachts.
Tel. 045-413887.

Peggy privé
Nieuwe m. aanw. 04490-
74393. Ma.-vr. 11-22.30 u.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

045-326191
Escortservice. All-in.

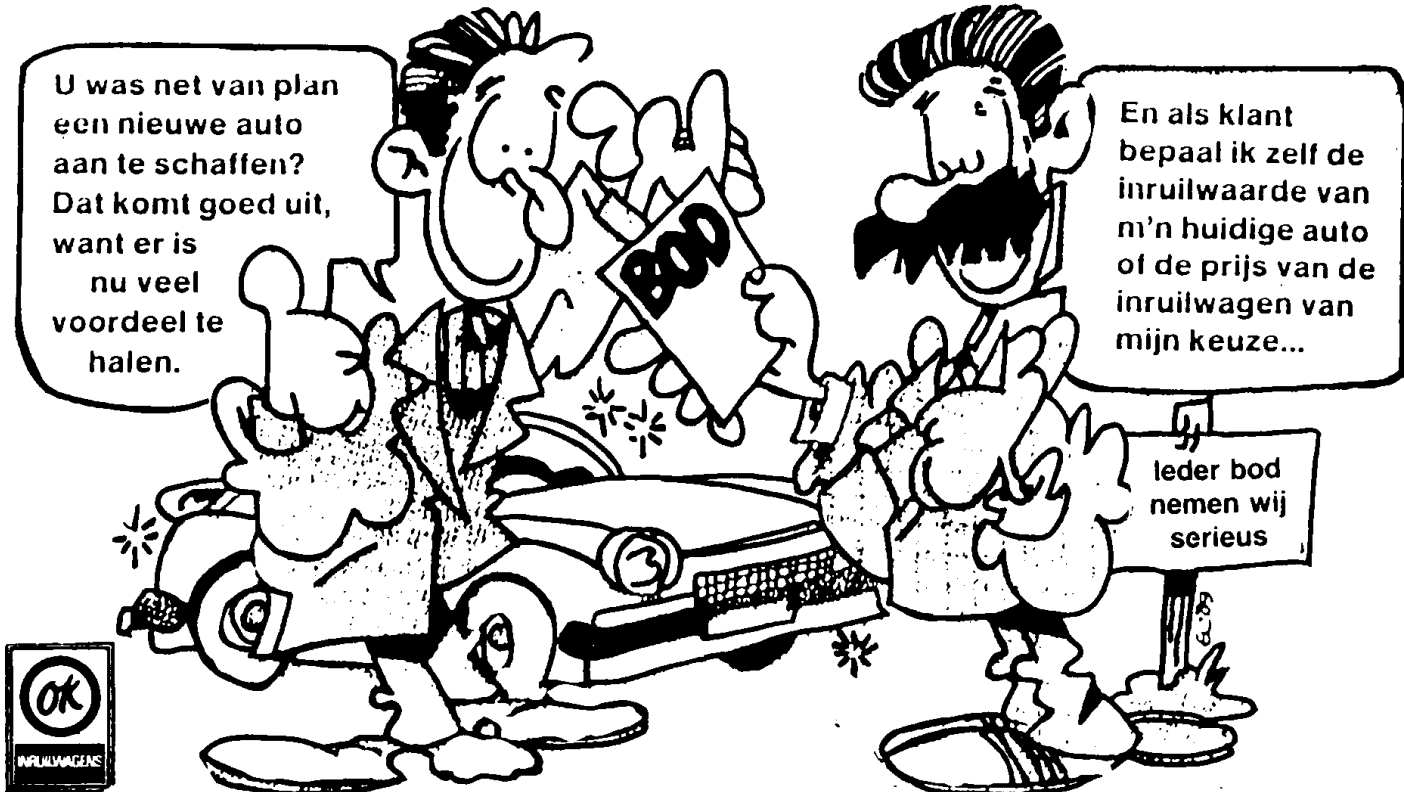
045-326191
Escortservice. All-in.

...aan registratie. Chirak
...geschreven door
...basis van autobi
...gaat over een
...rijste dat de apar
...live ondervindt a
...blank ANC-lid mo
...naar moeder wor
...waxang steeds on
...scholierenpas bo
...50.

ONGELOOFLIJKE STUNTVERKOOP VAN INRUILWAGENS LOVEN KERKRADE NOG NOOIT VERTOOND

Donderdag 1 november 10.00-21.00 uur
Vrijdag 2 november 10.00-18.00 uur
Zaterdag 3 november 10.00-17.00 uur

Geen geld: geen bezwaar, een passende financiering ligt voor u klaar!

Keuze uit 50 auto's van allerlei merken voordelig voor uw gezinsbudget

- U bepaalt zelf de inruilwaarde van uw auto. Behoudens goedkeuring directie.
- Minimale inruil voor uw oude auto f 1500,- mits APK en kentekens 3 maanden op naam.
- Niets in te ruilen? Doe een bod en bepaal zelf de prijs van de auto van uw keuze. Behoudens goedkeuring directie.
- Ieder bod nemen we serieus. Voor de spelregels zie de speciale formulieren op onze inruilwagens. Lever dit formulier met uw bod bij onze infostand in.
- Volledig oke-Bovag-garantie.

LOVEN KERKRADE

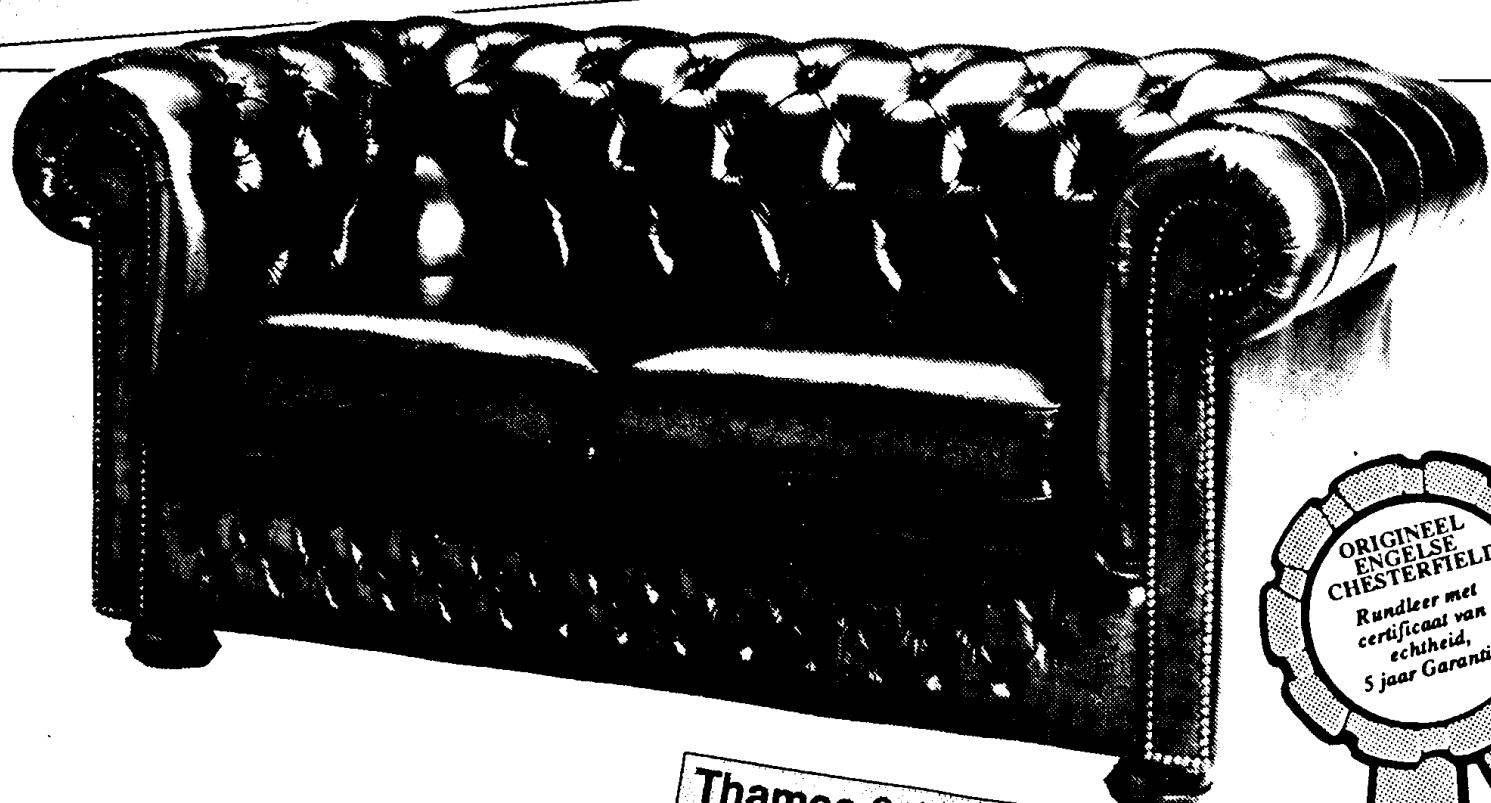

O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade, tel. 045-453030

SPOEDVERKOOP

IN OPDRACHT VAN ENKELE VOORAANSTAANDE
ENGELSE FABRIEKEN!

MET KORTINGEN TOT 50%

In verschillende kleuren leverbaar. Ook andere combinaties zijn mogelijk.

Nu of Nooit!

Dit kan alleen bij Nederlands goedkoopste Chesterfield Importeur

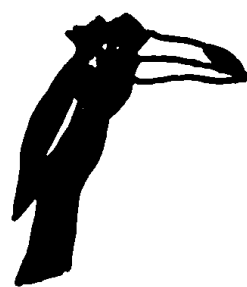
Thames 3-2 zits combinatie
Normaal 5500,- Nu voor..... **3495,-**
Windsor 3-2 zits combinatie
Normaal 6900,- Nu voor..... **4695,-**
Sheffield 3-1+ Hoge fauteuil
Normaal 7950,- Nu voor..... **5500,-**
Edinburgh 3-2 zits combinatie
Normaal 8900,- Nu voor..... **5995,-**

House of William®

met 32 filialen door heel Nederland!
Vrijdag 10.00 u. tot 21.00 u. Zaterdag 9.00 u. tot 17.00 uur.
Uniek in Nederland!

VRIJDAG 2 NOVEMBER
VAN 10.00 UUR - 21.00 UUR.
ZATERDAG 3 NOVEMBER
VAN 9.00 UUR - 17.00 UUR

IN

MOTEL HEERLEN
TERWORM 10, HEERLEN.
Richting: Heerlen / Kerkrade N 281
Afslag: In de Cramer.

Een inventarisatie van alle bestelwagens tot f. 25.000,- met standaard stuurbeheersing.

De Mitsubishi L300 staat sinds jaar en dag bekend als een complete bestelwagen. Toch heeft de nieuwe L300 een extra welke onontbeerlijk is voor iedere goederenvervoerder. Vanaf nu is elke Mitsubishi L300 standaard voorzien van stuurbeheersing.

Desondanks is de aanschafprijs niet verhoogd. Wij blijven de L300 leveren vanaf f 19.595,-.

Terwijl andere merken minimaal f 1.500,- extra berekenen, bespaart u dat bedrag bij ons. De L300 is daarmee de enige bestelwagen, in de prijsklasse tot f 25.000,-, die met standaard stuurbeheersing verkrijgbaar is. Met de Mitsubishi L300 rijdt u

dus eigenlijk nog comfortabeler voor hetzelfde geld. **De Mitsubishi L300 is nu nog completer.**

Een comfortabele cabine, 5 deuren, een kreukelzone, een krachtige 2.5 dieselmotor en uitgekende geluidsisolatie; het is slechts een greep van wat allemaal terug vindt in deze bestelwagen.

De betrouwbaarheid van de L300 onderstrepen wij met 3 Jaar Totaal-Garantie (met 'n max. van 100.000 km) en 6 jaar garantie tegen corrosie van binnenuit.

Overtuig uzelf en maak een proefrit. U ervaart dan zelf dat wij niets te veel hebben gezegd.

Mitsubishi L300 v.a. **f19.595,-**

Prijzen af Sassenheim, excl. afleveringskosten en BTW.

Prijs- en modelwijzigingen voorbehouden. Informeer bij Mitsubishi Dealer Lease naar de uiterst concurrerende lease-tarieven. Tel.: 02522-66399

BEEK/GENHOUT N. GEUSSEN,
Hubertusstraat 49, tel. 04490-71054
HEERLEN AUTO KLEIJNEN HEERLEN,
Passartweg 35a, tel. 045-212035
HORN HORNHEIDE,
Heythuyserweg 10, tel. 04758-2561
KERKRADE AUTO KLEIJNEN,
Locht 193, tel. 045-425555

MAASTRICHT AUTO KLEIJNEN,
Molensingel 1 (Wijk 29), tel. 043-612323
MAASTRICHT T.S.C.,
Korvelweg 20-22, tel. 04490-27000
OIRSBEK T.S.C.,
Provincialeweg Noord 9, tel. 04490-27000
POSTERHOLT TON HOOGENBOOM,
Roermondseweg 36, tel. 04742-2670

ROERMOND T.S.C.,
Mijnheerkens 16, tel. 04490-27000
SCHINNEN W. KEES,
Dorpsstraat 64, tel. 04493-1721
SITTARD T.S.C.,
Bergerweg 63, tel. 04490-27000

**Diskreet en gemakkelijk
geld lenen
binnen één dag geregeld**
Persoonlijke leningen

Bedrag	96x	72x	60x	42x	eff. rente per jaar v.a.
6.000,-	--	123,-	139,-	181,-	14,8%
12.000,-	199,-	238,-	271,-	355,-	13,4%
18.000,-	299,-	358,-	406,-	533,-	13,4%
36.000,-	598,-	716,-	813,-	1066,-	13,4%
50.001,-	831,-	995,-	1129,-	1480,-	12,1%

Elk bedrag tot f. 200.000,- en andere looptijd mogelijk. Looptijd 96 mnd. geldt bij duurzame aanschaf. Bij overlijden meestal kwijtschelding.
FINANCIERINGSKANTOOR MOONEN
Scharnerweg 108 Maastricht
Bijkantoor: Hoofdstraat 9 Hoensbroek, Tel. 045-225000
dagelijks van 11.00 - 20.00 uur
30 jaar vertrouwd in geldzaken, gediplomeerd en Lid Nederl. Vereniging van Financieringsadviseurs N.V.F.

043-636200*
Dagelijks van 9 tot 21 uur.

Markt für Hobbymaler + Profis

Malkasten und Farben aller Art - Aquarell-, Gouache-, Acryl-, Öl- und Air-brush-Farben, Malstifte, Pastell- und Ölkreiden, Seiden-, Glas-, Stoff-, Farbe- und Bauernmalfarben, Rahmen und Passepartouts, Staffeleien, Malgründe, Malblöcke, Papiere, Pinsel, Bürsten, Anleitungshefte, Air-brush-Pistolen und Kompressoren, Materialien für Drucken, Formen, Gießen, Verleihservice: Fixiergeräte, Pressen, Kompressoren usw.

Riesenauswahl
Fachberatung - Kundenparkplätze

HAUS beissel
DER PROFI
Gardinen · Tapeten · Teppichboden
Farben · Künstlerbedarf

Aachen-Laurensberg, Kackerstraße, tel. 09.49.241.84027
Autoweg Heerlen-Aken. 1e afslag: Aachen/Laurensberg bij de Roermonderstraße richting Klinikum.

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten.

Zie ook omze presentatie in de Gouden Gids, pagina's 5 en 6

BARCELONA – Ajacied Jan Wouters is volgens de Spaanse voetbalpers bij Barcelona de beoogde opvolger van Ronald Koeman voor de rest van het seizoen. Koeman is maanden uitgeschakeld door een gedeeltelijk afgescheurde achillespees. Zowel Ajax als Wouters ontkennen de belangstelling.

Het Spaanse persbureau EFE beroept zich echter op een bron uit de buurt van oefenmeester Leo Beenhakker en beweert dat er wel degelijk al contacten zijn geweest tussen officials van Barcelona en de Nederlandse landskampioen. Tonnie Bruins Slot, de assistent van Johan

Barcelona polst Jan Wouters als vervanger Koeman

Crujff, verblijft daarom momenteel in Nederland.

Jan Wouters heeft nog een contract bij Ajax tot het einde van het seizoen '93-'94, maar kan zich

volgens EFE ieder moment vrijmaken als een buitenlands aanbod hem bevalt.

● ARNHEM – Vitesse heeft Dieter Burdinski, oud-doelman van de Duitse Bundesligavereniging Werder Bremen, gecontracteerd. De 39-jarige Burdinski, die twee jaar geleden zijn carrière beëindigde, vervangt Raymond van der Gouw, wiens schorsing van drie wedstrijden in hoger beroep werd bevestigd.

● BOEKAREST – Gheorghe Constantin, de trainer van de Roemeense voetbalselectie, heeft na een dienstverband van elf weken alweer ontslag genomen.

Voetbal voor tientallen

ZÜRICH – De FIFA is van plan de discussie te openen over een mogelijke voetbaltoekomst met tientallen, een drastisch veranderde buitenspelregel en grotere doelen om de aantrekkelijkheid van de wedstrijden te vergroten. Volgens secretaris Joseph Blatter zijn dat drie van de voorstellen, die in honderden brieven aan de FIFA zijn gedaan door meedenkende supporters.

Hij benadrukte dat alle mogelijke veranderingen eerst in de praktijk zullen worden getest, voordat er sprake kan zijn van algehele invoering. Een van de voorstanders van voetbalteams met tien spelers is Franz Beckenbauer. Volgens de Duitse wereldkampioen zou die verandering positieve invloed kunnen hebben op de attractie van het spel.

Waarde van contract in wielersport tot nulpunt gedaald Succes werkt averechts

Van onze sportredactie

HEERLEN – Is een contract nog wel een contract in de hedendaagse wielersport? Of is het respect voor de bestaande overeenkomst volledig verdwenen? Er is een nieuwe tendens bezig wortel te schieten, waarbij iedere zekerheid teer blijkt als een pas ontloken bloem. „Er is haast geen touw meer aan vast te knopen”, zegt Manfred Krikke, zakelijk leider van de PDM-ploeg. „Wij zijn succesvol, maar dat blijkt steeds weer tegen je te werken. Als je ziet hoeveel moeite je moet doen je winnaars, die nog een contract hebben, binnen te houden. Al stel je je afkoopsom nog zo hoog”.

Steven Rooks zou minimaal twee jaar voor Panasonic rijden, maar huist volgend seizoen bij Buckler. Stephen Roche ruit Histoir voortijdig in voor Tonton Tapis. Dirk De Wolf koopt zijn contract bij PDM af en wordt ploegmaat van Roche. Uwe Ampler zegt ja tegen nieuwe, aangepaste voorstellen van PDM, maar springt nog geen halve dag later over naar Histor. Rudy Dhacere zit ook in 1991 nog officieel bij PDM, maar krijgt duizelingwekkende voorstellen van o.a. Weinmann en Panasonic.

Transfersommen

Krikke is voorstander van de invoering van transfersommen in het internationale profwielrennen. Althans, van een geregelenteerde soort vergoeding voor de schade, die een ploeg lijdt als er onverwacht renners worden weggevoerd.

Nog één keer de 'zaak-Ampler', de Duitser die zijn vrijere rol voor 1991 kreeg, een hoger salaris ook, die akkoord ging, maar door zijn manager een paar uur later alsnog richting-Histoir werd gedirigeerd.

Krikke: „Onze sponsor kijkt economisch minimaal een jaar vooruit. Oostduitsland is vrij, er ligt een interessante nieuwe markt voor videobanden. Wij zijn met Ampler en Raab gaan werken, breiden onze Duitse activiteiten volgend jaar uit met Falk Boden en Thomas Durst. Voor dat nieuwe Duitse afzetgebied zou Ampler onze kopman worden. Maar nu Histoir er tussen is gesprongen zijn onze mogelijkheden ineens beperkt”.

Krikke: „We willen Ampler helemaal niet kwijt. Vandaar ook onze hoge afkoopsom van een half miljoen gulden. We zijn begonnen iets met hem op te bouwen, hebben daarin veel geïnvesteerd. Afgelopen seizoen waren we, salaris inbegrepen, drie ton aan hem kwijt. Hij is een redelijk renner geworden, van wie komend jaar meer mag worden verwacht, en dan zou een ander er zomaar mee kunnen gaan lopen?”

Histoir heeft overigens nog niet

meer geboden dan anderhalve ton als afkoopsom. Voor Krikke 'onacceptabel'. Histoir zelf heeft trouwens ook (...) een klacht ingediend tegen Toshiba, dat plotseling Roche dreigde te verleiden. Krikke: „Iedereen kan het slachtoffer worden van iedereen. Ik sluit niet uit, dat wij zelf ook renners, die nog ergens onder contract staan, willen hebben. Maar bewandelen dan wel de correcte weg. Hennie Kuiper heeft namens Stuttgart ook geïnformeerd naar Ampler: toen hij hoorde dat wij hem niet kwijt wilden, heeft hij afgehaakt.”

Krikke wil eigenlijk van afkoopsommen af; wil het liefst een transfersysteem. Maar hij weer, dat dat nooit haalbaar zal zijn: reden waarom hij pleit voor een vergoedingspercentage op elke renner die over gaat. „Pakweg tien procent van het nieuw te verdienen salaris. Dan is alle werk, die je aan opleiding hebt gedaan niet helemaal voor niets geweest. Van dat geld kun je je organisatie uitbouwen. Toen Theunisse bij ons kwam verdiende hij vijftig miljoen, toen hij weging één miljoen. We nemen nu Cordes en Talen, beiden talentvol en nog geen grootverdiener, maar wat zijn ze aan het eind van volgend seizoen waard?”

Tegenstander

De FICP is een pertinente tegenstander van transfer- of vergoedingsommen. Voorzitter Hein Verbruggen: „Transferegeld valt helemaal niet over te praten, dat vind ik niet zuiver. Het is mensenhandel.”

Verbruggen ziet ook vergoedingspercentages niet zitten. „Men kan wel zeggen: wij leiden op, en een ander plukt de vruchten - maar zo gaat het in het bedrijfsleven ook. En als Gulit onder zijn contract uit wil bij PSV, omdat AC Milan hem gouden bergen belooft, dan gaan de twee clubs toch ook praten over een afkoopsom? Zo moet het in de wielersport ook maar blijven: contract uitdienen, en zo niet: simpel tot een onderling akkoord proberen te komen.”

Becker en Edberg richting finale

PARIS – De opmars van Stefan Edberg en Boris Becker naar de finale van het met 3,6 miljoen gulden rijk gedoteerde tennisevenement, was ook donderdag niet te stuiten. Pete Sampras, de verrassend winnaar van het US Open, ging daarentegen even verrassend onderuit tegen de Franse qualifier Guillaume Raoux.

Boris Becker, die nog 147 punten moet goed maken om Stefan Edberg van de troon te stoten - toernooiwinst van de Duitser nauwelijks minder, maar het verweer van de Zweed in de kwartfinale is voldoende voor de machtswisseling - vertoont een grootse vorm tegen de Amerikaan Jim Courier. Vooral in de eerste set speelde Becker nagenoeg perfect: 6-1. In de tweede was de inbreng van de Duitser nauwelijks minder, maar het verweer van de taai Courier beduidend beter: 7-5. „Wat ik in de eerste set liet zien, was bijzonder goed”, zei Becker tevreden. „Beter is denk ik niet eens mogelijk.”

Stefan Edberg was net zo opgetogen over zijn zege tegen de als vijfde geplaatste Aaron Krickstein. De cijfers (6-2 6-3) spraken voor zich. „Dit was één van mijn beste partijen van de laatste weken. Ik speelde zeer solide.”

Dat kon de negentienjarige Sampras niet beweren. De als vierde geplaatste Amerikaan is nog niet echt gewend aan het leven aan de top. De onbekende Fransman Guillaume Raoux stond hem wel de tweede set af, maar sloeg daarna genadeloos toe: 6-3, 3-6, 6-3. Na Sampras namen de 14.500 toeschouwers in het sportpaleis van Bercy ook afscheid van Ivan Lendl. De als derde geplaatste Tsjechooslowaak maakte alleen in de eerste set, die hij nog met 6-3 won, indruk. Zijn Zweedse opponent Jonas Svensson werd er niet warm of koud van en stuurde Lendl met 6-4 en 6-2 alsnog naar zijn Amerikaanse huis terug.

Een andere grote verrassing was de overwinning van Michael Stich op de als achtste geplaatste Amerikaan Brad Gilbert, de „Angstgegner” van Becker. De 22-jarige speler uit München zegevierde met twee keer 6-4 en treft nu zijn beroemde landgenoot en Davis Cup-partner in de kwartfinale.

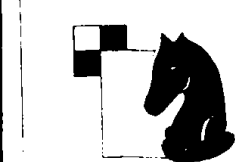
In het Noorse Bergen heeft Paul Haarhuis inmiddels de halve finale van het 170.000 gulden toernooi bereikt. De als eerste geplaatste Nederlander gooide met enige moeite de Zweed Larsson uit de strijd: 7-5, 4-6 en 7-6.

Kenner na negen partijen met stomheid geslagen

Blunders bij de vleet

Wereldkampioenschap

SCHAKEN 1990

NEW YORK – Gari Kasparov en Anatoli Karpov hebben tijdens hun tweekamp al heel wat memorabele partijen afgewerkt. De fantastische zege van de wereldkampioen in de tweede ontmoeting, de ongekende varianten die Kasparov op het bord toverde, de ongekende defensieve kwaliteiten van uitdager Karpov, de enorme blunders van Kasparov in de zevende partij, het zat er allemaal in.

De kenners in New York hebben echter nog nooit een ontmoeting tussen de twee beste schakers van de wereld gezien als woensdag 31 oktober. Toen in de negende partij na de 34ste zet van wit (Karpov) werd besloten tot het delen van het punt, was het ongeloof op het gezicht van de kenners nog lang niet

verdwenen. De ongekende reeks 'blunders' van beide zijden deed het vermoeden ontstaan, dat de twee een aantal extra rustdagen goed zou kunnen gebruiken.

Karpov echter lijkt door de kleine overwinningen in de psychologische oorlog tegen zijn landgenoot

veel zelfvertrouwen te hebben gewonnen.

Zijn twaalfde zet was andermaal opmerkelijk. De theorieën kennen Ld3 gevolgd door Pe2, maar Pf3 was niet iets waar de 'normale' schaker aan denkt. Zijn noviteiten leverden Karpov geen duidelijk voordeel op, maar toch gaf de Joegoslavische grootmeester Ljubojevic de uitdager kansen op een vol punt.

Na 25 zetten leek Karpov zijn voordeel uit te gaan bouwen tot een duidelijk verschil. Hij had op dat moment zijn lopers en een vrij pion in het centrum en leek met 28. Ta4 zwart nog meer onder druk te zetten. De grootmeesters hadden nauwelijks hun licht op de stelling doen

schijnen, of het licht bij Karpov bleek in een keer uit te zijn gegaan.

Tot verbijstering van iedereen gaf hij op de 32ste zet zijn sterkste wapen in de strijd, een pion, weg.

Karpov keek naar zijn hand alsof die een geheel eigen weg had genomen. Kasparov alsof hij water zag branden. Hij keek nog eens, schudde wat met zijn hoofd en nam het grootste geschenk uit de tweekamp tot nu toe met twee handen aan.

Zettenverloop negende partij: Wit: Karpov; Zwart: Kasparov. 1. d2-d4 P8-b6, 2. c2-c4 g7-g6, 3. P61-c3 d7-d5, 4. c4xd5 P8xd5, 5. e2-e4 P5xc3, 6. b2xc3 L8-g7, 7. Lc1-e3 c7-c5, 8. d4-d2 c5xd4, 9. c3xd4 P8-b6, 10. Ta1-d1 Dd8-a5, 11. Dd2xa5 P6bxa5, 12. P61-f3 g4-g3, 13. L7-e2 L6-c4, 14. Lc3-d2 b7-b6, 15. 0-0 T8-d8, 16. Ta1-c1 La7-a4, 17. d4-d5 P5-b7, 18. h2-h3 L4-xf3, 19. Lc2x3 P7-c5, 20. Ld2-e3 Ta8-c8, 21. Lf3-g4 T8-b8, 22. Tc1-c4 h7-h5, 23. Lg4-f3 e7-e6, 24. Td1-d1 e6xd5, 25. e4xd5 Lg7-c5, 26. g2-g4 h5xg4, 27. h3xg4 P5-b7, 28. Tc4-a4 P7-a5, 29. g4-g5 T8-b8, 30. Lf5-e2 Lc5-d6, 31. Kd1-g2 Ld6-c5, 32. Lc3-d2 Td8xd5, 33. Lc3-f3 Td5-d8, 34. Ld2xa5 remise. Stand op bord: Wit: K2, Ta4, Td1, La5, Lf3, pionnen a2, f2, g5. Zwart: Kg8, Td8, Lc5, pionnen a7, b6, f7, g6. **2nde tweekamp:** Kasparov 4½ - Karpov 4½. **Tiende partij:** vandaag.

Ludo Philippaerts was op de eerste dag van Jumping Amsterdam de meest geslepen ruiter. Waar anderen zich tevreden stelden met een verkenningssrijte loerde de Belg op de geldprijzen. Hij deed dat zo slim, dat hij beide springnummers van donderdag op zijn naam bracht. Het leverde hem in totaal een bedrag van 7.500 gulden op.

Overigens vormt David Broome, die nog nooit heeft overgeslagen in Amsterdam, dit jaar de schamele vertegenwoordiging van Engeland in de RAI. Aanvankelijk stonden ook toppers als Michael Whitaker, Nick Skelton en Joe Turi op de startlijst. Dit trio koos echter op het laatste moment voor een toernooi door de Verenigde Staten. Iets wat de organisatoren in Amsterdam duidelijk in het verkeerde keelgat schoot. Men heeft de Engelse hippische associatie inmiddels laten weten niet van dit soort praktijken gediend te zijn.

Jumping Amsterdam moet nog wennen aan nieuwe regels

AMSTERDAM – Het was even wennen op de eerste dag van de 33ste editie van Jumping Amsterdam. Dat gold zowel voor de prestaties in de grote zandbak van de RAI als voor de controle in de stallen. De organisatoren hebben dit jaar voor het eerst, volgens de nieuwe richtlijnen van de Internationale Hippische Federatie, besloten verscherpte veiligheidsmaatregelen te nemen bij de onderkomens voor de dieren van de deelnemers.

Dat houdt in, dat alleen de ruiter of amazone, een verzorger en een eigenaar met een gele polsband toegang tot de stallen hebben. Ieder ander moet eerst toestemming vragen bij de veterinaire prof. dr. Henk Breukink van de universiteit van Utrecht, die tot supervisor is benoemd. Breukink zelf moest echter in de vroege ochtend constateren dat

Ontbijt in plaats van bewaking

de controle nog aan alle kanten rammelde. „Ik kon gewoon binnenvandelen met mijn koffertje met spullen”, zei hij. „Er was niemand te bekennen. Een kwaadwillende had zo zijn snode plannen uit kunnen voeren. Ik hoorde later, dat iedereen doodleuk aan het ontbijten was. Omdat ik er op dat moment niets meer aan kon doen heb ik het maar door de vingers gezien. Maar het was natuurlijk geen goed begin.”

Voor vrijwel lege tribunes werkten de dressuursdeelnemers in de

middaguren twee onderdelen af.

De Prix St. Georges was voor de Westduitser Michael Klimke, zoon van de oud-wereldkampioen Reiner Klimke. In de veel zwaardere Grand Prix moest hij de Russische amazone Nina Menkova met Dikson voor laten gaan. Het verschil met Michael Klimke en Entertainer bedroeg maar liefst zestig punten. De eerste twaalf combinaties plaatsten zich voor de kur voor de wereldbeker, die vrijdagavond wordt gehouden.

VCH naar volgende bekerronde

HEERLEN – Het volleybalteam van VCH heeft de tweede ronde van het nationale bekertoernooi bereikt. De Heerlenaren versloegen gisterenavond na een puik gespeelde partij het een divisie hoger spelende Odulphus met 3-1 (15-11, 15-9, 10-15, 15-3).

Wat in de reguliere competitie nog niet echt wil vloten, etaleerde de equipe van coach Peter Arets tijdens dit bekertreffen in ruime mate. De thuisploeg kende geen zwakke plekken en zette vanaf het eerste fluitsignaal met felle, doelgerichte aanvalsacties Odulphus onder druk. Arets nam bewust enig risico door junior Marcel Bus in de basisopstelling te laten opdraven. Ondanks zijn gebrek aan ervaring op dit niveau, kweet het aankomende talent zich tot ver in de derde set uitstekend van zijn taak als middenblokkeerder. In die periode liet VCH de teugels even vieren. De Tilburgers reageerden alert: 4-9. Het inzetten van Felix Petit, voor het eerst dit seizoen present in Heerlense gelederen, betekende weliswaar meer rust en meer blokkerend vermogen, maar de marge bleek niet meer te overbruggen: 10-15. In het laatste bedrijf, met Petit en Benne in de basis, maakte een superieure thuisploeg snel en soeverein een einde naar de bekerraspijten van de Noordbrabanters: 15-3.

Oorlog tussen Senna en Prost laait weer op

ADELAIDE – Ayrton Senna en Alain Prost blijven zich gedragen als een stelletje pubers. De nieuwe wereldkampioen en de ontroonde hebben de strijdbijl in Adelaide, waar zondag de laatste Grand Prix van het formule 1-seizoen op het programma staat, weer opgegraven.

Prost en Senna liggen al ruim anderhalf jaar met elkaar overhoop. De ruzie ontarode onlangs bij de GP van Japan in een ordinaire scheldpartij, nadat Prost door een ongecontroleerde actie van Senna meteen na de start zijn laatste mogelijkheid op titelprolongatie was kwijtgeraakt. De daaropvolgende kritiek van de Fransman op zijn rijgedrag is Senna echter behoorlijk in het verkeerde keelgat geschoten. Prost verveet de Braziliaan bewust op een 'crash' te hebben aangestuurd om het kampioenschap voor de laatste race al veilig te stellen.

In Adelaide ging Senna in de tegenaanval. „Prost is en blijft een eeuwig ontevreden zeurpiet.”

Alloy op dreef bij MVV-reserves

ANTWERPEN – Evenals de eerste elftalspelers Thal en Delahaye maakte de Nigeriaanse doelman Agu Alloy deel uit van MVV 2, dat in het kader van de beloftecompetitie tegen de reserves van FC Antwerp uitkwam. Het werd op het terrein van laatste genoemde 1-1. MVV-trainer Sef Vergoossen toonde zich uiterst tevreden over Alloy. De oefenmeester hoopt, dat hij de Nigeriaan nog een paar dagen kan testen met het oog op een mogelijk dienstverband. De komst van de Deen Nielsen naar de Geusselt is zonder meer nog onzeker. Vandaag valt de beslissing.

(ADVERTENTIE)

De nieuwe Honda
Concerto
nu bij ons in de showroom

HONDA

ROTOR

Meerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-416900

Van onze sportredactie

HEERLEN - De 25-jarige Maurizio Fondriest heeft de knoop doorgehakt. Zijn nog tot eind 1991 lopend contract bij het Italiaanse Del Tongo wordt ontbonden. Met ingang van het nieuwe jaar zal hij uitkomen onder de hoede van Peter Post bij Panasonic.

Zoals wij in de periode van Parijs-Tours en de Sluitingskoers van Putte-Kapellen al meldde, werd reeds enkele weken geleden druk gewerkt aan een transfer van de ex-wereldkampioen naar Panasonic. Naderhand kwam ook TVM als gegadigde op de markt. Toen vervolgens Del Tongo liet blijken, dat men toch maar liever met Fondriest wilde doorgaan, werd een overstap naar een Nederlandse ploeg echter weer hoogst twijfelachtig. Het bod van Peter Post en diens garantie aan Fondriest, dat de

Fondriest bij Panasonic; Sigma onder Duitse vlag

Italiaan straks in de Tour de France kan starten (Del Tongo had geen interesse in de Tour, Fondriest wél) zijn uiteindelijk doorslaggevend geweest. Voor het eerst sedert hij in 1974 ploegleider werd heeft Post een Italiaan als kopman in zijn team.

Maurizio Fondriest kreeg internationale bekendheid toen hij in 1988 als jonge professional tweede werd achter Laurent Fignon in Milaan-Sanremo. Vijf maanden later volgde de tumultueuze eindspurt in het WK in Ronse met Claude Criquielion en vooral

Steve Bauer in twijfelachtige hoofdrollen. Gevolg van alles was, dat Fondriest in eerste stelling finishte. In de voorbije maanden was de Italiaan vijfde in Milaan-Sanremo, vijfde in de Ronde van Vlaanderen en derde in Parijs-Tours. Hij won vier wedstrijden. Fondriest neemt zijn landgenoot Marco Zen mee naar Panasonic.

● Volgend jaar zal Team Stuttgart onder leiding van Hennie Kuiper nog de enige Duitse merkeploeg zijn, maar vanaf 1992 komt daar een andere formatie

bij, waarvan verfabrikant Sigma de hoofdsponsor is. Sigma financiert momenteel nog in samenwerking met Histor en Kredietbank een door Willy Teirlinck geleide ploeg, die een Belgische licentie heeft. Etienne de Wilde en Herman Frison behoren tot de kopmannen van deze formatie. Overigens zal reeds met ingang van 1991 deze Histor-Sigma-formatie sterk Duits getint zijn, omdat Andreas Kappes, Remig Stumpf (thans nog bij Toshiba) en Volker Diehl onder de hoede van Teirlinck gaan rijden. Of Uwe Ampler (nu nog PDM) dat

eveneens doet, is afhankelijk van de aan zijn huidige werkgever te betalen afkoopsom. In ieder geval zal Ampler zeker vanaf 1992 de kopman zijn van Sigma. Budget van de dan Duitse ploeg: tien miljoen gulden. Bedrijfsleider Maximilian Freiherr Von Wiedersperg onthulde donderdag de plannen van de fabriek, een Duitse dochter van de Belgische olie-multinational FINA. Bij de nieuwe Duitse formatie zou oud-wielrenner Rudi Altig als promotor in dienst treden.

● In het Tsjechoslowaakse Pilsen vindt zaterdag de eerste van elf veldritten plaats om de Super Prestige. Tot de deelnemers behoren onze landgenoten Martin Hendriks, Huub Kools, Frank van Bakel en regerend wereldkampioen Henk Baars. Zondag 4 november is op de Walsberg in Reuver/Beesel (13.30 uur) de openingscross van het NWB-seizoen.

● Maurizio Fondriest, Tourdeelnemer.

Hans Engbersen en Born wachten nog op oplossing

Van onze medewerker

BORN - Het conflict tussen voetbalvereniging Born en haar ex-trainer Hans Engbersen is nog steeds niet de wereld uit. In Zeist heeft de eerste zitting van de KNVB in de arbitragezaak tussen beide partijen nog geen uitsluitel gebracht. De arbitragezaak was noodzakelijk geworden omdat Hans Engbersen het eenzijdig opschorten van zijn overeenkomst met Born aanvocht.

Volgens Born-voorzitter Brouwer was men in februari mondeling met de trainer overeen gekomen om nog een seizoen met elkaar door te gaan. „Toen was er namelijk nog een goede basis; daarna verslechterde de situatie.”

Brouwer noemt in dit verband de degradatie naar de tweede klasse. Hij heeft het over spelers, die omwille van de trainer wilden vertrekken en zegt dat de visie van het bestuur over het functioneren van de trainer veranderd was.

„We moesten de overeenkomst dus schorsen, want je kunt die als vereniging niet zonder meer ontbinden”, meent Brouwer. „We moesten een keuze maken en ook de consequenties daarvan accepteren. Te voren hadden wij ingecalculeerd dat ons dit geld zou kosten.”

Vandaar dat Born Engbersen een afkoopsom aanbood, waarmee laatstgenoemde echter nie mee accordeerde. Brouwer: „Dit was geen schuldbekenenis. Dit is de bekendheid van het feit dat je tussentijds de overeenkomst opzegt. Dan vinden wij dat je ook een financiële plicht hebt. Alleen vonden wij Engbersen eis exorbitant waardoor we uiteindelijk in de arbitrage zijn beland.”

Hans Engbersen is niet gelukkig met de plotselinge belangstelling. Hij wilde dan ook voorlopig geen commentaar geven op deze zaak, zeker niet nu er over een paar weken een tweede zitting van de arbitragecommissie gepland is, waar dan uitsluitel gegeven zal worden.

Onderzoek leidt tot uitstel van drie wedstrijden

HEERLEN - Drie voor zondag geplande voetbalwedstrijden met amateurclubs die afgelopen week einde betrokken waren bij onregelmatigheden, zijn hangende het onderzoek tot nadere datum uitgesteld. Het betreft de wedstrijden Heksenberg-Bekerveld, Heerlen-Weltania en Centrum Boys-IVS.

Bij de wedstrijd Sanderhout-Centrum Boys werd scheidsrechter Heijnen geschopt door een speler van de Boys, terwijl bij de wedstrijd Heerlen-Heksenberg de scheidsrechter werd belaagd door supporters (zie L.D. van afgelopen maandag).

Beslissingsduels periodetitel

HEERLEN - Competitieleider Verduyn van de KNVB district Zuid heeft de data vastgesteld, waarop de beslissingswedstrijden voor diverse vakante periodetitels worden gespeeld. Amicitia-RKASV (4A) vindt dinsdag 6 november plaats op het terrein van Bunde, terwijl Rios'31-Victoria (4F) dezelfde dag wordt gespeeld op het terrein van Linne.

Aanvang van beide wedstrijden om 19.30 uur. De wedstrijd Kolonia-VKC'89 (3B) vindt donderdag 8 november (19.30 uur) plaats op het terrein van Limburgia.

Ski-Grand Prix in Schaesberg

SCHAESBERG - Op de 500 meter lange kunstijsbaan in Schaesberg wordt zondag de eerste uit een reeks van vier ski-Grand-Prixwedstrijden gehouden. De Nederlandse Skivereniging heeft de top-tachtig van haar ledenbestand (153.000) uitgenodigd om aan de slalomraces deel te nemen. De deelnemers komen uit in twee manches, waarvan de tijden worden opgeteld. In de tweede ronde van de wedstrijd komen de beste zestien heren en acht dames tegen elkaar uit in een parallelslalom.

Daarin ontmoeten telkens twee deelnemers elkaar, waarmee de spanning wordt opgevoerd. Favorieten op de jubilerende skibaan (10 jaar) in Schaesberg zijn Serge Goossens, Harald de Man II en Raymond Blondel. Bij de dames zal de strijd zich toespitsen op Mascha Hellenbrand (winnares Grand Prix 1989) en Heidi de Wit. De aanvang zondag is om 12.00 uur. Overige GP-data: 11 november Rucphen, 2 december Alverna, 9 december Huizen.

sport kort

● **ZEIST** - Marcel Peters (Volen-dam) en Ernst Faber (NEC) blijven voor een duel geschorst.

● **DEN HAAG** - De Maastrichtse Amanda Mingels (Hwarang Melis) zal haar debuut in het Nederlands team maken tijdens de taekwon-do-wedstrijden om de wereldcup, in Madrid. Mingels komt uit in de gewichtsklasse tot 60 kg.

Kwantum Blauw-Wit speelt twee keer

SITTARD - Omdat de Nederlandse EC-vertegenwoordigers nog alle drie in de race zijn, heeft het programma in de vaderlandse handbalcompetitie diverse veranderingen ondergaan waar het data betreft. Van Limburgse zijde komt alleen Kwantum/Blauw Wit in actie. Voor twee buitengewoon belangrijke wedstrijden overigens: vanavond treedt de ploeg van Peter Verjans in eigen hal (De Haamen, 20.30 uur) aan tegen Hengelo en zondag moeten de Limburgers naar Eindhoven waar met HVT een andere formatie wacht, die net als Blauw Wit de degradatiepoule willen ontlopen. Blauw Wit kan over alle spelers beschikken: Marcel Eurlings en Paul Coenen zijn hersteld, terwijl de strafzaak tegen Paul Verjans nog op behandeling wacht. De dames in de hoogste klasse zijn vrij in verband met de activiteiten van de nationale ploeg in Oostenrijk.

Fyrst of Troy favoriet in kampioenschap

SCHAESBERG - Het volbloedseizoen is bijna achter de rug, maar vanavond wordt pas echt duidelijk wie de beste tweejarige volbloed in ons land is. In het kampioenschap der tweejarigen, het hoofdnnummer op de draaf en renbaan in Schaesberg, zullen 10 zeer talentvolle combinaties afspingen uit de startboeken. Favoriet voor de eerste prijs van f15.000 is Fyrst of Troy, die drie van zijn vijf starts wist te winnen. Ook vanavond lijkt hij moeilijk te verslaan, al mag er forse tegenstand worden verwacht van de merry Medoesa. Zij liep in Duitsland al tegen sterke paarden en zette haar enige koers in Nederland om in een gemakkelijke overwinning. De eerste koers start om 19.00 uur.

Tips:
Kennedy-prijs: 1. Early B; 2. Transgressor; 3. Danielle Express; outsider Cifer Girl du Puit. **Jackie Bright-prijs:** 1. Mister Lou; 2. What Happens Next; 3. Pachelnorth; outsider Precious Damsel. **Nixon-prijs:** 1. New Yorker; 2. Nordic Bell; 3. Bianca Petrosia; outsiders Dina de Soy en Esmeralda S. **Olympus-prijs:** 1. Arthur Davis; 2. Blakey Dita; 3. Wentworth Prince; outsider Blue Lady. **Johnson-prijs:** 1. Etiano P; 2. Nora Export; 3. Dabrowa EV; outsider Dage ter Lune. **Carter-prijs:** 1. Laguarda Almahurst; 2. Bep De Bloemard; 3. Carolus C; outsider Charlotte V. **Eisenhower-prijs:** 1. Candy PT; 2. Elma De Bloemard; 3. Danais; outsider Darling S. **Kampioenschap der tweejarigen:** 1. Fyrst of Troy; 2. Medoesa; 3. Bustillo; outsiders Steamroller en Well. **Keegan-prijs:** 1. Champenoise C; 2. Brigitte R; 3. Yvette Nubar; outsider You Winn Boszorg. **Ford-prijs:** 1. Fantail; 2. Durban uit Uden; 3. Vasco d'Eke; outsider Crappo Elzene.

(ADVERTENTIE)

U hebt nog 2 weken de kans!

5000,- IS WEL EVEN MEER DAN EEN FRUITMAND!

Iedere week f 10.000,- aan prijzen met een hoofdprijs van maar liefst f 5.000,-. Koop vandaag nog uw Limburgs Dagblad Bingo-kaart en misschien juicht u al snel!

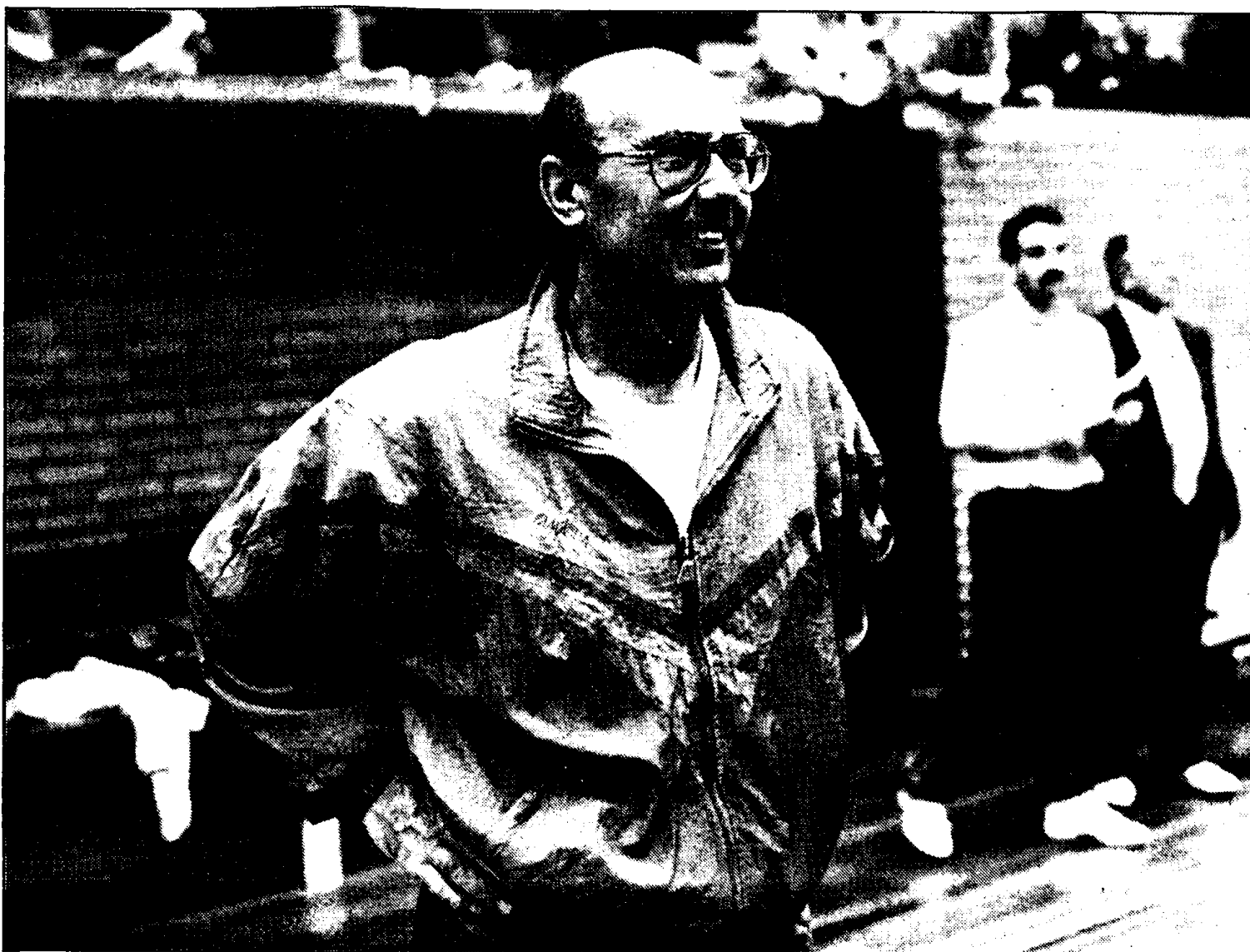
Met meer kaarten, nog meer kans.

Limburgs Dagblad BINGO

Vergunning voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de staatssecretaris van Justitie onder nr. L.O. 660/062/135.90 d.d. 17-7-1990

Ploeg van Jo Maas wil stunten in EC-treffen met Spaanse kampioen

Sittardia tergt Barcelona

● Sittardia-trainer Jo Maas: „In achttien jaar is het Spaanse en Nederlandse handbal ver uit elkaar gegroeid.”

Foto: PETER ROOZEN.

Uitschakeling Rienks-Florijn overschaduwt Oranje-successen

Roeimonument gevallen

LAKE BARRINGTON - Zij personificeerden het Nederlandse roeien. Nico Rienks en Ronald Florijn, Olympisch kampioen dubbeltwee in Seoel, gaven hun sport niet alleen aanzien, maar ook nieuwe impulsen. Met de gouden medailles om de hals werden zij op slag nationale beroemdheden. Hun prestatie bij de laatste Olympische Spelen was de aanzet tot een bloeiperiode van het Nederlandse roeien. Vorig jaar in Bled bij het WK bleek dit al duidelijk. Nederland behaalde acht finaleplaatsen, veroverde vier medailles, waarbij twee gouden voor wereldtitels en zilver voor Rienks/Florijn.

Op het Tasmaanse Lake Barrington bleek dat massale goede presteren in Bled niet eenmalig. Oranje drong met acht van de twaalf boten opnieuw door tot de finales van dit weekende. Voor een klein land als Nederland is beter haast niet mogelijk, maar op het hoogtepunt in Australië sneuvelde de monumen-

ten. Nederlands roeivedetten Nico Rienks en Ronald Florijn haalden als enige mannenploeg de finale niet.

Ze werden vierde in de halve finale dubbeltwee achter de ploegen van de DDR, Noorwegen en Verenigde Staten. Het was een domper op een feestdag, want de andere vier boten in de halve finales stoomden met overtuiging door naar de eindstrijd.

Rienks en Florijn reageerden gelaten op de nederlaag. De voortekenen hadden inderdaad niet bedrogen. Met uitzondering van de gewonnen Rotseeregatta in Luzern kende de dubbeltwee een matig seizoen. De topvorm wilde maar niet komen. Ook niet tijdens het trainingskamp in Tasmanië. Coach Jos Berkhout herinnerde zich: „Er waren dagen dat het enorm goed ging, andere dagen totaal niet.”

De topvorm was er tijdens de WK ook niet. De Oostduitse meervoudi-

ge wereldkampioen Thomas Lange zag technische onvolkomenheden bij de Nederlanders. Zij ontkenen hen in alle toonaarden, hij kreeg echter gelijk. „We hebben er alles aan gedaan”, zei Nico Rienks, „maar de vorm wilde maar niet komen. Het lag niet aan de faciliteiten, of de tijd, of de boot, of aan ons. Het lukte eenvoudig niet.”

Lake Barrington bracht gisteren verder niets dan goeds voor de Nederlanders. In de eerste halve finale liet Frans Göbel eens te meer zien dat hij en niemand anders aanspraak maakt op de, reeds in zijn bezit zijnde, wereldtitel lichte skiff.

Hij speelde wat met zijn tegenstanders Van Belleghem (Bel) en Healey (NZe).

De lichte dubbeltwee van Daan Boddeke en Jan van Bekkum, aarzelend begonnen, bleek van alle last bevrijd. Het koppel won zijn halve finale eveneens met overmacht.

sport in cijfers

TENNIS

● **Nashville, vrouwen, 270.000 gulden-toernooi** - Tweede ronde: Reinach Schultz 4-6, 6-1, 6-4; Dahlman - Hetherington 7-5, 6-0; Hetherington - Vis 3-6, 6-2, 6-2; Sloane - Keller 6-3, 6-2.

● **Oakland, vrouwen, 625.000 gulden-toernooi** - Tweede ronde: Zrakobova - Wiesner 6-2, 6-1; McGrath - Paulus 6-7, 6-1, 6-0; Fairbank - Anne Smith 7-6, 6-1; Seles - Temesvari 6-1, 6-2.

● **Parijs, mannen, 3,6 miljoen gulden-toernooi** - Derde ronde: Raoux - Sampras 3-6, 6-3, 6-3; Becker - Courier 6-1, 7-5; Brugnera - Rosset 4-6, 6-1, 6-3; Stich - Gilbert 6-4, 6-4; Emilio Sanchez - Forget 7-5, 6-3; Hlasek - Ivanisevic 6-3, 6-4; Edberg - Krickstein 6-3, 6-2; Svensson - Lendl 3-6, 6-4, 6-2.

● **Bergen, Noorwegen, mannen, 170.000 gulden-toernooi** - Kwartfinales: Mronz - Antonitsch 1-6, 6-4, 7-6.

GOLF

● **Tokio, mannenteams, 2 miljoen gulden, eerste dag:** Europa-Verenigde Staten 8-4; Australië-Japan 6-6.

PAARDESPORT

● **Jumping Amsterdam, eerste dag:** dressuur: Prix St. Georges: 1. Michael Klimke (Dld) Rendezvous 1284 punten, 2. Munstermann (Dld) Ferano 1260, 3. Reiner Klimke (Dld) Campari 1254, 5. Jeannette Haazen (Ned) Windsor JH

1214. 6. Heuseveldt (Ned) Wolibrie 1212.

Grand Prix: 1. Menkova (Sov) Dixon 1421 punten, 2. Michael Klimke/Enter-tainer 1361, 3. Kovsjov (Sov) Boeket 1329, 8. Smelt (Ned) Rockefeller 1282, 9. Van Grunsven (Ned) Prisco 1257. **Springs, internationaal parkoers, label A, 1,40 m, direct op tijd:** 1. Philippaerts (B) Vanna 0 strafpunten, 51,42 seconden; 2. Bost (Fr) Nicomea 0-51,64; 3. Vangeenberghe (B) OC Kid 0-52,39; 4. Bourdy (Fr) Querelleur 0-52,62; 5. Beerbaum (Duitsland) Stroke of Luck 0-56,24; 9. Van der Vleuten (Ned) Olympic Baltazar 0-67,69; 10. Emile Hendrix (Ned) Al-dato 0-70,51.

BADMINTON

● **Montreal, Grand Prix-toernooi, vrouwen, tweede ronde:** Van der Knaap-Von Highland 11-1, 11-1.

WIELRENNEN

● **Duffel (Bel) internationale cyclocross voor profs en amateurs (nieuwe stijl met ind. terreintijd en veldrit):** Tijdrit (2600 m): 1. Danny de Bie 6:47,21, 2. Janssens 6:48,86, 3. Lambrechts 6:51,82, 16. Reinier Groenendaal 7:19,41, 18. Liboton 7:26,71. Veldrit: 1. D. de Bie 1 uur en 4 minuten, 2. Lambrechts op 0:41, 3. Simunek 1:03, 14. Liboton 2:1, 16. Groenendaal 2:1.

● **Baanwedstrijden Gent, Omnium voor profs tussen België en een buitenlands team** - Tijdrit: 1. België 31,95; 2. Buitenland 32,46. Sprint: 1. Bruyneel op 0:41, 3. Simunek 1:03, 14. Liboton 2:1, 16. Groenendaal 2:1.

nens; 3. Argentijn; 4. Lino. Achttervolging: 1. Buitenland, 4 km in 4:49,55; 2. België 4:50,26. Puntenkoers: 1. Buitenland 31 p; 2. België 24 p. Drenkoers: 1. Dhaenens 15 km in 16:55,97; 2. Bruyneel op 2 meter; 3. Argentijn op 5 m; 4. Lino op 25 m. Eindstand: België 7 punten; 2. Buitenland 8 p.

AUTOSPORT

● **Dalos Rally van Ivoorkust, twaalfde en voorlaatste wedstrijd WK, eindstand na vier etappes (3171 km):** 1. Taziat/Papin (Fr) Mitsubishi 4 uur en 54 minuten, 2. Stohl/Rohringer (Oost) Audi op 1,02, 3. Oreille/Roissard (Fr) Renault 2:23. **WK stand:** 1. en wereldkampioen Sainz (Sp) Toyota 142 punten, 2. Ariul (Fr) Lancia 97, 3. Kankunen (Fin) Lancia 95.

BASKETBAL

● **Cesena Europa Cup landskampioenen, vrouwen, tweede ronde, return:** Cesena (Ita) - Den Helder (Ned) 76-49 (44-31). Eerste wedstrijd: 67-51. Den Helder uitgeschakeld.

HANDBAL

● **Sopron (Hongarije) - Toernooi om Renault Cup, vrouwen, tweede dag:** Oostenrijk - Nederland 23-18 (13-7); Sovjetunie - Hongarije 27-24 (13-16).

BILJARTEN

● **Berkel-Enschot. GP bandstoten** - Eerste ronde: Dekkers - Van Beerschooten 2-0, Habraken - Van de Boogaard 2-0, Lemmers - Hoekstra 2-0, Klein - Van Beek 2-1, Adrichem - Peerenboom 2-0, Koorevaar - Ter Braak 2-1.

Mike Tyson: „Niet schokkend.”

Data-typiste krijgt kruimel van Tyson

NEW YORK - Sandra Miller heeft bokser Mike Tyson slechts een kruimel affandig kunnen maken. Haar eis van 4,5 miljoen dollar (ruim acht miljoen gulden) schadevergoeding wegens ongewenste intimiteiten werd door de jury van een civiele rechtbank in New York niet gehonoreerd. De vijf juryleden kenden haar wel

smartegeld toe, echter niet het bedrag waar Miller van droomde. Tyson moet de 24-jarige vrouw 100 dollar (180 gulden) betalen.

De rechtzaak nam drie dagen in beslag. Het laconieke commentaar van de oud-wereldkampioen na de uitspraak: „Als ik maar 100 dollar behoef te betalen, zal het allemaal niet zo schokkend zijn geweest.” Binnenkort staat „Iron Mike” opnieuw terecht. Tyson zou op dezelfde avond ook een andere vrouw onzedelijk hebben betast.

Jo Moonen wijst TW Zuid-Limburg de juiste weg

De wederopstanding van een wielierclub

Van onze medewerker EDDY BUDE

VOERENDAAL - Zes renners waren er eind jaren tachtig nog over van de ijzersterke, buiten de landsgrenzen gerespecteerde TWC Bleijerheide, de club, die gedurende twee decennia als wielerbolwerk te boek stond, was op sterven na dood. Bert de Rooy van Zuiderwijk nam de vacante voorzittersfunctie op zich en plaatste met het binnengaan van oud-prof Jo Moonen als ploegleider een meesterzet die zijn uitwerking niet zou missen. De inmiddels tot TW Zuid-Limburg omgedoopte club blijkt tien jaar later onder de leiding van de 42-jarige Voerendaler weer een woordje mee te spreken in de wielwereld.

Jo Moonen blikt tevreden terug op het seizoen met enkele klinkende resultaten. „John de Heij wint een grote koers in Belgisch Limburg, alsmede de Ronde van Broekstard. Hij wordt tweede in de Ronde van Friesland en draagt negen dagen de 'bolletjestrijs' in Olympia's Ronde van Nederland. Ben Fey wint in Eikenderveld Heerlen, Leon Boelhouwers wordt eerste in Stein, Welten en een paar plaatsen in België. Bij de Klimmerstroeie, een regelmatigheidsklassement over Limburgse koersen op heuvelachtig terrein, waren Boelhouwers en Knarren bij de eerste vijf. Het kan altijd nog beter, maar de resultaten mogen er zijn”.

die zo'n twintig uur in de week naast zijn baan met wielersport bezig is.

„Voor het volgende seizoen hopen we ook van de partij te zijn bij buitenlandse wedstrijden. We hadden uitnodigingen uit Polen en Italië maar vanwege de financiën en het drukke programma konden we daar niet aan deelnemen. We hebben een sponsor die f 15.000 per jaar neertelt. Dat is de helft van onze totale begroting. Veel te weinig om ook voor een John de Heij of Leon Boelhouwers een aantrekkelijk programma aan te kunnen bieden. Die willen graag in het buitenland rijden om de nodige ervaring te kunnen opdoen.”

Taak

Met John de Heij, Henk de Heij, Leon Boelhouwers, Ben Fey, Jos Krist en François Knarren beschikt Jo Moonen over een lichting gelouterde en ervaren renners, die in de subtop van de amateurs rijden. Daarnaast lopen er bij de tweezestig leden tellende TW Zuid-Limburg een aantal talentvolle junioren rond, die over een jaar of twee hun geluk bij de amateurs gaan beproeven. Jo Moonen staat voor de niet geringe taak een groep van ruim dertig prestatiegerichte renners te begeleiden.

„Het materiaal en kleding moet aanwezig zijn, het programma voor het komend seizoen moet worden vastgesteld. De begroting moet sluitend gemaakt worden. Het wedstrijdseizoen is ten einde, maar de voorbereidingen voor het komende jaar zijn al in volle gang”, zegt Moonen.

Bekervolleybal

Morgen: LANDGRAAF, sporthal Baneberg, 16.30 uur: Geevers/VCL-Moonen VVK, sportzaal Hoefveld, 14.00 uur: Geevers/VCL-Gemini(dames).

Fusie laatste redmiddel voor BSV en HV Limburgia Brunssum slaat handen ineen

Van onze medewerker FRITS FEULER

BRUNSSUM - Bijna tien jaar geleden kon het Nederlands Handbal Verbond het honderdduizendste lid begroeten. Een mijlpaal in de geschiedenis van de sportbond. Binnen de afdeling Limburg telde men op dat moment ruim twaalfduizend leden. Sinds die tijd moest de bond enkele stappen terugdoen. Landelijk gezien zakte het ledenaantal tot ongeveer tachtigduizend, terwijl Limburg - nog steeds de grootste afdeling binnen het NHV - net de tienduizend grens bereikte. Een teruggang om verschillende redenen die zeker de laatste jaren gevolgen heeft gehad. Teams werden teruggetrokken, clubs werden opgeheven of fuseerden met een naburige vereniging. Een laatste poging waarschijn-

lijk om het voortbestaan op een verantwoorde wijze te garanderen, zowel in organisatorisch als financieel opzicht. Een van die fusie-varianten is HV Brunssum, ontstaan uit twee roemrijke clubs uit het grijze verleden: BSV en Limburgia.

In het najaar van 1987 kregen de geruchten omtrent een mogelijke fusie tussen de beide Brunssumse handbalclubs wat vastere vorm. In de zestiger jaren waren beide verenigingen op districtsniveau met hun eerste dames- en herenteams toonaangevend. Spelers als Jan de Lange, Bets van Rhenen en de zusjes Muys, om er maar eens een paar te noemen, waren meerdere malen vertegenwoordigd in Limburgse of nationale selecties in het toenmalige elfhandbal. Handbalkrakers te-

gen HCON, Zwart Wit, Blauw Wit, Sittard en legio Brabantse ploegen werden in het Brunssumse gespeeld.

Maar zoals bij zovele andere clubs brak ook bij BSV en Limburgia moeilijke tijden aan. Enerzijds de overgang naar de zaalcompetitie, anderzijds de afnemende interesse bij de jeugd voor het handbalspel.

Sportief en financieel werden er in Brunssum harde noten gekraakt, de uitgedunde bestuursformaties moesten alle zeilen bijzetten om de clubs door de woelige wateren te loodsen.

„Vandaar dat de plannen om tot een doelgerichte fusie te komen eigenlijk de enige mogelijkheid was om handbal in Brunssum te blijven

waarborgen”, aldus de nieuwbakken voorzitter Harrie de Jong. „Natuurlijk laat je een sportief verleden zoals de oude kern van beide clubs heeft meegemaakt, niet zo maar vallen. De leden gaven ons verleden jaar toestemming om de fusie voor te bereiden, zodat we met ingang van dit seizoen onder één vlag van start konden gaan”.

Met tien teams neemt HV Brunssum deel aan de zaalcompetitie, waarbij jammer genoeg een heren aspiranten team nog niet voltallig aan de start kon verschijnen. „Financieel en sportief staan we goed op de rails. De club telde bijna honderd zestig leden en in alle geleiding is voldoende medewerking voorhanden om op deze weg voort te gaan”, aldus voorzitter De Jong.

• Jo Moonen heeft de handen vol. De oud-prof wielrenner is ploegleider van de TW Zuid-Limburg.

Foto: DRIES LINSSEN

Marijke Snel: 'Gezond eten is effectiever dan doping'

Goede voeding aan basis van topsport

Van onze medewerker PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT - Wat is het verschil tussen een topatleet en een modale sporter? Talent zal iedereen roepen. Maar daar is de kous niet mee af. „Het allerbelangrijkste is de voeding”, volgens Marijke Snel-Otker, sportvoedingsdeskundige uit Maastricht. „Je kunt nog zoveel talent hebben, als je lichaam niet de goede voeding krijgt, haal je nooit de top.”

Marijke Snel heeft in korte tijd naam gemaakt als sportvoedingsdeskundige. Haar recepten voor sportvoeding werden al in diverse bladen gepubliceerd. Een nationaal diepvriesbedrijf heeft haar een aantal speciale sportmenu's laten samenstellen. Kant en klare maaltijden die alles bevatten wat een sporter nodig heeft. Bovendien heeft ze tien receptenboekjes geschreven voor een pannenfabriek die zich op de sportvoedingsmarkt wil toeleggen.

„Daar blijft het niet bij”, zegt Marijke Snel. „Dagelijks lopen hier sporters in en uit die graag willen weten hoe ze hun dieet moeten samenstellen. Wanneer en hoeveel ze van sommige producten mogen hebben. Voor mij geen probleem, voor iedereen stel ik een dieet samen. Samen met de topsporters bespreek ik dan het effect dat de aangepaste voeding op hun prestaties heeft.”

Het is verbluffend hoe makkelijk Marijke Snel menu's samenstelt die alle ingrediënten bevatten die de

betreffende sporter nodig heeft. Bij elk produkt wordt het aantal calorieën vermeld per eenheid. „Niks bijzonders”, lacht zij. „Mijn man, Gerard Snel, doet al jaren lang bodybuilding. Hij eet zes keer per dag, waarvan twee keer warm. Je bent dan continu bezig met het selecteren van etenswaren. Je moet nagaan welke stoffen ze bevatten en hoeveel calorieën. Op die manier leer je spelenderwijs alles over voeding.”

Aan vet heeft ze een hekel. Ze gruwelt van grote poelen vette jus. „Vet toevoegen is echt niet nodig. Dat zit al in natuurlijke producten. Het zijn juist de onnodige toevoegingen die funest zijn voor een sporter. Zwaar zijn van vet is ongezonder. Zwaar zijn van spijsmassa is echter geen enkel probleem.”

Over lichaamsgewicht kan de voor-malige zwemster en waterpolospeelster goed oordelen. 1,68 meter groot woog ze ooit 108 kilogram. Heeft dat tot een perfecte 68 kilogram teruggebracht. Snel: „Gewoon gezond eten. Letten op hetgeen je op je bord krijgt. Niet diëten. Dat is iets voor zieke mensen. Overwicht is verkeerde voeding. Sporters moeten niet zo veel met potjes en doosjes rammelen. Het zijn niet altijd de grootste kolossen die de kogel of de discus het verst werpen.”

Tenniscub Oranje Nassau zonder dames

Van onze tenniseduwwerker HEERLEN - Jacqueline Schroder, Gabriëlle Luyten en Sandra Hermans van het eerste team van de tennissenvereniging Oranje Nassau hebben bedankt. De dames stoppen in verband met hun leeftijd. Voor de heren Jos Kuipers, Jan Willem Werker en Bob Wiertz betekent dit dat zij in 1991 niet meer op landelijk niveau kunnen uitkomen. Trainer Rob van Oppen van de Heerlense tenniscub overweegt de ploeg niet in te schrijven voor de competitie. „Binnen onze vereniging zijn geen dames voor handen die de opengevallen plaatsen kunnen innemen. Wij hebben bij de bond al gevraagd of het team niet alleen in de herencompetitie kan uitkomen. In dat geval zullen we moeten zorgen voor een vierde heer.”

In de hoofdklasse viertallen gaan na 5 wedstrijden V.M. 2 (Wagenvoerd) en Sittard 4 (Ostendorf) aan kop. Vooral Wagenvoerd c.s. moeten in staat worden geacht hier een dominerende rol te blijven spelen. Andere kandidaten voor de titel, zoals Mijntreek 1 of Sittard 2, laten het voorlopig nog afwachten. In de onderlinge wedstrijd tussen beide laatste wist Mijntreek met een 21-9-overwinning het beste de illusies hoog te houden om snel aansluiting bij de kopgroep te vinden. In deze wedstrijd kwam een aantal kleinere spelletjes voor, die best nog eens nagespeeld kunnen worden.

O/Allen

♠A102	♠953	♠VB
♥65	♥B10953	♥AV8
♦73	♦VB1062	♦H854
♣VB9872	♣	♣10654
	♠H8764	
	♥H72	
	♦A9	
	♣AH3	

Na een 1Sch-opening van Zuid kwam de Sittardse West in 3K1 terecht. Waarmee start u? Ruitenvrouw lijkt een standaardstart, waarna NZ meteen 1 down kunnen noteren. Maar Noord vertoos met partners kleur te starten, gewonnen met schoppenvrouw. Er volgde nu klaver van tafel voor de 8 van West, waarna klaver werd door gespeeld en Zuid aan slag kwam. Deze incasseerde de klaveras en heer. Hoe nu verder in slag 5? Een rode kleur aanspelen kost een slag, dus kwam Zuid met schoppenheer na om de boer in Oost mee te nemen,

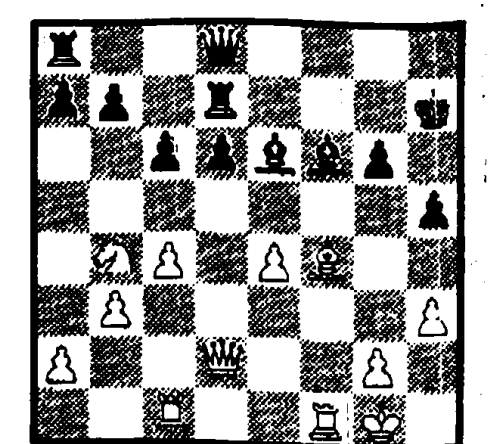
voor het geval partner schoppentien heeft. Kennelijk was dat uit de uitkomst niet duidelijk. West ging nu op fraaie wijze zijn contract maken. Hij won het aas en incasseerde schoppentien, waarop in dummy een harten weg ging. Vervolgens speelde hij harten naar het aas en hartenvrouw na! Zuid won met de heer, maar was nu geplacé. Hij moest of in de dubbelre-nonce hartenschoppen spelen of naar ruitenheer toe, waardoor 3K1 werd gemaakt. Zuid had dit kunnen voorkomen door in slag 5 niet schoppenheer, maar een kleine schoppen na te spelen! De leider kan die wel naar de boer laten lopen, maar moet dan klaver of een rode kleur van tafel spelen en dat kost in alle gevallen een slag.

Aan de andere tafel kwam de Sittardse Zuid in 3Sch terecht, waartegen West uitkwam met klaver. In dummy werd getroefd, waarna ruitenvrouw op tafel werd gelegd en toen die hield hartenboer. Tot zover een uitstekende aanpak, gezien de entreeproblematiek in dummy. Oost won harten boer met het aas en vervolgde met schoppenvrouw voor de heer en het aas. Als West nu schoppentwee naspeelt is dat dodelijk, maar het kost een slag als partner niet schoppenboer of negen heeft. West vervolgde dan ook met klaver, voor de heer van Zuid. Er werd nu troefgespeeld en nadien nog hartenvrouw afgegeven voor 1 down. De leider had echter klaverheer (of aas) in dummy moeten troeven om vandaar uit nogmaals harten door de gemarkeerde vrouw van Oost te spelen. Het contract wordt dan gemaakt en zou Sittard dubbele winst hebben opgeleverd. Dit spel bevat een aantal interessante aspecten voor zowel af- als tevenspel. Uiteindelijk verdiende er niemand op. En het geeft ook nog geen duidelijk antwoord op de kwellende vraag in Heerlen en Sittard: wie gaat er straks naar de 2e divisie?

In de stelling wit: Kh2, Df3, Te5, Ld4, c3, h6; zwart: Kh8, Dd6, Tg5, Le8, b5, d5, f5, h7 gaat het er vooral om de sleutelzet te vinden. Duras vond deze in zijn partij tegen Spielmann uit 1912: 1. Dg3! Opent de toren en dreigt op g5 te slaan, daarnaast haalt hij de zwarte matdreiging D-h6 eruit. 1. ...D-b6+ Wat anders? 2. Dh3, Dd6 2. ...D-h3+ 3. Kh3 is natuurlijk verloren voor zwart. 3. Kh1, Kg8 4. Te8+ Kf7 5. Th8 1-0. Dat het niet goed gaat met wereldkampioen Garry Kasparov mogen we na de eerste twee weken van de match in New York rustig concluderen. Zijn overrompelingstactiek van de eerste week is mislukt en zijn zelfvertrouwen zal behoorlijk zijn aangetast. Kasparov was van plan in deze tweekamp Karpov voor eens en altijd te verpulveren en met groot machtsvertoon de match te winnen. Hij mocht daar enerzijds natuurlijk wel op hopen, daar hij (a) goed voorbereid begon (enkele verrassende openingsnauwtjes) en (b) Karpov de laatste tijd niet de vorm toonde van een paar jaar geleden. In zijn matches tegen Joesupov en Timman kon Karpov niet overtuigen. In de zesde en achtste partij stond Kasparov duidelijk beter, maar toonde aan mens te zijn door ze in remise te laten verzanden. De zevende partij ging zelfs voor hem verloren. Eens kijken hoe dat gebeurde.

Karpov-Kasparov, Koningsindisch (zevende matchpartij). 1. d4, Pf6, 2. e4, g6 3. Pc3, Lg7 4. e4, d6 5. Pf3, 0-0 6. Le2, e5 7. Le3, Pa6 8. 0-0, Pg4. In de vijfde partij speelde Kasparov 8. ...c6 en had na 9. d:e5, d:e5 10. D:d8, Td8 11. Td1, Te8 weinig problemen. 9. Lg5, f6 10. Le1, Kh8 11. h3, Ph6 12. d:e5, f:e5. Het nadeel van deze zet is dat wit veld g5 kan controleren. 13. Le3, Pf7 14. Dd2, Pe5 15. Pg5! Strategisch zeer sterk gespeeld. De witte loper van e2 maakt zich op om naar g4 te gaan en zodoende druk uit te oefenen op de witte velden. 15. ...P:g5 16. L:g5, L:f6 17. Ta6. WSiit natuurlijk niet zwarts slechte loper. 17. ...Pe6 18. L:g4, h5. In-

dien het zwarte paard was geweken had wit de lopers geruild. 19. Le6, Le6. Het loperpaar is in deze gestelling stelling geen voordeel. 20. Pd5, Lh4 21. Ta1, Kh7. Dit zijn de type stellingen die Karpov het liefste speelt. In het verloop van de partij raakt Karpov echter de greep op de stelling kwijt. 22. Te3. Gespeeld met de bedoeling Td3 te laten volgen met druk op pion d6. 22. ...Tf7 23. b3, c6 24. Pb4, Td7. Verhindert 25. Td3 waarop 25. ...a5 26. Pc2, d5! volgt. 25. Td3, Lf6 26. f4. Verhindert een zwarte tegenaanval met g6-g5-g4 26. ...e:f4 27. L:f4.

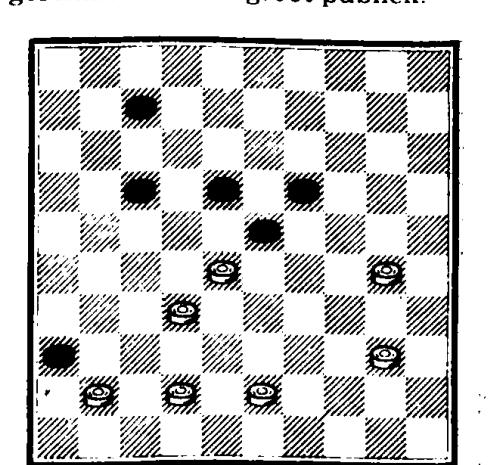
De kritieke stelling. Na 27. ...De7 (Lif-terink) of 27. ...Dh8 (Tal) is het nog een open strijd, na de tekstzet echter niet meer. 27. ...Da5?? 28. Pd5. Om dit te vinden hoef je niet briljant te zijn, het is duidelijk dat Kasparov iets elementairs heeft overzien. 28. ...De5+ 29. Kh1, L:d5 30. c:d5, Dd4. Zwart verliest een pion in een zeer slechte stelling: op 30. ...Db5 was 31. Lh6, Le5 32. Lf8, Lg7 33. Lg7, K:g7 34. d:c6, b:c6 35. Dc3+ en 36. D:c6 gevolgd (Ligterink) 31. d:c6, b:c6 32. T:c6, Te8 33. Te4. Nu pion e4 gedekt kan worden is het ver-volg niet moeilijk meer. 33. ...D:d2 34. L:d2, Le5 35. Le3, Lg3 36. Tf3, h4 37. L:f2, L:f2 38. T:f2, Td7 39. Tf4, g5 40. Tf6, T:e4 41. T:e4, T:e4 42. T:d6, Te7 43. Ta6, Kg7. Afgebroken en door zwart opgegeven.

In de landelijke hoofdklassecompetitie wordt de ranglijst na vier ronden aangevoerd door Witte van Moort (o.a. met Scholma, Vermir, Wesslink en Boom) en Maas van 't Hoog (o.a. Sij-brands, Wiersma, Stokkel en Kraj-brink). De wat komisch aandoende verenigingsnamen staan respectievelijk voor Westerhaar en Twentees Eerste. Dat een sponsor volledig beslag kan leggen op een clubnaam met een respectabele historie, zou toch eigenlijk aan banden gelegd moeten worden.

Hier twee partijen uit de hoofdklasse, die al in een vroeg stadium beslist worden. Salomé-Brouwers Witte van Moort-Info Engineering 1. 32-28 19-23 2. 28x19 14x23 3. 37-32 10-14 4. 41-37 5-10 35-30 20-25 6. 33-29 14-19 7. 40-35 9-14 8. 45-40 3-9 9. 46-41 23-28 10. 32x23 19x28 11. 30-24 17-22 12. 38-33 12-17 13. 42-38 7-12 14. 31-26 1-7 15. 48-42 14-20 16. 50-45 10-14 17. 35-30 16-21 18. 37-32 21-19 41-37 27-32? Inderdaad verleidelijk, maar een speler van het niveau van Brouwers zou mogen weten dat dit het begin van een verkeerd plan is. Wat zo dadelijk volgt is al zeker vaker voorgekomen. Zwart had 19. ... 11-16 moeten spelen. 20. 38x27 11-16 21. 42-38! 17-21 Zwart moet wel doorzetten. 22. 26x17 12x41 23. 38-32! 28x26 24. 33-28! 22x33 25. 29x38 20x29 26. 34x1 25x34 27. 40x29! na 27. ... 41-46 28. 38-32 46x34 29. 1x40 won Salomé zonder veel moeite.

Van Leeuwen-Wiersma Drents Tiental-Maas van 't Hoog 1. 32-28 16-21 2. 33-29 20-25 3. 38-33 21-26 4. 37-32 (?) Zo komt wit snel in een levensgevaarlijke hekkstelling terecht. 4. ... 26x37 5. 42x31 14-20! 6. 41-37 19-23! 7. 28x19 13x24 Wit zit er al in. 8. 32-28 17-22 9. 28x17 12x21 10. 31-26 7-12 11. 26x17 12x21 12. 43-38 9-13 13. 37-32 21-26 14.

46-41 11-16 15. 41-37 18-22! 16. 47-42 16-21! 17. 49-43 13-19! Zo doet Wiersma dat, op 32-28 volgt nu (21 27) 28x17/26 31x37x26/27-32/38x27/19-23/29x18/6-1 21/7x8(2x31)36x27/24-30/35x24(20x4 7) met winnende dam; en na 36-31(1 7)32-28/7-11/28x17(11x22)38-32(22-27 31x22/19-23/29x18/24-30/35x24(20x4 7) ook winst. Van Leeuwen offerde daarom met 18. 35-30 een schijf maar kon de partij daarmee natuurlijk niet redden. Er volgde nog 18. ... 24x35 19. 29x23 19x28 20. 32x23 6-11 21. 33-23 22x33 22. 39x28 11-17 23. 37x1 26x37 24. 42x31 4-9 25. 34-29 9-13 26. 40-34 8-12 27. 44-40 35x44 28. 50x39 13-18 29. 45-40 1-7 30. 31-26 21-27 31. 39-33 2-8 32. 43-39 18-22 33. 23-19 25-30 en wit gaf op (34x14/27-31)36x18(12x45)+).

Om zelf op te lossen een probleemje geschikt voor een groot publiek.

Het standje is afkomstig uit het net verschenen achtste deel van de Verzamelde Dampproblemen van de overleden Kerkraadse componist Jap Scheijnen. Wit speelt en wint. Oplos-sing volgende week.